

VLADA CRNE GORE
Uprava za javne nabavke

**IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA
U CRNOJ GORI ZA 2015. GODINU**

Podgorica, maj 2016. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE	6
3. AKTIVNOSTI U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EU	8
4. REALIZACIJA AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA JAVNIH NABAVKI U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2011-2015. U 2015. GODINI	11
4.1. Unapređenje zakonodavnog okvira	11
4.2. Unapređenje institucionalnog okvira	14
4.3. Ostale aktivnosti na jačanju sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.....	15
4.4. Monitoring postupaka javnih nabavki.....	15
4.6. Objavljivanje na portalu javnih nabavki	16
4.7. Planiranje javnih nabavki i upravljanje ugovorom.....	18
4.8. Centralni organi za javnu nabavku.....	20
4.9. Saradnja sa organima i institucijama Crne Gore	22
4.10. Jačanje saradnje sa NVO sektorom	22
4.11. Izrada publikacija i druge stručne literature iz oblasti javnih nabavki	23
4.12. Ažuriranje liste službenika za javne nabavke.....	24
4.13. Ažuriranje lista naručilaca.....	24
4.14. Ažuriranje liste ponuđača.....	24
4.15. Praćenje i izvještavanje o realizaciji Plana integriteta	25
4.16. Realizacija mjera Akcionog plana za sprovođenje Strategija razvoja sistema javnih nabavki za 2011-2015. godinu	25
5. OBUKA U OBLASTI JAVNIH NABAVKI I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA	26
5.1. Zakonodavni okvir stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki	26
5.2. Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki za period 2015. godine.....	27
5.3. Organizovanje programa polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.....	30
5.4. Organizovanje ostalih radionica, konferencija i seminara	32
6. SPRJEČAVANJE KORUPCIJE U SISTEMU JAVNIH NABAVKI	33
7. RAZVOJ I JAČANJE ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE U JAVNIM NABAVKAMA.....	42
7.1. Identifikovani nedostaci postojećeg sistema	44
7.2. Osnovni strateški ciljevi i rezultati koji se planiraju postići u predstojećem periodu	44
7.3. Metode i glavne mjere za postizanje postavljenih ciljeva i planiranih rezultata, sa uključenim glavnim rokovima njihovog ostvarenja.....	45
8. SPORAZUM O VLADINIM JAVNIM NABAVKAMA (GPA)	47
9. MISIJE I VIZIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNIH NABAVKI	48
10. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA	49
10.1. Obveznici primjene Zakona	49

10.2. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2015. godinu	51
10.3. Učešće ugovorenih javnih nabavki u BDP	52
10.4. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu	52
10.5. Nabavke po vrsti predmeta javne nabavke	54
10.6. Nabavke iznad EU pragova po predmetima nabavke	56
10.7. Nabavke po vrstama postupka	56
10.8. Okvirni sporazum	59
10.9. Otvoreni postupak javne nabavke	62
10.10. Šoping	62
10.11. Neposredni sporazum	63
10.12. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	65
10.13. Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	68
10.14. Ostvarene uštede	68
10.15. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude	69
10.16. Intezitet konkurencije i broj postupaka sa jednim ponuđačem	70
10.17. Odluke o obustavljanju postupka	71
10.18. Portal javnih nabavki	71
10.20. Ugovorene nabavke u okviru zdravstvenih institucija	73
10.21. Ugovorene nabavke u okviru lokalnih samouprava (opština)	75
10.22. Drugi podaci o javnim nabavkama u zdravstvu i lokalnim samoupravama	76
11. REZIME IZVJEŠTAJA	78
12. PRILOZI	81

1. UVOD

Uprava za javne nabavke Crne Gore, na osnovu člana 19 stav 1 tačka 12 a u vezi sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama (*“Službeni list“ Crne Gore, br. 42/11, 57/14 i 28/15*), svake kalendarske godine priprema i dostavlja Vladi Crne Gore Izveštaj o javnim nabavkama za prethodnu godinu, najkasnije do 31. maja tekuće godine.

Uprava ovu aktivnost obavlja sa najvećom posvećenošću i odgovornošću, na taj način ostvaruje svoju misiju u smislu pružanja najbolje pravne i ekonomske osnove za podršku adekvatnom trošenju javnog novca, kao i neophodnu pomoć naručiocima, ponuđačima, civilnom društvu i medijima i svim ostalim zainteresovanim stranama.

Program rada Uprave za javne nabavke objavljen je u januaru 2015. godine na adresi <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2015/01/Program2015.pdf>.

Zakonom je propisano da naručioci dostavljaju Upravi za javne nabavke svoje godišnje izvještaje o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama. Svi pojedinačni izvještaji naručilaca/obveznika primjene Zakona Uprava je objavila na internet stranici: www.ujn.gov.me, u okviru sekcije „Pojedninačni izvještaji obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama za 2015. godinu“.

Upravi su dostavljeni pojedinačni izvještaji naručilaca u pisanoj i elektronskoj formi. Za sve dostavljene podatke, koji su sastavni dio tih izvještaja, odgovorni su sami naručioci, tj. odgovorno lice/ovlašćeno lice naručioca i službenik za javne nabavke.

Uprava je daljom obradom dostavljenih podataka sačinila **„Izveštaj o ugovorenim javnim nabavkama za 2015. godinu“**.

Ovaj dokument sadrži dva dijela. U prvom dijelu obrađene su tematske cjeline: aktivnostima iz nadležnosti Uprave za javne nabavke u praćenju ostvarivanja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori, aktivnostima u procesu pridruživanja EU, Sporazum o vladinim javnim nabavkama (*GPA*), realizacije mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period od 2011-2015. godine i programa rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu, osvrt na Strategiju razvoja sistema javnih nabavki za period od 2016-2020 i prijedlog mjera za dalje unapređenje sistema javnih nabavki u Crnoj Gori. U drugom dijelu dati su detaljni statistički podaci za 2015 godinu sa kratkim komentarima. Ovi djelovi Izvještaja sa uvodom, opštim napomenama, zaključkom, grafikonima, tabelama i grupom priloga čije jednu cjelinu.

Izveštaj za 2015. godinu predstavlja detaljnu analizu aktivnosti obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama uređenim članom 2 ovog zakona, dostavljenih podataka o ugovorima koje su zaključili naručioci nakon sprovedenih postupaka javne nabavke u periodu od 01. januara do 31. decembra 2015. godine.

Naručioci su Upravi za javne nabavke dostavili podatke za koje robe i radove su sprovodili postupke javnih nabavki u smislu iz člana 20 stav 1 tačka 1-8 Zakona o javnim nabavkama (*„Službeni list CG“ broj 42/11*) za sve postupke javnih nabavki realizovanih i započetih prije početka primjene Zakona o javnim nabavkama (*„Službeni list“ CG broj 57/14 i 28/15*), procijenjenu vrijednost javnih nabavki, ugovorenu vrijednost bez poreza na dodatu vrijednost, ugovorenu vrijednost sa porezom na dodatu vrijednost, broj prispjelih ponuda, broj odbačenih ponuda, broj odbijenih ponuda, broj i datum odluke o izboru najpovoljnije ponude, naziv ponuđača čija je ponuda izabrana kao

najpovoljnija, matični broj ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, datum zaključenja ugovora, ostvarene uštede.

Za postupke nabavki koje se sprovode neposrednim sporazumom u skladu sa Zakonom i obrascem iz Pravidnika evidentiraju se datum i mjesto dodjele, vrsta predmeta, predmet, ugovorena vrijednost javne nabavke, naziv ponuđača i iznos ukupno ugovorene vrijednosti javnih nabavki.

Sve vrijednosti ugovora su izražene u eurima sa uračunatim PDV-om.

Prilikom izrade izvještaja posebna pažnja je posvećena izvještaju o evidenciji postupaka kršenja antikorupcijskih pravila i pravila sukoba interesa.

Treba istaći da u saradnji Ministarstva finansija i Uprave za javne nabavke, a u cilju efikasnijeg operacionalizovanja procedure kontrole i predvidivosti planiranja javnih nabavki, Ministarstvo finansija je dobijalo i individualno razmatralo zahtjeve za javnim nabavkama svih potrošačkih jedinica. Ovo je omogućilo bolji uvid i planiranje neophodnih, odnosno mandatornih troškova, kao i bolju kontrolu njihove realizacije i nestvaranja zaostalih budžetskih obaveza.

Ono što je jedinstveno za proces javnih nabavki je direktno učešće predstavnika privatnog sektora, koji su zainteresovane strane za ishod procesa nabavke. U dobrom sistema nabavki, učešće tih zainteresovanih strana koristi se kao dio sistema kontrole, uspostavljanjem jasno definisanog, regulisanog procesa koji omogućava ulaganje žalbi od strane privatnog sektora i blagovremeno odlučivanje o njihovim žalbama.

Uprkos svim izazovima sa kojima se suočavamo, vjerujem da možemo stvoriti dobre osnove za dinamičan ekonomski rast, koji je najefikasnije sredstvo za borbu sa krizom, nezapošljenošću, deficitom i dugom. Zato ćemo nastaviti sa sprovođenjem politika ekonomskih sloboda koje će, zajedno sa unaprijeđenjem kvaliteta javne uprave, građanima i privredi omogućiti veću konkurentnost i više šansi i mogućnosti za napredak.

U ovom kontekstu, Izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori predstavlja osnovu za podizanje na najveći mogući nivo transparentnosti i efektivnost sistema javnih nabavki za ponuđače i za naručioce, dok u isto vrijeme predstavlja i značajan akt za otklanjanje nepravilnosti.

Cilj ovog izvještaja je da svi učesnici u procesu javnih nabavki dobiju sve potrebne informacije kako bi se mogući problemi prevazišli u korist javnog interesa.

Sve ove aktivnosti su rezultat nesebičnog angažovanja i posvećenosti svih zaposlenih u Upravi, zašto im se iskreno zahvaljujem.

Nakon usvajanja Izvještaja od strane Vlade Crne Gore, Uprava za javne nabavke će ovaj dokument objaviti na svojoj internet stranici.

Direktor Uprave
dr Mersad Mujević, s.r.

2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE

Uprava za javne nabavke koja je osnovana Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Službeni list*“ Crne Gore br. 05/12) od 23. januara 2012. godine i Izmjenama i dopunama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Službeni list*“ Crne Gore 25/12 od 11.05.2012. godine). Članom 19 Zakona o javnim nabavkama uređeni su poslovi Uprave za javne nabavke kao i njena nadležnost.

Ovaj organ prati ostvarivanje sistema javnih nabavki, usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske Unije, priprema stručne osnove, inicira i učestvuje u pripremi propisa o javnim nabavkama.

Uprava daje saglasnost naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupka javne nabavke, pruža savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca, organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki, organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki.

Važna nadležnost Uprave je uspostavljanje i održavanje portala javnih nabavki, objavljivanje planova javnih nabavki, tenderske dokumentacije za sprovođenje postupka po pozivu za javno nadmetanje, odluka u postupcima javnih nabavki, ugovora o javnoj nabavci, izmjena, odnosno dopuna plana javnih nabavki, tenderske dokumentacije, odluka i ugovora, i druge akte u skladu sa ovim zakonom, priprema i dostavlja Vladi godišnji izvještaj o javnim nabavkama, za prethodnu godinu.

Zatim, Uprava priprema i objavljuje Listu naručilaca i Listu ponuđača, jedinstveni rječnik javnih nabavki, promoviše sprovođenje javnih nabavki u elektronskoj formi, ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki, izdaje publikacije i drugu stručnu literaturu i vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Vršeci poslove u skladu sa nadležnostima Uprava utiče na stvaranje uslova za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava, stvaranje konkurentnih i ravnopravnih uslova za sve ponuđače i doprinosi kreiranju zdrave i održive ekonomije u Crnoj Gori. Iz razloga što država preko svojih organa, javnih službi i privrednih društava ima veliki uticaj na ukupnu ekonomsku aktivnost može se reći, da su javne nabavke ključni instrument za kreiranje tržišne ekonomije Crne Gore. Stoga je uloga Uprave za javne nabavke u uspostavljanju funkcionalnog sistema nabavki i osiguravanju efektivnog i efikasnog korišćenje novca, od posebne važnosti.

Uprava za javne nabavke intenzivno radi na daljem jačanju pregovaračke pozicije Crne Gore za punopravno članstvo u EU za Pregovaračko poglavlje 5 - javne nabavke, Pregovaračko poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i Poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, u skladu sa preuzetim obavezama i Akcionim planovima za navedena Poglavlja. Značajne aktivnosti u ovom periodu vodila je Uprava za javne nabavke u okviru Sporazuma o Vladinim nabavkama tzv. GPA pri WTO.

Uprava za javne nabavke putem svoje zvanične internet stranice (www.ujn.gov.me) obavještava javnost o svim realizovanim aktivnostima, kroz sekciju „Aktivnosti/najave“.

Takođe se na internet stranici Uprave mogu pronaći svi relevantni propisi iz oblasti javnih nabavki, jedinstveni rječnik javnih nabavki (CPV), strateški dokumenti, praktična primjena propisa, saradnja sa NVO sektorom, aktivnostima Uprave u okviru pregovaračkog poglavlja 5 - Javne nabavke, saradnja sa Svjetskom trgovinskom organizacijom (WTO) i dr.

Takođe, Uprava za javne nabavke blagovremeno obavještava javnost o aktivnostima vezanim za obuke i polaganje stručnog ispita iz oblasti javnih nabavki na svojoj internet stranici, u okviru sekcije „Obuke“, kao i o postignutim rezultatima nakon pismenog i usmenog dijela ispita.

3. AKTIVNOSTI U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EU

U izvještajnom periodu preduzete su određene aktivnosti u cilju harmonizacije zakonodavstva i podzakonskih akata sa zakonodavstvom Evropske unije, kao i proces prihvatanja evropskih standarda o radu u ovoj oblasti predviđene mjerama iz Poglavlja 5 - Javne nabavke i Poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava.

Uprava za javne nabavke u okviru svojih nadležnosti stvara uslove za poštovanje zakonodavnog okvira na svim nivoima, a naručioci su tokom izvještajnog perioda sprovodili postupke javnih nabavki uz puno poštovanje principa transparentnosti, obezbeđenja konkurencije, ravnopravnosti i nediskriminacije ponuđača i uklanjanja prepreka za slobodnu trgovinu.

Uprava u kontinuitetu sprovodi određene aktivnosti na ispunjenju završnih mjerila u vezi usaglašavanja zakonodavnog sistema javnih nabavki sa pravnom tekovinom EU u svim oblastima sa posebnim fokusom na oblast nabavki iz komunalnog sektora, odbrane i bezbjednosti, koncesija, javno - privatnog partnerstva.

U tom pravcu realizovane su određene mjere. Skupština Crne Gore donijela Zakona o izmjenama i dopunama ZoJN kojim se obezbijedila efikasnija nabavka roba, usluga i radova, đe je poseban osvrt dat za naručioce koji obavljaju relevantnu djelatnosti u oblasti komunalnog sektora sa ciljem da se na jedan transparentan način putem kvalifikacionog sistema stvore uslovi da naručioci koji vrše relevantne djelatnosti izaberu kvalifikovane ponuđače i mogu u svakom momentu da izvrše neophodne nabavke od značaja za kontinuirano i nesmetano obavljanje ovih djelatnosti.

Strategijom razvoja sistema javnih nabavki za period od 2016-2020 i Akcionim planom razvoja sistema javnih nabavki i inoviranim Programom pristupanja Crne Gore za period 2016-2018 definisane su obaveze usklađivanja zakonodavnog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori sa pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti. Ovim dokumentima je planirano da se Zakon o javnim nabavkama donese u I/II kvartalu 2017. godine i implemetira u III kvartalu 2017. godine, a Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama u II kvartalu 2017. i implemetira u III kvartalu iste godine.

Ove zakone treba uskladiti sa Direktivom 2014/24/EU u oblasti klasičnog sektora, Direktivom 2014/25/EU u sektoru energetike, vodoprivrede, saobraćaja i poštanskih usluga i Direktivom 23/2014/EU za oblast koncesija.

Tokom izvještajnog perioda kontinuirano su se razvijale mjere iz Akcionog plana za Poglavlje 5 i 23 koje se odnose na javne nabavke. Imajući u vidu dinamiku procesa pregovora sa EU i činjenicu da su krajem 2013. godine, otvoreni pregovori za Poglavlje 5 - javne nabavke, godišnje se priprema i razmatra Informacija o Planu ispunjenja završnih mjerila za zatvaranje pregovora u Poglavlju 5 – Javne nabavke, koja je usvojena na sjednici Vlade CG, u skladu sa Zaključkom br: 08-34 od 18. marta 2015. godine (*internet stranica Vlade i Uprave*)

U okviru pregovaračkog poglavlja 23 postavljeno 45 privremenih mjerila, javila se potreba za revidiranjem akcionog plana za ovo poglavlje kako bi se mjere i aktivnosti upodobile ispunjenju privremenih mjerila, precizirali rokovi i finansijska sredstva. S tim u vezi predstavnici Uprave za javne nabavke su učestvovali u pripremi Adaptiranog Akcionog plana za poglavlje 23 u dijelu koji se između ostalog odnosi i na oblast javnih nabavki, koji je i usvojena na sjednici Vlade CG, u skladu sa Zaključkom br: 08-306 od 26. februara 2015. godine.

Sve mjere iz Poglavlja 23 u vezi javnih nabavki su usvojene, od čega posebno izdvajamo mjere: donesene izmjene i dopune Zakona, podzakonska regulativa, zakonodavno unaprijeđen sistem

kontrole postupaka javnih nabavki, ojačana nadležnost organa za nadzor nad sprovođenjem dodijeljenih ugovora, ojačani administrativni kapaciteti inspektora za javne nabavke sa jednog na tri zaposlena, povećan broj inspekcijskih kontrola. U skladu sa godišnjim Programom i planom obuka za zaposlene u procesu javnih nabavki utvrđene ciljne grupe za obuku, kojim su obuhvaćeni zaposleni na lokalnom nivou, sprovedene obuke planiranim intezitetom, organizovano polaganje stručnog ispita, uspostavljeno vođenje evidencije položenih ispita i javno objavljena lista sertifikovanih lica na internet stranici Uprave. Za sve mjere su jasno defisani indikatori uticaja i rezultata. Više informacija na internet stranici Uprave za javne nabavke i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Članovi Radne grupe za Poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, predstavnici Uprave za javne nabavke, obavljali su zacrtane aktivnosti u okviru pregovaračkog procesa i pohađali seminare, radionice kako bi osnažili svoje kapacitete za nastavak pregovaračkog procesa za ovu oblast u cilju jačanja primjene nacionalnog zakonodavstva za sprovođenje postupaka javnih nabavki.

Zaposleni Uprava za javne nabavke aktivno su učestvovali u izradi prijedloga revidovanog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018. godine. Ovaj dokument je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore od 12. februara 2015. godine, Zaključak broj 08-186.

Zapažena je aktivnost Uprave za javne nabavke koj je u saradnji sa Kancelarijom glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, Britanskom ambasadam Podgorica i Britanskim savjetom u Crnoj Gori, organizovala je javnu debatu o Pregovaračkom poglavlju 5 - Javne nabavke u Podgorici, dana 22.12.2015. godine. Učesnici debate složili su se da javne nabavke predstavljaju značajan dio tržišta, da prema procjenama Evropske Komisije ukupna vrijednost javnih nabavki u EU iznosi oko 16% , da je to pokazatelj da javne nabavke predstavljaju značajan udio ukupnih troškova poreskih obveznika. Zato je konkurentna praksa u javnim nabavkama ključ za efikasnu javnu potrošnju i za nediskriminatorni razvoj ekonomije. Konkurentni i transparentni postupci pomažu javnim subjektima da nabavljaju proizvode, usluge i radove boljeg kvaliteta za nižu cijenu. Primjena adekvatnih postupaka javnih nabavki i velika konkurencija umanjuju cijene javnih ugovora. Rezultat toga je da se novac poreskih obveznika efikasnije troši, podstiče se ekonomski razvoj i obezbjeđuje veća konkurentnost.

Naglašeno je da su izmene i dopune Zakona o javnim nabavkama donijele značajne novine u postupcima javne nabavke u cilju smanjenja formalizma u postupcima nabavke, smanjenja troškova sprovođenja postupaka za naručioce i ponuđače, te njeno brže i efikasnije sprovođenje. Ukazano je na dobru ulogu Uprave za javne nabavke na ispunjavanju Agende EU u ovoj oblasti, da crnogorski sistem javnih nabavki 2016. godine obilježava 15 godina postojanja, da se izmjenama i dopunama ZoJN koje su stupile na snagu početkom maja t.g. otklanjaju značajan broj slabosti u smislu efekata koje treba da daju javne nabavke, naročito kada se tiče:

1. instituta nedovoljno efikasnih mehanizama prevencije zloupotreba u javnim nabavkama, prepoznavanje rizika u javnim nabavkama u dijelu planiranja, pripreme i odabira postupaka javne nabavke kao i rizicima u dijelu realizacije ugovora,
2. odsustvo primjerenog i pravovremenog sankcionisanja kršenja Zakona,
3. raskorak između zakonom određenih zadataka i kapaciteta institucija nadležnih za politiku javnih nabavki,
4. obuka i način profesionalizacije službenika koji vode a i rade u sistemu javnih nabavki,
5. bolja koordinacija institucija.

U zaključku debate istaknuto je, da u vrijeme kada svaka zemlja pokušava pronaći put za izlazak iz krize, osnažiti svoju privredu, i definisati nabavke kao dio procesa jačanja privrede. Implementacija novih direktiva EU u nacionalno zakonodavstvo zemalja članica treba da implementiraju direktive do aprila 2016. godine, ali da pri tome se odrede i za one elemente iz direktiva EU koje su date kao opcija, na način da svoje ekonomije učine dovoljno otvorenim i atraktivnim za privredne subjekte. Zemlje kandidati i potencijalni kandidati imaju dovoljno vremena da u potpunosti harmoniziraju nacionalno zakonodavstvo sa direktivama EU, vodeći se pri tome da preuzmu sve one odredbe direktiva koje pogoduju ekonomiji i privredi zemlje. Pri tome je bitno istaći da edukacija privrednih subjekata treba da dobije značajno mjesto uz edukaciju naručilaca, u smislu da se ohrabruju zajedničke ponude i nastupe kao grupe ponuđača, da neformalna komunikacija na tržištu treba da bude dobra praksa, a ne način kako da se postupak ruši u žalbenim postupcima.

Nema postupka nabavke koji nema svoju slabu tačku, i ako ćemo vrijeme trošiti na traženju slabih tačaka, a ne na zdravoj konkurenciji, pitanje je da li će se privreda ojačati!

Više informacija vezano za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji nalaze se na sajtu Ministarstva vanjskih poslova <http://www.mvpei.gov.me/rubrike/Evropske-integracije/> i u okviru sekcije „EU integracije“ Uprave za javne nabavke.

U razvoju i unapređenju ovog sistema, značajan prostor ima i podrška data od strane Ministarstva finansija, Sekretarijata za zakonodavstvo i kancelarije Glavnog pregovarača, treba pomenuti i nesebičnu pomoć, SIGME, Evropske Delegacije Podgorici, WB, EBRD i dr.

4. REALIZACIJA AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA JAVNIH NABAVKI U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2011-2015. U 2015. GODINI

4.1. Unapređenje zakonodavnog okvira

Zakonodavni okvir sistema javnih nabavki u Crnoj Gori zasnovan je na Zakonu o javnim nabavkama i posebnom Zakonu o javno privatnom partnerstvu i koncesijama koji je trenutno u fazi izrade. Ovi zakoni biće u potpunosti usklađeni sa novim Direktivama EU.

Zakonom o javnim nabavkama uređuje se način i postupak nabavke roba, usluga i ustupanja izvođenja radova, zaštita prava u postupcima javnih nabavki i druga pitanja od značaja za javne nabavke.

U cilju dalje harmonizacije zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU, Skupština Crne Gore je 28. decembra 2014. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, objavljen u „*Službenom listu*“ Crne Gore br. 57/14 od 26.12.2014. godine, počeo sa primjenom od 04.05.2015. godine, a 03. juna 2015. godine Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o dopuni Zakona o javnim nabavkama, objavljen u „*Službenom listu*“ Crne Gore br. 28/15 od 03.06.2015. godine, stupio na sagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama imale su poseban značaj za unapređenje sistema javnih nabavki u Crnoj Gori naročito u pogledu povećanja transparentnosti postupaka javne nabavke, obezbeđenja zaštite konkurencije i ravnopravnosti ponuđača. Dodatno je Zakon usklađen sa direktivama EU koje uređuju oblast javnih nabavki, što je posebno važno imajuću u vidu potrebu Crne Gore da se u oblasti javnih nabavki postavi standarde koji odgovaraju najvišim evropskim mjerilima koji podrazumijevaju poštovanje određenih principa, (smjernica), a koji su u stručnim tijelima i komisijama u EU formalizovani u obliku direktiva za oblast javnih nabavki i drugim relevantnim aktima EU.

Samim donošenjem izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama urađen je značajan korak ka regionalnoj harmonizaciji, koji predstavlja dio globalne harmonizacije na području javnih nabavki.

Shodno izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, radi izrade podzakonske regulative Ministarstvo finansija donio je rješenje broj 01-1413/1 od 09.02.2015. godine o obrazovanju Radne grupe za izradu nacrtu podzakonske regulative, Pravilnika o obrascima u postupku javnih nabavki shodno izmjenama i dopunama Zakona. Za članove Radne grupe imenovani su predstavnici Uprave za javne nabavke, Ministarstva finansija i Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki. Radna grupa počela je sa radom odmah nakon donošenja rješenja o formiranju i kontinuirano radila na ovom zahtjevnom zadatku do početka maja 2015. godine i sačinila:

- Pravilnik o obrascima u postupcima javnih nabavki („*Sl. list*“ CG, broj: 23/15);
- Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke („*Sl. list*“ CG, broj: 24/15);
- Pravilnik izmjeni Pravilnika o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke („*Sl. list*“ CG, broj: 29/15);
- Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda („*Sl. list*“ CG, broj: 24/15) i
- Pravilnik o metodologiji utvrđivanja računске greške u ponudi u postupku javne nabavke („*Sl. list*“ CG, broj: 24/15).

U cilju efikasnije primjene Zakona o javnim nabavkama, radna grupa je ocijenila da se u okviru Pravilnika o obrascima u postupcima javnih nabavki uključe pojedinačni obrasci koji su uređeni članom 28, 38, 49, 62, 98, 103 i 106 ovog zakona, a koji bi se po složenosti i formi mogli posmatrati kao samostalne cjeline, tj. nezavisni pravilnici.

Pravilnik o obrascima u postupcima javnih nabavki („Službeni list“ Crne Gore, broj 23/15) sadrži sledeće obrasce:

1. Plan javnih nabavki;
2. Odluka o pokretanju postupka javne nabavke;
3. Tenderska dokumentacija za otvoreni postupak javne nabavke;
4. Tenderska dokumentacija za prvu fazu ograničenog postupka javne nabavke;
5. Tenderska dokumentacija za drugu fazu ograničenog postupka javne nabavke;
6. Tenderska dokumentacija za pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje;
7. Tenderska dokumentacija za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
8. Tenderska dokumentacija za postupak javne nabavke konkursom;
9. Tenderska dokumentacija za postupak javne nabavke šopingom;
10. Obavještenje o oglašavanju postupka javne nabavke;
11. Zapisnik o javnom otvaranju ponuda/prijava;
12. Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda;
13. Zapisnik o pregovaranju u pregovaračkom postupku javne nabavke sa prethodnim objavljivanjem/bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje
14. Zapisnik o pregledu i ocjeni prijave za utvrđivanje kvalifikacije kandidata u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke;
15. Odluka (*rješenje*) o izboru najpovoljnije ponude;
16. Odluka (*rješenje*) o obustavljanju postupka javne nabavke;
17. Odluka (*rješenje*) o poništenju postupka javne nabavke;
18. Obrazac obavještenja o namjeri uspostavljanja i vođenja kvalifikacionog sistema.

Tokom 2015. godine donesena su još dva pravilnika od značaja sa efikasniji sistem javnih nabavki i to;

1. Pravilnik o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki i
2. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti u postupku javne nabavke.

Na osnovu Rješenja Ministarstva finansija broj 04-1763/14 od 14. marta 2014. godine obrazovana je Radna grupe za utvrđivanje metodologije analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije i vršenje kontrole u skladu sa utvrđenom metodologijom. Za članove radne grupe imenovani su predstavnici Uprave za javne nabavke, Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, Uprave za inspeksijske poslove, Ministarstva finansija, NVO „Instituta Alternativa“, Skupštine Crne Gore, Odbor za antikorupciju, Uprave za antikorupcijsku inicijativu.

Zadatak Radne grupe je bio da izradi metodologiju analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije i vršenje kontrole u skladu sa utvrđenom metodologijom.

S tim u vezi, Akcionim planom za poglavlje 23 Pravosuđe i temeljna prava u poglavlju II Borba protiv korupcije, pod brojem 2.1.6, sadržana je preporuka: „Osnažiti sistem kontrole javnih nabavki

i nadzor nad primjenom dodijeljenih ugovora“. Naime, pod brojem: 2.1.6.3 definisana je mjera „Praćenje unaprijeđenja sistema kontrole postupka javnih nabavki“. Pri izradi iste, neophodno je, utvrditi metodologiju analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije i vršenje kontrole u skladu sa utvrđenom metodologijom.

Pravilnik o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, usvojen je i objavljen u „Službenom listu“, CG br. 80/15 od 31. decembra 2015. godine kojim je uređena primjena antikorupcijske metodologije koju će naručioci primjenjivati u fazi planiranja i pripreme postupka javne nabavke, fazi sprovođenja postupka javne nabavke, fazi realizacije ugovora o javnoj nabavci.

Navedena podzakonska regulativa je nakon revizije od strane Sekretarijata za zakonodavstvo objavljena u Službenom listu Crne Gore i počela sa primjenom danom objavljivanja. Pravilnicima je u potpunosti implementiran i detaljnije razrađen Zakonom o javnim nabavkama, na jasan, precizan i nedvoslisen način kako bi naručioci postigli veću efikasnost u primjeni ovog zakona.

Ministarsvo ekonomije je tokom 2015. godine, na osnovu člana 21 stav 2 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list“ CG, broj 57/14) donijelo je Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti u postupku javne nabavke.

Ovim pravilnikom propisana je metodologija za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti roba i usluga i službenih zgrada, odnosno djelova zgrada za službene potrebe, prilikom njihove kupovine ili zakupa u postupku javne nabavke. U postupku kupovine ili zakupa službenih zgrada, odnosno djelova zgrada za službene potrebe uzimaju se u obzir njihove energetske karakteristike, odnosno energetske klase koje su određene u skladu sa propisom kojim se uređuje sertifikovanje energetske karakteristike zgrada, a dokazuje se putem sertifikata o energetskim karakteristikama i boduje se na način da se većoj klasi energetske efikasnosti dodjeljuje veći broj bodova. Za nabavku informatičke kancelarijske opreme, uređaja za domaćinstvo, vozila u drumskom saobraćaju, spoljne rasvjete naručioci su u mogućnosti da koriste metodologija bodovanja koja je sastavni dio ovog pravilnika. Usluge koje su obuhvaćene ovim pravilnikom su konsultantske usluge u smislu zakona kojim se uređuju javne nabavke.

Stepen energetske efikasnosti u postupku javne nabavke roba i usluga, u kojem je kao kriterijum za izbor najpovoljnije ponude izabrana najniža ponuđena cijena, utvrđuje se u tehničkoj specifikaciji, odnosno kao podkriterijum za vrednovanje ponuda, ako je kao kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, izabrana ekonomski najpovoljnija ponuda. Ovaj pravilnik je stupio na snagu 21. januara 2016. godine.

Zakon o javnim nabavkama, podzakonska regulativa, prethodni propisi, Direktive EU i drugi povezani propisi objavljeni su na internet stranici Uprave za javne nabavke: www.ujn.gov.me, u okviru sekcije „Propisi“.

Zakon o javnim nabavkama ne obuhvata koncesije i javno privatno partnerstvo već je u izradi poseban Zakon o javno - privatnom partnerstvu i koncesijama za ovu oblast. Nadležne institucije za donošenje ovog zakona su Ministarstvo finansija i Ministarstvo ekonomije.

U narednom periodu u skladu sa Strategijom razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2016-2020 godine, PPCG 2016-2018, očekuje se implementiranje plana zakonskog usklađivanja radi osiguranja pune harmonizacije sa Direktivama EU u oblasti nabavki, posebno u oblasti koncesija.

Izrada novog ZoJN planirana je do I/II kvartala 2017 godine i izrada odgovarajućih podzakonskih akata u toku primjene novog ZoJN, sa redovnim promjenama tokom navedenog perioda. Osim toga očekuje nas puna harmonizacija sa drugim zakonima i regulatornim aktima do kraja 2017. godine odnosno analiza usaglašenosti novog ZoJN i drugih propisa koji su relevantni za oblast javnih nabavki.

Osim toga tokom 2016. godine očekuje se i usaglašavanje Zakona o javnim nabavkama u dijelu zaštite prava učesnika u postupku javne nabavke i javnog interesa sa Zakonom o upravnom postupku koji je usvojen u decembru mjesecu 2014. godine („Službeni list“ CG broj 56/2014) čija primjene počinje sredinom 2016. godine.

4.2. Unapređenje institucionalnog okvira

Javne nabavke obuhvataju skup aktivnosti naručilaca radi nabavke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova. Cilj zakonodavstva u ovoj oblasti je da se davaocima usluga, isporučiocima roba i izvođačima radova obezbijedi mogućnost nadmetanja u postupcima nabavke. Institucije uspostavljene u tu svrhu treba da obezbijede poštovanje zakonodavnog okvira na svim nivoima i osiguraju efikasan sistem pravne zaštite u postupcima javnih nabavki, koji se, između ostalog, zasniva na pravu podnošenja žalbe. Naručioci usluga su dužni da postupak javnih nabavki sprovede uz puno poštovanje principa transparentnosti.

Rad organa državne uprave koji su indirektno vezani za oblast javnih nabavki uređen je Uredbom o organizaciji i radu državne uprave i materijalnim propisima koji prate navedene oblasti.

Glavne institucije u sistemu javnih nabavki su: Ministarstvo finansija, Uprava za javne nabavke, Uprava za inspeksijske poslove, Državna Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki i Komisija za koncesije.

U izvještajnom period Uprava je aktivno saradivala sa svim ključnim institucijama u sistemu javnih nabavki. Uska saradnja ostvarena je sa Ministarstvom finansija, naročito u izradi zakona i podzakonske regulative, izradi Strategije razvoja Sistema javnih nabavki za period 2016-2020, realizaciji programa obuke u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, programa polaganja stručnog ispita za poslove u javnim nabavkama, pružanju informacija o odgovarajućoj upotrebi javnog novca a sve u cilju izgradnje boljeg sistema nabavki u cjelini. Isti i slični projekti realizovani su u saradnji sa Državnom komisijom za kontrolu postupaka javnih nabavki i Upravom za inspeksijske poslove, a u kontinuitetu se ostvaruje saradnja ovih institucija u vršenju poslova iz svoje nadležnosti.

Organi državne uprave koji su indirektno vezani za oblast javnih nabavki su: Državna revizorska institucija, Agencija za sprječavanje korupcije, Upravni sud, Sud za prekršaje, Uprava policije, Sudski savjet i Vrhovno državno tužilaštvo.

Osvrtom na administrativne kapacitete Uprave za javne nabavke, kao ključna institucija u sistemu javnih nabavki Crne Gore, može se zaključiti da nije raspolagala potrebnim kadrovskim i tehničkim kapacitetima koji su neophodni za obavljanje svih nadležnosti. O tome se iz Uprave ukazivalo u prethodnom periodu. Zato je tokom 2015. godine izrađen usvojen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (sjednica Vlade Crne Gore od 22.10.2015. godine), kojim je povećan broj sistematizovanih radnih mjesta sa 18 na 20.

Preko Uprave za kadrove za potrebe Uprave za javne nabavke sprovela 2 (dva) javna oglasa koji su završeni u I Q 2016. godine. Shodno obavezi koja je definisana Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list CG“ br. 39/11, 66/12 i 34/14), tokom ovog izvještajnog perioda donijet

je Kadrovski plan za 2016. godinu Uprave za javne nabavke, koji je objavljen na internet stranici Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me.

U cilju razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori, u narednom periodu predviđeno je jačanje administrativnih kapaciteta, razvoj i uspostavljanje elektronskog sistema javnih nabavki, jačanje monitoringa sistema javnih nabavki, podizanje javne svijesti putem edukacije i usavršavanja, unaprijeđenje procjene uspješnosti procesa nabavki, rizika od pojave neregularnosti i faktora koji umanjuju konkurentnost i efikasnost javnih nabavki.

Kako bi se navedeni prioriteti efikasno realizovali Upravi za javne nabavke je potrebno obezbijediti povećanje broja zaposlenih kao i poboljšati tehničke kapacitete. Resursi kojima Uprava raspolaže ostaju nedovoljni za efektivno ispunjavanje gore definisanih prioriteta u narednom periodu. Jedan dio povećanja zaposlenih biće obuhvaćen Novim Pravilnikom, a ostalo popunjavanje i jačanje administrativnih kapaciteta novim pravilnicima u skladu sa Planom sadržanim u Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2016-2018 (PPCG). Naime, PPCG se na godišnjem nivou prilagođava promjenama u okviru procesa razvoja EU (novi paket broji 1.779 celeksa), samim tim i za Poglavlje 5-Javne nabavke izvršene je planiranje u ovom periodu za stratejski okvir (status i planove), zakonodavni okvir u pogledu zakonodavnog (status i program usklađivanja s pravnom tekovinom EU) i jačanja administrativnih kapaciteta. Cilj je da se u ovoj oblasti davaocima usluga, isporučiocima roba i izvođačima radova obezbijedi mogućnost nadmetanja na javnim tenderima u državama članicama Evropske unije. U to pravcu se radi na jačanje ekonomskog razvoja i efikasnosti, ali i davanje punog smisla jedinstvenom tržištu Evropske unije.

4.3. Ostale aktivnosti na jačanju sistema javnih nabavki u Crnoj Gori

Strategijom razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015. godine definisani su koraci Uprave za javne nabavke za 2015. godinu po segmentima: monitoring postupaka javnih nabavki, podizanje svijesti putem edukacije i usavršavanja na svim nivoima, razvijanje saradnje sa NVO sektorom, razvoj i jačanje elektronske komunikacije u javnim nabavkama, sa smjernicama za izradu akcionog plana za razvoj i uvođenje e-nabavki, stepen uštede, kontinuirano izvještavanje o javnim nabavkama, jačanje saradnje sa organima i institucijama Crne Gore, saradnja sa međunarodnim institucijama i studijska iskustva, jačanje ekoloških i socijalnih aspekata javnih nabavki, razvoj jednakih mogućnosti, jačanje organizacionih i administrativnih kapaciteta.

Aktivnosti vezane za ažuriranje liste službenika za javne nabavke i liste naručilaca, vođenje web stranice javnih nabavki (portal javnih nabavki), održavanje Foruma o sistemu javnih nabavki, potpisivanje sporazuma o saradnji sa drugim državnim institucijama, izrada priručnika o postupcima odlučivanja po žalbi, sprovođenje kampanje o jačanju svijesti - transparentnost u javnoj nabavci, izbor agencije za odnose sa javnošću (osmišljavanje kampanje, sprovođenje kampanje) realizovane su u toku 2015. godine u skladu sa postavljenim mjerama iz Akcionog plana Strategije za ovaj period.

4.4. Monitoring postupaka javnih nabavki

Uprava za javne nabavke vrši monitoring nad primjenom Zakona u cilju praćenja efikasnosti nacionalnog sistema javnih nabavki, uspješnosti primjene javne politike: zakona, podzakonskih akata, strategija i akcionih planova.

Bliža nadležnost Uprave uređena je samim Zakonom o javnim nabavkama u članu 19. Shodno ovoj odredbi, Uprava vrši monitoring dokumenata (planova, tenderske dokumentacije, odluka i ugovora, ili njihove izmjene i/ili dopune) koji su dostavljeni ovom organu radi objavljivanja na Portalu javnih

nabavki. U slučaju da isti nijesu u skladu sa zakonom, Uprava obavještava naručioca da u roku od tri dana uočenu nepravilnost otkloni. Ako naručilac nepravilnost ne otkloni u tom roku, Uprava će akt naručioca objaviti u dostavljenom tekstu i o tome obavijestiti inspektora za javne nabavke”.

Godišnji plan rada Uprave za javne nabavke sadrži monitoring praćenja primjene Zakona o javnim nabavkama i podzakonske regulative. Uprava kontinuirano prati i analizira rezultate monitoringa, daje određena mišljenja i preporuke za otklanjanje nedostataka uočenih monitoringom i predlože izmjene i dopune Zakona i podzakonskih akata.

Zaposleni ovog organa su u stalnoj elektronskoj i telefonskoj komunikaciji u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti i dnevno se pruži više od 100 savjeta, počev od objavljivanja planova javnih nabavki, tenderske dokumentacije, do ugovora.

Nerijetke su situacije kada su komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda naručioca u dilemi kako da ocijeni ispravnost prispjelih ponuda i obraćaju se Upravi za savjetodavnu pomoć u pisanoj i usmenoj komunikaciji.

Pružajući savjetodavnu pomoć Uprava utiče na povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki. Posebna je važna pomoć ovog organa na samom početku tj. u toku pokretanja postupka javne nabavke. U tom periodu naručilac mora otkloniti sve nedoumice i dileme, time se obezbjeđuje blagovremeno otklanjanje nepravilnosti koje mogu biti od suštinskog značaja.

Pogrešno postavljen postupak povećava mogućnost žalbe, a žalbe prouzrokuju zastoje u postupku i u krajnjem mogu da dovedu u pitanje regularnost ukupnog postupka javne nabavke.

Uprava kroz poseban izvještaj prikupljanja i analizira informacije o antikorupcijskoj politici i politici sukoba interesa u oblasti javnih nabavki i prijedlaže mjere za unapređenja.

Ova institucija teži da da monitoring sistema javnih nabavki podigne na veći nivo sa ciljem kvalitetnije primjene i kvalitetnije normativizacije predloženih rješenja.

4.5. Unaprijeđen help desk centar

Zaposleni Sektora za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama Uprave za javne nabavke prenose poruke i pružaju pravnu pomoć tj. informacije svim učesnicima u postupcima javnih nabavki, naručiocima, ponuđačima, zainteresovanim licima i javnosti uopšte u oblasti javnih nabavki u cilju da svi zainteresovani imaju određene benefite, time utiču na jačanje sistema javnih nabavki. Jačanjem ranije uspostavljenog help desk centra uticalo se na jačanje ostvarivanja sistema javnih nabavki i praktične primjene zakona i podzakonske regulative.

Tokom 2015. godine održano preko 300 sastanka, pri čemu su u pojedinim slučajevima vođene posebne službene zabilješke, i tom prilikom evidentirane poteškoće u primjeni Zakona, na osnovu čega su predložena određena mišljenja i preporuke za otklanjanje uočenih nedostataka.

Uprava u kontinuitetu pruža savjetodavnu pomoć, na zahtjev naručilac i drugih zainteresovanih strana, telefonskim putem i putem e-mejla.

4.6. Objavljivanje na portalu javnih nabavki

Uprava za javne nabavke je uz podršku IPA 2007 projekta kreirala portal javnih nabavki koji sadrži sve informacije o sprovedenim tenderskim procedurama, kao i informacije o planovima javnih

nabavki uz obavezu objavljivanja zaključenih ugovora. Portal je prilagođen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, kao i sa pratećom podzakonskom regulativom.

Korisnicima, ponuđačima i naručiocima je na raspolaganju sveobuhvatna pretraga po raznim kriterijumima u cilju podizanja nivoa transparentnosti. Ova aktivnost realizuje se na godišnjem nivou. Broj korisnika Portala za javne nabavke kreće se na dnevnom nivou u rasponu od 2000 do 2100 posjeta.

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama u komunikaciji sa naručiocima tokom vršenja objava prati ostvarivanje sistema javnih nabavki, usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske Unije i pruža savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca i ponudjača, a sve u skladu sa nadležnostima Uprave za javne nabavke.

Na taj način se utiče na povećanje transparentnosti procesa javnih nabavki, koja se postigla uspostavljanjem i održavanjem Portala javnih nabavki, kao i svakodnevnim ažuriranjem web sajta Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me, sa svim neophodnim informacijama vezanim za sistem javnih nabavki u Crnoj Gori. Na web sajtu Uprave za javne nabavke objavljuju se sve informacije korisne kako za naručioce tako i za ponuđače.

Posjetioci sajta imaju priliku da se upoznaju sa svim propisima u oblasti javnih nabavki, instrukcijama i obavezama koje za naručioce proizilaze u skladu sa Zakonom, mišljenjima o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama, organizovanjem i realizacijom obuka u oblasti javnih nabavki, raznim izvještajima, kao i sa evropskim zakonodavstvom u ovoj oblasti.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama članom 7 predviđeno je da se transparentnost postupaka obezbjeđuje objavljivanjem:

- plana javnih nabavki,
- tenderske dokumentacije,
- odluke o kvalifikaciji kandidata,
- odluke o izboru najpovoljnije ponude,
- odluke o obustavi postupka javne nabavke,
- odluke o poništavanju postupka javne nabavke,
- ugovora o javnoj nabavci,
- izmjene, odnosno dopune plana, tenderske dokumentacije, odluke i ugovora.

Portal javnih nabavki je doprinio povećanju transparentnosti i konkurencije na tržištu javnih nabavki, prevashodno zahvaljujući većoj dostupnosti relevantnih informacija u ovoj oblasti i omogućava svim zainteresovanim licima da prate postupke javnih nabavki. Tako se kao korisnici Portala pojavljuju i novinari, stručnjaci, ambasade stranih država, razne nevladine organizacije i poslovna udruženja. Sve ovo u praksi povećava kontrolu regularnosti postupaka javnih nabavki, a Portal jedinstven instrument za pronalaženje traženih informacija.

Prije objavljivanja gore navedenih dokumenata na Portalu, zaposleni u Odjeljenju provjeravaju da li dokument sadrži neke neregularnosti koje mogu diskriminisati ponuđače i ograničiti konkurenciju (obezbijedjena sredstva od strane naručilaca, rokovi predviđeni zakonom, regularnost poziva za javno nadmetanje, itd.).

U periodu od maja do decembra 2015.godine na novom Portalu javnih nabavki objavljena je:

- 2201 tenderska dokumentacija, sa pripadajućim pojašnjenjima, izmjenama, dopunama, odlukama i ugovorima,
- 36 odluka i pripadajućih ugovora za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i
- 7 odluka i pripadajućih ugovora vezanih za okvirne sporazume zaključene prije donosenja izmjena Zakona o javnim nabavkama.

Paralelno sa novim portalom službenici odjeljenja su održavali i Stari portal javnih nabavki.

U periodu od januara do decembra 2015. godine objavljeno je 11.882 dokumenta od čega:

- 1.046 Planova za javne nabavke,
- 1.078 Poziva za javno nadmetanje u otvorenom postupku javne nabavke,
- 1.739 Poziva za javno nadmetanje putem šopinga,
- 1 Poziv u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje,
- 2 konkursa,
- 3.790 odluka o izboru najpovoljnije ponude i
- 3546 ugovora o javnoj nabavci.

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama stalnim unapređenjem, staraju se da Portal postane veoma efikasan instrument za proveru i kontrolu regularnosti procedura javnih nabavki.

Kada se uzme u obzir broj objavljenih dokumenata, dolazio se do broja od 85 dokumenata dnevno nad kojima je Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama, koje broji tri zaposlena, izvršilo monitoring i obezbijedilo usaglašenost sa uslovima utvrđenim propisima o javnim nabavkama.

Broj obavještenja o javnim nabavkama oglašanih na Portalu znatno se povećavao od početka njegovog rada čime je značajno porasla transparentnost javnih nabavki u Crnoj Gori, s obzirom da se na jednom mestu mogu naći sve relevantne informacije vezane za postupak javne nabavke i da se do tih informacija dolazi brzo i bez naknade.

Oglašavanje i objava informacija o svim bitnim aktivnostima u oblasti javnih nabavki vrši se na internet stranici Uprave za javne nabavke svakodnevno, na taj način se u kontinuitetu sprovodi kampanja o jačanju svijesti javnosti za transparentnost u javnoj nabavci. Uprava takođe u neposrednoj komunikaciji sa naručiocima ukazuju na značaj poštovanja načela transparentnosti postupka javne nabavke. U izvještajnom periodu zaposleni Uprave posjetili su opštine u Crnoj Gori i privredna društva čiji su osnivači, škole, zdravstvene ustanove i druge u cilju jačanja svijesti i povećanja transparentnosti u javnim nabavkama.

4.7. Planiranje javnih nabavki i upravljanje ugovorom

Zakonom o javnim nabavkama propisana je obaveza naručioca da donese plan javnih nabavki, da isti objavi na portalu javnih nabavki do 31. januara tekuće godine za koji se zakon primjenjuje. Zakonom nije propisana obaveza sačinjavanja i objavljivanja planova za nabavke na koje se ovaj zakon ne primjenjuje (izuzeća od javnih nabavki).

Obavezni elementi plana su sledeći: podaci o naručiocu, naziv i predmet javne nabavke, procijenjena vrijednost javne nabavke za svaki pojedini predmet javne nabavke, pozicija budžeta, odnosno finansijskog plana na kojoj su planirana sredstva za javnu nabavku.

Obrazac plana javnih nabavki utvrdilo je Ministarstvo finansija posebnim aktom, tj. podzakonskom regulativom propisan je standardni obrazac za plan javnih nabavki. Naručilac u obrascu navodi izvore finansiranja, kao i slučaj da će zajedno sa drugim naručiocem sprovesti postupak javne nabavke (član 32 i 33 ZoJN).

Saglasnost na plan javnih nabavki korisnika budžeta Crne Gore, osim za Skupštinu Crne Gore i organe sudske vlasti, daje Ministarstvo, a saglasnost na plan javnih nabavki organa jedinice lokalne samouprave nadležni organ jedinice lokalne samouprave. Plan javnih nabavki donosi ovlašćeno lice, odnosno organ upravljanja naručioca. Sadrži iznos planiranih nabavki za robe, radove i usluge, po predmetima nabavke i ukupnu planiranu vrijednost.

Naručioci Upravi za javne nabavke dostavljaju plan nabavke u elektronskom obliku putem aplikativnog softvera izrađenog od strane ovog organa radi objavljivanja, kao i u pisanom obliku.

Naručilac može mijenjati i dopunjavati plan javnih nabavki pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke, osim u slučaju rebalansa budžeta. Ovo je novina u odnosu na prethodno zakonske rješenje od 15 dana, iz razloga, rok od pet dana je dovoljan da dokument postaje dostupan cjelokupnoj zainteresovanoj javnosti.

Zakonom nije precizno definisano šta se smatra izmjenom plana nabavki, praksa pokazuje da naručioci najčešće mijenjaju plan uslijed izmjene procijenjene vrijednosti javne nabavke, izmjene samog predmeta nabavke, planiranja nove javne nabavke.

Naručiocima je data veća sloboda izmjene plana javnih nabavki u granicama odobrenih namjenskih sredstava, jer plan javnih nabavki ne uslovljava izmjenu finansijskog plana ili budžeta.

Ovim je omogućeno naručiocima da izmijene plan nabavki čak i u situacijama kada na određenim pozicijama imaju dovoljno namjenskih sredstava, za neku nabavku, za kojom je nastala potreba i ranije se nije mogla unijeti u plan nabavki, ako za nju ima finansijskih sredstava i sredstva postoje u finansijskom planu naručioca. Zakonska mogućnost izmjena i dopuna plana javnih nabavki pružila je naručiocima fleksibilnost u mjeri koji omogućavaju sistemski propisi iz oblasti budžetskog sistema i javnih preduzeća.

Stim u vezi, Zakon o javnim nabavkama ne bavi se pitanjima finansijke discipline već drugi sistemski propisi za ovu oblast.

Tokom 2015. godine Uprava je objavila ukupno 514 planova javnih nabavki, 535 izmjena plana javnih nabavki.

Ukupno 134 naručilaca nije sačinio i dostavilo plan javnih nabavki ovom organu radi objavljivanja.

U Prilogu 1 koji je sastavni dio Izveštaja dat je prikaz naručioca koji nijesu dostavili plan javnih nabavki, u Prilogu 2 navedeni su naručioci koji su objavili više od četiri izmjene plana javnih nabavki, uz napomenu da Zakonom nije ograničen broj amandmana (izmjena) na plana javnih nabavki. U Prilogu 3 dat je pregled naručioca čija se planirana i ugovorena vrijednost znatno razlikuje.

Planovi nabavki i izmene planova objavljuju Uprava za javne nabavke na adresu: portal javnih nabavki, ujn@ujn.gov.me.

Zakonom o javnim nabavkama uređena su ovlašćenja i predmet inspekcijuskog nadzora u odnosu na zaključivanje ugovora o javnim nabavkama, u članu 147 i 148 stav 1 tačka 14 ovog zakona. Za ovu oblast nadležni organ je Uprava za inspekcijske poslove i sve preduzete radnje i aktivnosti su sastvni dio Izvještaja ovog organa i dostupni su na njihovoj internet stranici.

4.8. Centralni organi za javnu nabavku

Strategijom razvoja sistema javnih nabavki za period od 2011-2015. godine je predviđeno osnivanje centralnog organa za javnu nabavku u Crnoj Gori. Ovaj oblik organizovanja javnih nabavki, sprovodi se u slučaju da ugovorni organi prenesu ovlašćenja za sprovođenje postupaka javnih nabavki na CENTRALNI ORGAN, koji sprovodi postupke javnih nabavki za potrebe tih ugovornih organa (za određene predmete javnih nabavki, npr. nabavka goriva, kancelarijskog materijala, službenih vozila i sl.), u cilju racionalizacije troškova postupka javne nabavke.

U skladu sa Strategijom, Zakon o javnim nabavkama predviđa mogućnost sprovođenja postupka javne nabavke od strane drugog naručioca, kao i ovlašćenje da Vlada, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave mogu propisati da određene javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, odnosno organa jedinice lokalne samouprave, objedinjeno vrši određeni naručilac kao centralno tijelo za javne nabavke.

Samim tim, naručilac može istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke, da ovlasti drugog naručioca, uz saglasnost tog naručioca, da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke ili preduzme određene radnje u tom postupku. Time je stvorena mogućnost povjeravanja vršenja poslova sprovođenja postupaka javnih nabavki drugom naručiocu u cilju unaprjeđenja sistema javnih nabavki, radi ostvarenja što većeg stepena uštede u trošenju javnih sredstava.

U ovom periodu nije realizovana aktivnost centralizacije javnih nabavki, u smislu osnivanja posebnog tijela za nabavku određenih roba i usluga, već se ista realizuje u skladu sa zakonskim rješenjem definisanim u članu 32 i 33 ZoJN. U toku je izrada analize o efektima uvođenje centralnog tijela za javne nabavke u Crnoj Gori.

Shodno dosadašnjoj praksi, u Crnoj Gori se primjenjuje polucentralizovani sistem javnih nabavki, u smislu da je u pojedinim oblastima izvršeno objedinjavanje javnih nabavki roba, radova i usluga u cilju da se koncentrišu izvori nabavke u jednom ili više naručilaca unutar državnih i lokalnih centara, pri čemu je ukinuta potreba za pojedinačnim nabavkama organa u sastavu. Prilikom pripremanja i objavljivanja Liste naručilaca za 2015. godinu Upravu su informisali pojedini naručilci da su u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ili Zakonom o lokalnoj samoupravi, objedinili nabavke.

Tako Glavni grad Podgorica, osim nabavki roba, radova i usluga za svoje potrebe vrši planiranje i sprovođenje postupaka javnih nabavki za institucije čiji je osnivač, i to: Centar informacionog sistema, JU „Gradsko pozorište“, JU Dječji savez, JU KIC „Budo Tomović“, JU KIC „Malesija“ – Tuzi, JU KIC „Zeta“ – Golubovci, JU Muzeji i galerije, JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“, JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci, JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju.

Na sličan način su organizovane i nabavke u drugim lokalnim samoupravama u Crnoj Gori.

Državni organi i javne ustanove čiji je osnivač Država su u skladu sa članom 33 Zakona o javnim nabavkama, kao i u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave izvršili centralizaciju nabavki, tj. objedinili nabavku roba, radova i usluga za svoje potrebe i potrebe organa u sastavu, među kojima posebno ističemo:

- Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore i organi u sastavu: Državni protokol, Savjet za članstvo u NATO, Kancelarija za saradnju sa NVO, Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Kancelarija zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, Kabinet predsjednika Vlade (Biro za komunikaciju sa građanima), Kabinet potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, Kabinet potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Kabinet potpredsjednika Vlade za evropske integracije, Kabinet potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj, Kabinet ministra bez portfelja, Sektori, Službe, Odsjeci i Avio-servis);
- Ministarstvo ekonomije i organi u sastavu Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća;
- Ministarstvo finansija i organi u sastavu: Poreska upravu, Uprava carina, Uprava za igre na sreću, Uprava za nekretnine, Komisija za kontrolu državne podrške i pomoći, Savjet za unaprjeđenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi;
- Ministarstvo nauke i Inovaciono preduzetnički centar „TEHNOPOLIS“ d.o.o.;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Direkcija javnih radova, Državna komisija za tehnički pregled autoputa Bar – Boljare;
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Uprava za šume, Uprava za vode, Agencija za duvan ,Agencija za plaćanje;
- Ministarstvo pravde i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija – ZIKS;
- Ministarstvo prosvjete i Zavod za udžbenike i nastavna sredstva;
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Uprava za zbrinjavanje izbjeglica, Centar za tražioce azila);
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Lučka uprava, Kotor, Uprava pomorske sigurnosti Bar, Direkcija za saobraćaj, Direkcija za željeznice;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova (Uprava policije);
- Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i Uprava za dijasporu);
- Skupština Crne Gore i Cetinjski parlamentarni forum;
- Sudski savjet Crne Gore i Osnovni sud u Podgorici, Osnovni sud u Nikšiću, Osnovni sud u Herceg Novom, Osnovni sud u Ulcinju, Osnovni sud u Kotoru, Osnovni sud u Baru, Osnovni sud u Cetinju, Osnovni sud u Kolašinu, Osnovni sud u Danilovgradu, Osnovni sud u Beranama, Osnovni sud u Bijelom Polju, Osnovni sud u Pljevljima, Osnovni sud u Plavu, Osnovni sud u Rožajama, Osnovni sud u Žabljaku, Privredni sud u Podgorici, Privredni sud u Bijelom Polju, Viši sud u Podgorici, Viši sud u Bijelom Polju, Vrhovni sud Crne Gore, Apelacioni sud Crne Gore, Upravni sud Crne Gore, Sekretarijat sudskog savjeta, Sud za prekršaje u Bijelom Polju (za opštine Bijelo Polje, Andrijevića, Berane, Gusinje, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja i Rožaje), Sud za prekršaje u Budvi (za opštine Budva, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj), Sud za prekršaje u Podgorici (za Glavni grad Podgoricu, Prijestonicu Cetinje i opštine Danilovgrad, Nikšić, Plužine i Šavnik), Viši sud za prekršaje - Podgorica), Vrhovno državno tužilaštvo Tužilački savjet, Univerzitet Crne Gore (Centar informacionog sistema, Arhitektonski fakultet, Biotehnički fakultet, Ekonomski fakultet, Elektrotehnički fakultet, Fakultet političkih nauka, Farmaceutski fakultet, Građevinski fakultet, Mašinski fakultet, Medicinski fakultet, Metalurško-tehnološki fakultet, Pravni fakultet, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitetska biblioteka, Institut za strane jezike, Muzička akademija, Fakultet likovnih umjetnosti, Fakultet dramskih umjetnosti, Filozofski fakultet, Fakultet za pomorstvo, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Fakultet primijenjene fizioterapije, Služba za održavanje objekata Univerziteta, Institut za biologiju mora, Istorijski institut, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Rektorat Univerziteta Crne Gore.

Sve detaljnije informacije mogu se naći na internet stranici: www.ujn.gov.me, sekcija „Lista naručilaca“.

Određeni broj naručilaca su u skladu sa članom 32 Zakona o javnim nabavkama preuzeli obavezu da u ime i za račun drugih naručilaca sprovode postupke javnih nabavki, od kojih posebno ističemo:

- Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore za nabavku medicinskih sredstava i opreme za potrebe zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, bolnice i Klinički centar Crne Gore);
- Uprava za javne nabavke za potrebe Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, Vrhovnog državnog tužilaštva, Agenciju za zaštitu konkurencije i dr.

4.9. Saradnja sa organima i institucijama Crne Gore

Uprava, u skladu sa programskim opredeljenjem u cilju implementacije sistema javnih nabavki teži jačanju saradnje sa brojnim institucijama od značaja za sistem javnih nabavki, među kojima su određeni državni organi i privredna društva čiji je osnivač država kao i nevladin sektor, pa je tokom 2015. godine potpisala značajan broj sporazuma o saradnji, pomenimo sa Upravom za inspeksijske poslove i Agencijom za zaštitu konkurencije.

Unaprijeđena je saradnja sa subjektima sa kojima je ranije potpisan sporazum.

4.10. Jačanje saradnje sa NVO sektorom

Saradnja NVO i državnih organa regulisana je Strategijom saradnje Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija i Akcionim planom, Zakonom o državnoj upravi („Službeni list RCG“, broj 38/03 i „Službeni list CG“, br. 22/08 i 42/11), Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“, br.7/12), Uredbom o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, br.12/12). Vlada je osnovala dva posebna tijela u cilju jačanja saradnje sa NVO sektorom: Kancelariju za saradnju sa NVO i Savjet za saradnju Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija.

Prema Programu rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu, predviđena je saradnja Uprave sa nevladinim sektorom na osnovu projektovane saradnje u formi memoranduma - sporazuma o saradnji, u cilju razmjene iskustava, prakse i praktičnih primjera sa institucijama iz regiona, organizovanjem specijalizovanih radionica za obuku osoblja Uprave za javne nabavke. Saradnja sa NVO sektorom, obezbjeđuje se i održavanjem sastanaka i javnih rasprava (*seminari, okrugli stolovi, radionice, panel diskusije*) pisanom i elektronskom komunikacijom- dostavljanjem predloga, sugestija, komentara idr. Učešće u radnim grupama i drugim tijelima koje obrazuje državni organ, propisano je Uredbom o načinu i postupku ostvarenja saradnje organa državne uprave i NVO. Monitoring – praćenje uspješnosti primjene javne politike: zakona, podzakonskih akata, strategija, akcionih planova i dr. praćene od radne grupe obrazovane od strane organa, za sada je najmanje zastupljen oblik saradnje sa NVO sektorom.

NVO je učestvovao u pripremi i promociji Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, podzakonskih akata i strateških dokumenata u javnim nabavkama. U ovom periodu značajan doprinos NVO sektora je u izradi Pravilnika za metodologiju analize rizika u vršenju kontrole sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije u postupcima javnih nabavki.

Osim toga, u izvještajnom periodu u skladu sa gore navedenim aktima objavljen je Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje kandidata za člana Radne grupe za izradu teksta Predloga Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 na internet stranici Uprave za javne nabavke i Ministarstva finansija, link:

http://www.mf.gov.me/rubrike/Saradnja_sa_NVO/148082/Javni-poziv-nevladinim-organizacijama.html.

Takođe je na sitom linku objavljena lista kandidata NVO koji su predloženi za članove Radne grupe za izradu teksta Predloga Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 i Odluka o izboru kandidata za izradu ove strategije.

U skladu sa realizacijom mjera iz Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija, Uprava za javne nabavke donijela je 22.10. 2015 godine novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Uprave za javne nabavke, kojim je unijet opis poslova za službenika koji je zadužen za saradnju sa NVO.

Uprava za javne nabavke je sačinila izvještaj o saradnji državnih organa sa NVO sektorom i isti je objavljen na interten stanici Uprave.

4.11. Izrada publikacija i druge stručne literature iz oblasti javnih nabavki

Uprava za javne nabavke je u saradnji sa SIGM-om tokom 2015. godine pripremila i izdala priručnik „Odabrane presude Suda pravde Evropske Unije o javnim nabavkama“, crnogorska verzija, radi pomoći službenicima koji su uključeni u postupke javnih nabavki da efikasno, ekonomično i efektivno vrše taj proces.

Priručnik sadrži važne odluke Suda pravde Evropske unije (SPEU) u devet različitih oblasti i daje konkretan doprinos boljem razumijevanju nove i zahtjevne materije o javnim nabavkama, poseban doprinos je praktična primjena koncepta javnih nabavki u poslovnoj praksi Evropske unije, sa vezama na crnogorski pravni sistem.

Opšti cilj publikacije je podizanje javne svijesti o značaju pravilnog sprovođenja postupka javnih nabavki, pomoć službenicima koji su uključeni u same postupke javnih nabavki na način da efikasno, ekonomično i efektivno vrše nabavku, uzimajući u obzir komercijalne aspekte i djelovanje u okviru našeg crnogorskog pravnog okvira.

Ovaj priručnik mogu koristiti i ponuđači kako bi bili informisani o nacionalnim postupcima javnih nabavki i učestvovali u istim.

U priručniku je obrađeno devet tema značajnih za javne nabavke, koje se odnose na Materijalno područje primjene, Područje primjene – pojam “tijelo kojim se upravlja na osnovu javnog prava”, “Interne” nabavke, Izbor privrednog subjekta – osnove za isključenje, Izbor privrednog subjekta – kvalifikacija, Dodjelu ugovora, Tehničke specifikacije, Izmjene ugovora i Pravne ljekove.

U 2015. godini izrađen je i štampan Izvještaj o ugovorenim javnim nabavkama za 2014. godinu i Komentar Zakona o javnim nabavkama u Crnoj Gori.

U navedenom periodu nijesu obezbijedena budžetska sredstva za izradu novih priručnika koji prate izmjene zakonodavstva u oblasti javnih nabavki. Pored priručnika vezano za praktičnu primjenu Zakona o javnim nabavkama, dobre primjere iz prakse Uprava sprovodi aktivnost na

obezbjeđivanju finansijskih sredstava u cilju preduzimanja daljih aktivnosti vezanih za izdavanje priručnika, flajera, biltena o jačanju svijeti u oblasti “kako korupcija kviri proces javnih nabavki” i izradu upustava o načinu prijavljivanja nepravilnosti u postupcima javnih nabavki.

Na internet stranici Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija, Uprave za javne nabavke, Državne komisije za kontrolu postupaka, Uprave za inspekcijske poslove, Upravnog suda objavljene su sve značajnije informacije vezano za sistem javnih nabavki.

4.12. Ažuriranje liste službenika za javne nabavke

U skladu sa primjenom izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama na osnovu pristiglih rješenja nadležnih institucija za imenovanje novih službenika za javne nabavke, ažurirana je lista službenika za javne nabavke.

U toku 2015. godine, na adresu Uprave za javne nabavke pristiglo je više od 150 rješenja donijetih od strane nadležnih institucija koja se odnose na imenovanje službenika za javne nabavke.

Evidencija službenika za javne nabavke vodi se po grupama naručilaca za Državne organe, organizacije i službe, Javne službe čiji je osnivač Država, Organe jedinica lokalne samouprave i Javne službe – organi lokalne samouprave i organi uprave. Na listi je i evidentirano ukupno 586 službenika za javne nabavke.

Osim objave lica imenovanih za obavljanje poslova javnih nabavki, Uprava za javne nabavke objavljuje i listu službenika koji su položili ispit za rad na poslovima javnih nabavki, kao i ostale relevantne informacije koje su dostupne na internet stranici Uprave za javne nabavke.

4.13. Ažuriranje lista naručilaca

U skladu sa nadležnostima uređenim Zakonom Uprava je pripremila i objavila Listu naručilaca za 2015. godinu na internet svojoj stranici: www.ujn.gov.me. Na listi je evidentirano 648 obveznika gupisanih prema sjedištu naručioca, po opštinama. Lista sadži naziv institucije, kontakt telefon i odgovorno lice.

4.14. Ažuriranje liste ponuđača

Zakona o javnim nabavka je određena obaveza Upravi za javne nabavke da redovno ažurira Listu ponuđača, koja se formira na osnovu izvoda iz svih odluka o izboru najpovoljnije ponude, odluka o obustavljanju postupaka i odluka o poništenju postupaka. Lista ponuđača je javno dostupna na zvaničnoj web stranici u okviru sekcije „Lista ponuđača“.

Na jednom mjestu objedinjene su informacije o ponuđačima, naziv ponuđača /dobavljača i odgovornog lica, telefon, matični broj, mejl sadresa i datum kreiranja dokumenta.

Zbog tehničkih nemogućnosti i manjka administrativnih kapaciteta u prethodnom periodu lista je dopunjavana i podacima na osnovu broja registrovanih ponuđača na starom portalu javnih nabavki. Planiranim novim softverskim rješenjem za e-nabavke ovaj problem će biti prevaziđen.

4.15. Praćenje i izvještavanje o realizaciji Plana integriteta

Shodno prethodno donesenom Planu integriteta iz 2013. godine sačinjenom u skladu sa obavezama iz odredbi člana 68 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, odluke broj 01-1253 od 28.02.2014. godine, Uprava je sačinila Godišnji izvještaju o sprovođenju Plana integriteta u 2015. godini, za period od 01.01.2015-31.12.2015. godine.

Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičkog ponašanja u okviru organa vlasti kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta, a koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, nezakonitog lobiranja i sukoba interesa kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

Sprovođenje plana integriteta obuhvata stalno praćenje, periodične preglede (kontrolu) rizika i ažuriranje mjera za uklanjanje, smanjivanje i praćenje mogućih uzroka i posljedica korupcije, drugih nezakonitih ili neetičkih postupanja.

Plan itegriteta i Godišnji izvještaj objavljen je na internet stranici Uprave za javne nabavke.

4.16. Realizacija mjera Akcionog plana za sprovođenje Strategija razvoja sistema javnih nabavki za 2011-2015. godinu

U toku 2015. godine, a vezano za realizaciju razvoja sistema javnih nabavki, Koordinaciono tijelo za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine realizovalo je niz aktivnosti vezanih za zakonodavni i institucionalni okvir, profesionalnu obuku u oblasti javnih nabavki, jačanje administrativnih kapaciteta na nivou ključnih institucija u sistemu javnih nabavki i nivou pojedinih naručilaca, jačanje politike zaštite konkurencije u Crnoj Gori, jačanje malih i srednjih preduzeća, sprječavanje korupcije u sistemu javnih nabavki, razvoj i jačanje elektronske komunikacije u javnim nabavkama, a sve u skladu sa Akcionim planom za sprovođenje same Strategije.

Sve mjere predviđene Akcionim planom su realizovane u kontinuitetu. Ističemo da mjera za osnivanje centralnog tijela za javnu nabavku za potrebe organa državne uprave i javnih službi nije realizovana na način predviđen ovom strategijom, već je ova mjera realizovana u skladu sa zakonskim rješenjem, definisanim u članu 32 i 33 ZoJN.

Takođe, nije realizovana mjera vezana za štampanje raznih publikacija i priručnika za praktičnu primjenu ZoJN, iz razloga što budžetom za ovu namjenu nijesu opredijeljena finansijska sredstva.

Stepen realizovanih aktivnosti na godišnjem nivou u skladu sa Strategijom, Akcionim planom i Programom rada Uprave za javne nabavke su prezentovane na organizovanom forumu o javnim nabavkama, koji se održava jednom godišnje od 2013. godine, u skladu sa ustaljenom praksom. Detaljnije informacije o radu Koordinacionog tijela za praćenje Strategije, održanih foruma o javnim nabavkama i aktivnostima Uprave za javne nabavke za realizaciju svih predviđenih mjera mogu se pronaći na internet stranici Uprave za javne nabavke.

5. OBUKA U OBLASTI JAVNIH NABAVKI I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

5.1. Zakonodavni okvir stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki

Uprava za javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama organizuje i sprovodi:

- stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki;
- ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki;
- izdaje publikacije i drugu stručnu literaturu.

Za vršenje navedenih poslova stručnog osposobljavanja i usavršavanja, formirano je posebno Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i polaganje stručnog ispita iz oblasti javnih nabavki, sa četiri izvršioca uključujući i načelnika odjeljenja. U Odjeljenju se vrše poslovi koji se odnose na:

- učestvovanje u kreiranju sadržaja Programa obuke - stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki;
- prikupljanje informacija i izrada analize potreba za obukom, organizovanje i realizacija obuke kadrova za vršenje poslova javnih nabavki u saradnji sa Upravom za kadrove,
- izradu priručnika, publikacija, biltena, vodiča i drugih materijala vezanih za obuku;
- uspostavljanje sistema obuke trenera u oblasti javnih nabavki;
- vođenje evidencije trenera, praćenje rada trenera u pogledu kvaliteta obuke;
- pripremanje analiza i izvještaja u vezi sa obukom i trenerima;
- pravovremeno objavljivanje informacija u vezi sa obukom i pružanje pomoći;
- vođenje odgovarajuće evidencije obuka;
- učestvovanje u kreiranju instrumenata za procjenu potreba za stručnim usavršavanjem;
- pripremu plana za realizaciju obuka predviđenih po programu;
- vođenje evidencije o obučenim naručiocima, ponuđačima i drugim licima;
- pružanje savjetodavne pomoći na zahtjev naručilaca i ponuđača;
- organizovanje i sprovođenje polaganja stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki;
- organizovanje konferencija i okruglih stolova, seminara i kurseva iz ove oblasti;
- saradnju sa međunarodnim institucijama i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki i izrađuje prijedloge mjera razvoja i unaprjeđenja sistema javnih nabavki;
- dostavljanje izvještaja u okviru CEFTA, WTO, GATT, GPA sporazuma u dijelu koji se odnosi na oblast javnih nabavki;
- pripremu godišnjih izvještaja o stanju obuke sa analizom i preporukama za unaprijeđenje sistema obuke u javnim nabavkama;
- učestvuje u izradi godišnjeg izvještaja o javnim nabavkama;
- priprema podataka za izradu izvještaja iz nadležnosti Odjeljenja, saradnju sa NVO sektorom;
- vođenje registra službenika za javne nabavke kojima su izdati sretifikati;
- učestvuje u izradi program rada Uprave;
- saradnja sa institucijama i organima u CG;
- saradnja sa drugim organizacionim jedinicama i drugi poslovi u skladu sa Zakonom.

Službenik za javne nabavke može biti samo lice sa visokom stručnom spremom koje je u radnom odnosu kod naručioca i ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki. Takođe, najmanje jedna trećina članova Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki.

Uprava za javne nabavke donijela je i Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki. Navedenim Programom određuje se način organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki i način izdavanja i obnavljanja potvrda o završenom programu obuke u oblasti javnih nabavki. Navedeni Program predstavlja osnovu za organizovanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su sledeće teme:

- Sistem javnih nabavki u CG – principi, zakonodavni i institucionalni okvir u EU, ovlašćenja službenika za javne nabavke, planiranje u oblasti javnih nabavki, obveznici primjene i izuzeća od primjene ZJN, korišćenje portala javnih nabavki;
- Značaj stručnog osposobljavanja i usavršavanja za državne službenike i namještenike;
- Konflikt interesa u oblasti javnih nabavki;
- Antikorupcijski principi;
- Otvoreni postupak javne nabavke (praktični primjeri);
- Ograničeni postupak javne nabavke (praktični primjeri);
- Pregovarački postupak sa i bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje (praktični primjeri);
- Zaštita prava ponuđača;
- Ostale vrste postupaka javnih nabavki i nabavke malih vrijednosti (praktični primjeri).

U cilju adekvatne primjene zakona, donijet je Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl.list CG“, br.28/12). Ispit se polaže po programu za polaganje ispita, koji obuhvata:

- 1) uređenost postupka javne nabavke zakonom, sa osvrtom na propise EU;
- 2) zaštitu prava u postupku javne nabavke;
- 3) druge propise, obrasce, akte i dokumenta o javnim nabavkama.

Ispit se polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki koju rješenjem obrazuje direktor Uprave. Komisiju čine predsjednik i dva člana.

U okviru projekta EK IPA Multibeneficiary “Obuka u oblasti javnih nabavki za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku”, stvoren je tim sertifikovanih nacionalnih trenera za javne nabavke koji su u potpunosti upoznati sa sadržinom SIGMA modula, nacionalnim zakonskim odredbama i vještinama metodologije obuke i isti sprovode obuku u Crne Gore.

5.2. Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki za period 2015. godine

U skladu sa naznačenim posebnim Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su i organizovane radionice u toku 2015. godine u cilju adekvatne pripreme lica za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

Naime, Uprava za javne nabavke je organizovala obuke u:

- u Budvi održana je obuka 17 i 18 marta 2015 godine kojoj je prisustvovalo 119 službenika za javne nabavke, za 119 službenike urađene su potvrde;

- u Podgorici za Agenciju za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, održana je obuka 15 maja 2015 godine registrirvano je 10 službenik, za 10 službenika urađene su potvrde;
- u Podgorici za Direkciju za saobraćaj, održana je obuka 18 maja 2015 godine registrirvana su 21 službenika, za 21 službenika urađene su potvrde;
- u Podgorici za Elektroprivredu Crne Gore, održana je obuka 19 maja 2015 godine registrirvano su 9 službenika, za 9 službenike urađene su potvrde;
- u Herceg Novom održana je obuka 28 maja 2015 godine registrirvano je 37 službenika, urađene je 10 potvrda;
- u Nikšiću za Elektroprivredu Crne Gore, održana je obuka 5 juna 2015 godine za 4 službenika, uzdate su 4 potvrde;
- u Nikšiću održana je obuka 19 juna 2015 godine za 77 službenika, izdate su 63 potvrde;
- u Podgorici za Montenegro Airlines, održana je obuka 29 jula 2015 godine registrirvano je 12 službenika, za 11 službenika urađene su potvrde;
- u Podgorici za Direkciju za javne radove, održana je obuka 30 jula 2015 godine registrirvano je 29 službenika, za 27 službenika urađene su potvrde;
- u Beranama za Škole, održana je obuka 18 septembra 2015 godine registrirvano je 44 službenika, za 30 službenika urađene su potvrde;
- u Beranama za Škole, održana je obuka 21 septembra 2015 godine registrirvano je 35 službenika, za 27 službenika urađene su potvrde;
- u Beranama za Škole, održana je obuka 23 septembra 2015 godine registrirvano je 73 službenika, za 62 službenika urađene su potvrde;
- u Budvi za Budvansku rivijeru održana je obuka 24 i 25 septembra 2015 godine registrirvano je 19 službenika, za 19 službenika urađene su potvrde;
- u Podgorici održana je obuka za Plantaže 7 i 16 oktobra 2015 godine registrirvano je 39 službenika, za 39 službenika urađene su potvrde;
- u Podgorici održana je obuka 16 novembra 2015 godine registrirvano je 24 službenika, za 24 službenika urađene su potvrde;

Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja je namijenjen, prevashodno službenicima za javne nabavke, kao priprema za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki i upoznavanje sa novinama usvojenih Izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama („Sl. list“ CG, br: 57/14 i 28/15), čija je primjena počela od 4. maja 2015. godine, kao i usvojenim podzakonskim aktima: Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda („Sl. list“ CG, br: 24/15); Pravilnik o metodologiji utvrđivanja računске greške u ponudi u postupcima javnih nabavki („Sl. list“ CG, br: 24/15), Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke („Sl. list“ CG, br: 24/15 i 29/15); Pravilnik o obrasima u postupku javnih nabavki („Sl. list“ CG, br: 23/15 i 31/15); Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila („Sl. list CG“, br: 24/15 i 56/15).

U izvještajnom periodu od januara do decembra 2015 godine ukupno je izdato 475 potvrda o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u cilju daljeg polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

Naznačenim posebnim Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su sljedeće teme:

- Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori – principi, zakonodavni i institucionalni okvir u EU, ovlašćenja službenika za javne nabavke, planiranje u oblasti javnih nabavki, obveznici primjene i izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama, korišćenje portala javnih nabavki;
- Značaj stručnog osposobljavanja i usavršavanja za državne službenike i namještenike;

- Konflikt interesa u oblasti javnih nabavki;
- Antikorupcijski principi;
- Otvoreni postupak javne nabavke (praktični primjeri);
- Ograničeni postupak javne nabavke (praktični primjeri);
- Pregovarački postupak sa i bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje (praktični primjeri);
- Zaštita prava ponuđača;
- Ostale vrste postupaka javnih nabavki i nabavke malih vrijednosti (praktični primjeri).

Uprava za javne nabavke je u saradnji sa Mrežom za afirmaciju nevladinog sektora, 17. aprila, 27. aprila i 13. maja 2015. godine, održala tribinu posvećenu izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama.

Tribina je organizovana u Bijelom Polju, Baru i Nikšiću, na kojoj su učešće uzeli predstavnici obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama, ponuđači koji učestvuju u postupcima javnih nabavki, a koji su iz sjevernih crnogorskih opština. Tribinama je prisustvovalo oko 220 učesnika.

Na tribini su govorili predstavnici Uprave za javne nabavke, član Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, i direktor Monitoring programa MANS-a. Nakon uvodnih riječi izlagača, uslijedila je diskusija na kojoj su učesnici tribine pokazali veliko interesovanje za nove izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama, a podijelili su i iskustva stečena kroz dosadašnju praksu. Organizaciju tribina podržali su Evropska komisija i Britanska ambasada u Podgorici.

U Podgorici, Beranama i Budvi, dana 14, 18, 21 i 23. septembar 2015. godine, Uprava za javne nabavke u saradnji sa Ministarstvom prosvjete Crne Gore organizovala je jednodnevne obuke za službenike za javne nabavke obrazovno-vaspitnih ustanova, učeničkih i studentskih domova u Crnoj Gori sa ciljem efikasnije primjene Zakona o javnim nabavkama u obrazovnom sistemu. Obuke su organizovane po regijama u Crnoj Gori.

Za obrazovno-vaspitne ustanove, učeničke i studentske domove iz južne regije, opštine Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi odražana je obuka u Budvi dana 14. septembar 2015. godine.

Zatim u Beranama, zgrada Skupštine Opštine Berane, odražana je obuka na dan 18 i 21. septembar 2015. godine za ustanove sjeverne regije: Opštine Berane, Petnjica, Rožaje, Plav, Gusinje, Žabljak i Kolašin, u Beranama i Opštine Plužine, Šavnik, Mojkovac, Bijelo Polje, Pljevlja i Andrijevića.

Za obrazovno-vaspitne ustanove, učeničke i studentske domove iz srednje regije, Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje, i Opštine Nikšić i Danilovgrad, održana je obuka dana, 23. septembar 2015. godine u Podgorici, Stara zgrada Vlade Crne Gore.

U navedenim terminima po regijama obuku je pohađalo ukupno 170 zaposlenih. Njih su predstavnici Uprave za javne nabavke i Ministarstva prosvjete upoznali sa Zakona o javnim nabavkama i podzakonskom regulativom, najznačajnijim izmjenama i dopunama.

Posebna pažnja je posvećena specifičnim javnim nabavkama u obrazovnom sistemu gdje su učesnici obuke iznosili interesantne primjere iz prakse, specifičnosti sa kojima se susreću i u dinamičnoj raspravi od trenera obuke usmjereni na doslednu primjenu Zakona o javnim nabavkama u postupcima nabavke roba, radova i usluga.

Uprava za javne nabavke u skladu sa Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja učesnicima obuke će dodijeliti potvrde o pohađanju obuke, kao uslov za polaganje stručnog ispita iz oblasti javnih nabavki.

Na obukama su govorili predstavnici Uprave za javne nabavke i Ministarstva prosvjete.

Uprava za javne nabavke je tokom 2015. godine kontinuirano organizovala obuke stručnog osposobljavanja i usavršavanja i u saradnji sa misijom Sigmme/OECD.

U Podgorici, u organizaciji Uprave za javne nabavke i SIGMA-e 12.11.2015. godine u Hotelu „Ramada“ održana je radionica na temu „Značaj i uloga Monitoringa u javnim nabavkama“. Namjera radionice je da stvori bolje poznavanje i razumijevanje monitoringa javnih nabavki, čemu služi i kako se može odraditi. Postoji cijeli dijapazon aspekata koje treba pokriti, budući da monitoring javnih nabavki služi određenom broju različitih namjena:

- dokazna osnova za informisano regulisanje, planiranje i izvršenje javnih nabavki,
- pomoć pri zadovoljenju zahtjeva za formalno izvještavanje,
- sredstvo za obezbjeđenje opšte transparentnosti javne politike i njenog sprovođenja, posebno korišćenje javnih sredstava,
- podrška za identifikaciju i identifikacija konkretnih problema i za informativne mjere koje mogu biti potrebne za obezbjeđenje integriteta postupka javnih nabavki uopšte i u pojedinačnim slučajevima.

Radionica je razmotrila različite namjene i pozabavila se pitanjima kao što su:

- Koja je svrha i sadržaj monitoringa javnih nabavki?
- Kako se monitoring javnih nabavki povezuje sa srodnim javnim politikama, praksama i institucijama?
- Kako trenutno izgleda monitoring javnih nabavki u Crnoj Gori?
- Kako se monitoring može odraditi i kako se ta praksa može korisno upotrijebiti?
- Koji zaključci se mogu izvući za budući razvoj monitoringa javnih nabavki?

Prezentaciju od strane UzJN i diskusija sa učesnicima pripremili su predstavnici Uprave za javne nabavke, kao i predstavnici SIGMA-e, Kancelarije za javne nabavke Poljske, konsultanti SIGMA-e, koordinator projekta, TI Slovenko, Slovačke, kao i predstavnica NVO IA.

Radionica je bila namijenjena za predstavnike institucija za javne nabavke, naručioce, privredne subjekte i ostale strane koje imaju interes za monitoring javnih nabavki. Radionica je bila dobra prilika da se stvori bolje poznavanje i razumijevanje monitoringa javnih nabavki, čemu služi i kako se može odraditi. Može se zaključiti da monitoring služi određenom broju namjena, a to su: dokazana osnova za informisano regulisanje, planiranje i izvršenje javnih nabavki, pomoć pri zadovoljenju zahtjeva za formalno izvještavanje, sredstvo za obezbjeđenje opšte transparentnosti javne politike i njenog sprovođenja, posebno korišćenje javnih sredstava, podrška za identifikaciju i identifikacija konkretnih problema i za informativne mjere koje mogu biti potrebne za obezbjeđenje integriteta postupka javnih nabavki uopšte i u pojedinačnim slučajevima.

5.3. Organizovanje programa polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki

U skladu sa članom 60 Zakona o javnim nabavkama („Sl.list CG“, broj: 57/14 i 28/15), službenici za javne nabavke i zaposleni koji u nadležnom organu i komisiji nadležnoj za kontrolu postupaka javnih nabavki vrše upravne i sa njima povezane stručne poslove dužni su da imaju položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit mogu da polažu i druga lica, u skladu sa ovim zakonom. Pravo na polaganje stručnog ispita stiče se nakon stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki vrši se na osnovu

programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Stručno osposobljavanje i usavršavanje organizuje i sprovodi nadležni organ – Uprava za javne nabavke.

U cilju adekvatne primjene novog zakonskog rješenja, 05.06. 2012. godine, donijet je Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl. list CG“, br. 28/12). Po prvi put u Crnoj Gori je utvrđen program i način polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

Ispit se polaže po programu za polaganje ispita, koji obuhvata:

- 1) uređenost postupka javne nabavke zakonom, sa osvrtom na propise Evropske unije;
- 2) zaštitu prava u postupku javne nabavke;
- 3) druge propise, obrasce, akte i dokumenta o javnim nabavkama.

Takođe, na osnovu člana 3 Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl. list CG“ broj 28/12), utvrđeno je da se ispit polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki koju rješenjem obrazuje starješina organa uprave nadležnog za poslove javnih nabavki. Komisiju čine predsjednik i dva člana. Stručno-administrativne poslove za Komisiju obavlja sekretar koji se određuje rješenjem o obrazovanju Komisije.

Proces sertifikacije službenika za javne nabavke je veoma važan proces koji nije značajan samo sa pravnog, već i finansijskog aspekta, imajući u vidu da se troši novac poreskih obveznika.

Uprava za javne nabavke je u toku 2015. godine, organizovala pet rokova za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela i 91 lica uspješno je položilo stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, pri čemu je za polaganje istog prijavu podnijelo i pristupilo 176 lica.

Evidencija o održanom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki u 2015. godini				
Ispitni rok	Mjesto održavanja	Datum održavanja		Broj lica koja su položila stručni ispit
		Pismeni	Usmeni	
I	Podgorica	26.03.2015.	29.04.2015.	42
II	Podgorica	19.06.2015.	23.07.2015.	10
III	Podgorica	04.09.2015.	01.10.2015.	13
IV i V	Podgorica	28.10.2015. 09.12.2015.	24.12.2015.	26
UKUPNO				91

Ukupan broj službenika koji su položili stručni ispit u oblasti javnih nabavki u periodu od donošenja Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl.list“ CG, br. 28/12) do kraja 2015. godine iznosi 338.

5.4. Organizovanje ostalih radionica, konferencija i seminara

Predstavnici Uprave za javne nabavke uzeli su učešće na sledećim seminarima:

- „Kako unaprijediti kontrolne funkcije Skupštine“, dana 27.02.2015 godine u Podgorici u organizaciji Instituta Alternativa;
- Institut Alternativa organizovala je u PR centru dana 17.04.2015 godine panel diskusiju na temu, „Etika poslanika - od standarda do prakse“;
- CRNVO je organizovala „Sajam društveno odgovornog poslovanja i socijalnog preduzetništva“ dana 24.04.2015 godine u Atlas Capital Centru u Podgorici;
- „Jačanje upravljačkih kapaciteta u oblasti državnih pomoći“ u organizaciji Ministarstva finansija dana 06.05.2015 u hotelu Podgorica.
- Dan Privredne Komore CG održan je u Vili Gorica dana 21.04.2015 godine.
- Sastanak Etičkog Odbora dana 19.05.2015 godine u Podgorici;
- CRNVO održao je seminar za Poglavlje 23 gdje smo sa reformama i kako obezbijediti napredak u hotelu Ramada 09.06.2015 godine;
- Održan je Sajam NVO na poziv TASKO kancelarije u Podgorici 16.10.2015 godine
- Udruženje mladih sa hendikepom CG organizovao je u PR centru konferenciju na temu „Ojačajmo kapacitete da bismo pojačali promjene“ dana 1.12.2015 godine.
- Održana je IX Nacionalna antikorupcijska konferencija u organizaciji MANS-a 9. i 10.12.2015 godine u hotelu „Ramada,“ u Podgorici.

Predstavnici Uprave za javne nabavke, uzeli su aktivno učešće u prezentaciji dostignuća u oblasti politike javnih nabavki u Crnoj Gori, a na zadatu temu „Nadzor i monitoring nabavki – sredstvo efektivne implementacije projekta“.

Ove godine domaćin „Platforme“ je Državna agencija za nabavke Države Gruzije. Glavni cilj Foruma jeste pružanje mogućnosti institucijama javnih nabavki iz zemalja učesnica da razmijene iskustva i praksu u reformama javnih nabavki, sa posebnim fokusom na nadzor i monitoring. Pored toga, bila je to dobra prilika da učesnici istraže i ojačaju načine i sredstva regionalne saradnje u ovoj oblasti i da zatraže aktivno učešće međunarodnih i bilateralnih donatora u naporima Vlada da dalje poboljšaju monitoring kao i transparentnost, ekomičnost i efikasnost kao aspekte javne potrošnje.

Crnogorska strana je ovom prilikom pripremila i prezentovala izvještaj o postignućima iz „Akcionog plana za 2014. godinu“ usaglašenog u toku prošlogodišnjeg Foruma u Istanbulu, kao i prezentaciju zakonodavnih reformi u oblasti javnih nabavki u svijetlu najnovijih Izmjena i dopuna zakona o javnim nabavkama. Navedeni Forum je iskorišćen i za bilateralne susrete sa najodgovornijim licima iz WB, EBRD-a i SIGMA-e u cilju budućih projektnih aktivnosti, odnosno dobijanja grantova koji bi našoj zemlji, naročito uz pomoć WB pomogli u ispunjavanju i zatvaranju mjerila u toku procesa pristupanja punopravnom članstvu EU. Na marginama ovog Foruma održani su i sastanci sa predstavnicima Gruzije, Rusije, BiH, Srbije, Kosova, Makedonije i Hrvatske.

Predstavnici Uprave za javne nabavke dana 27 i 28 novembra 2015. godine učestvovali su na Regionalnoj konferenciji “Kako do efektivne kontrole svrsishodnosti javnih nabavki”, koja je dio projekta ka efikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU. Projekat finansira EU kroz instrument za pretprijetnu pomoć (IPA) Civil Society Facility.

6. SPRJEČAVANJE KORUPCIJE U SISTEMU JAVNIH NABAVKI

Uprava za javne nabavke u sklopu opšte prepoznate potrebe za poboljšanjem koordinacije među institucijama koje se bave preventivnim antikorupcijskim aktivnostima kontinuirano informiše predstavnike EU sa ciljevima unapređenja koordinacije između preventivnih organa koje se odnose na: dogovor oko konkretnih mjera za jačanje vidljivosti i perpoznatljivosti antikorupcijskih preventivnih napora, razvoj strateškog pristupa kojim se uzdiže profil koordinacije u oblasti prevencije korupcije na jedan veći institucionalni nivo, preliminarni pregled činjeničnog stanja u oblasti prikupljanja, analize i dijeljenja podataka među organima za prevenciju, razmatranje niza zaključaka i preporuka za dalje unapređenje koordinacijskih mjera.

Korupcija je prva asocijacija koja se javi kod većine građana, bez obzira na to koliko su upućeni u upravljanje javnim finansijama ili mehanizme upravljanja državom ili lokalnom samoupravom, kada se pomenu javne nabavke u CG. Međutim, ideja uspostavljanja sistema javnih nabavki potpuno je suprotna. Sistem javnih nabavki trebalo bi da obezbedi efikasnu prevenciju korupcije i da omogući njeno lakše sankcionisanje ukoliko se pojavi.

Za korupciju u javnim nabavkama ima lijeka, ali je njegova primjena složena i zahtijeva aktivnost velikog broja aktera i stalno prilagođavanje. Ne radi se o jednom za svagda datom receptu koji jednom primijenjen daje trajne efekte. Međutim, elementi rješenja relativno su konstantni.

Uprava za javne nabavke kontinuirano radi na jačanju transparentnosti, upravljanju javnim sredstvima, uključivanju biznis sektora, osnaživanju mehanizama kontrole, zaštiti „uzbunjivača“, kao i jačanju uloge civilnog sektora u cilju sprječavanja korupcije u sistemu javnih nabavki.

TRANSPARENTNOST - Riječ transparentnost već zvuči kao mantra u debatama o korupciji. Međutim, od slobodnog pristupa informacijama bolji mehanizam za borbu protiv korupcije u javnim nabavkama, i generalno, ne postoji, a i kada bi postojao morao bi da bude zasnovan na javno dostupnim informacijama. Uspješna primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja jedno je od dobrih dostignuća tranzicije kojim građani CG mogu da se ponose.

Portal javnih nabavki je odličan izvor informacija za kontrolu zakonitosti i svrsishodnosti sprovedenih javnih nabavki. Međutim, znatno više svjetla bi trebalo da bude bačeno na fazu utvrđivanja potreba za određenim robama, radovima i uslugama i planiranja javnih nabavki o kojima nema dovoljno informacija. Planovi javnih nabavki oskudijevaju objašnjenjima koja su nužna za njihovo razumijevanje.

Ipak teže od nadzora nad planiranjem javnih nabavki je pratiti realizaciju ugovora. Posebno je to teško kod velikih infrastrukturnih projekata gdje je bez uspostavljenog ozbiljnog sistema kontrole (interne i eksterne), teško utvrditi recimo da li je ugrađen materijal koji je naveden u ponudi ili možda neki jeftiniji i manje kvalitetan. Za praćenje velikog broja nabavki neophodna su i stručna znanja koja prosječni građanin ili kontrolne institucija ne posjeduju. Pored manjka transparentnosti u nekim fazama planiranja i sprovođenja javnih nabavki važan problem je i pravovremenost objavljivanja informacija. Mnogi dokumenti iz kojih se može vidjeti nesavjesno ili protivzakonito djelovanje bivaju dostupni javnosti tek kada je teško napraviti restituciju što odvraća zainteresovane aktere od intervencije.

DOBRO UPRAVLJANJE SREDSTVIMA - Dobro upravljanje javnim sredstvima podrazumijeva transparentno upravljanje, ali i još ponešto. Prije svega upotrebu sredstava u javnom interesu i za unapređenje javnog dobra. To bi značilo npr. da javno komunalno preduzeće ne nabavlja stručnu literaturu u vrednosti 80.000 eura ako njegovi dugovi čine preko 2/3 ukupnog kapitala preduzeća.

To znači da se strategije razvoja i planovi poslovanja javnih preduzeća moraju uskladiti sa opštijim strategijama za čije ispunjenje su odgovorna ministarstva, Vlada ili lokalna samouprava. Pregršt strategija kojima se malo ko vraća nakon usvajanja bilo da provjeri šta bi trebalo raditi u narednom periodu ili da ocijeni stepen i kvalitet njihove realizacije takođe je protivno principima dobrog upravljanja. U krajnjoj liniji, izrada svih tih dokumenata imala je svoju cijenu bez obzira da li je izvor finansiranja bio budžet ili donacija. Tek na osnovu jasnih planova razvoja i strategija moguće je cijeliti da li se sredstvima za javne nabavke dobro upravlja.

Zaštitom principa dobrog upravljanja trebalo bi da se bave uspostavljeni kontrolni mehanizmi, kako interni tako i eksterni.

Uspostavljanje dobrog upravljanja u javnim nabavkama biće potpomognuto uvođenjem profesionalnih službenika za javne nabavke kod naručilaca koji raspisuju javne nabavke. Pored stručnosti ovaj institut ima potencijal da unese i više integriteta u postupke javnih nabavki obzirom da će u slučaju nepravilnog i nezakonitog postupanja oni biti najizloženiji sankcijama. Međutim, ovi službenici bi morali da budu i adekvatno nagrađeni za odgovornost koju preuzimaju. U suprotnom, mjesta službenika za javne nabavke neće biti atraktivna ljudima koji imaju znanja i vještine da posao obavljaju u skladu sa najvišim standardima. Za ove službenike neophodno je obezbijediti konstantnu obuku i stručnu podršku kako bi se javne nabavke kontinuirano unapređivale. Pored vrhunskog snalaženja u propisima, potrebno je obezbijediti obuku u domenu primjene savremenih tehnologija, te u oblasti standarda integriteta i etike.

UKLJUČIVANJE BIZNIS SEKTORA - U razmatranjima korupcije u javnom sektoru ne smijemo da zanemarimo ulogu poslovnog sektora. Da bi javni sektor mogao da bude korumpiran mora da postoji i druga strana bez obzira da li inicijativa dolazi iz javnog sektora ili privatnog. U CG još uvijek nema ozbiljnijih napora biznis sektora da se korupcija u javnim nabavkama umanjuje. Štaviše, preduzeća se nerado obraćaju i za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki. Razlozi za ovakvu situaciju su višestruki. Preduzeća izbjegavaju da na bilo koji način, makar i posredno, budu povezani sa korupcijom, ako ni zbog čega drugog, onda zbog lošeg marketinga. Međutim, u teoriji je jedan od čestih modela korupcije i kartelsko organizovanje i dogovaranje nekoliko ponuđača koji iz konkurencije izbacuju sve ostale ponuđače, obezbjeđujući da uvek neki od učesnika u kartelu dobije posao. Izvedba može da se razlikuje, od rotiranja dobitnika poslova do međusobne podjele novca ili angažovanja članova kartela kao podizvođača u realizaciji posla.

Da bi se napravio iskorak iz „začaranog kruga korupcije“ napor mora da napravi i poslovni sektor i da jasno izrazi namjeru, a potom i da demonstrira viši nivo integriteta u javnim nabavkama. Poslovnom sektoru će biti jednostavnije da napravi ovaj iskorak u nekoj vrsti koalicije koja bi omogućila da se inicijativa ne identifikuje sa jednom ili nekoliko kompanija koje bi mogle da snose negativne posledice ovakvog delovanja.

OSNAŽIVANJE INTERNIH I EKSTERNIH MEHANIZAMA KONTROLE - Interna revizija naručilaca trebalo bi da bude stimulirana da radi svoj posao efikasnom radno-pravnim zaštitom i odgovarajućim primanjima, ali i odgovorna u slučaju propusta. Neophodno je uvesti jasan sistem odgovornosti i za ostala tijela koja imaju nadležnost kontrole zakonitosti poslovanja poput upravnih i nadzornih odbora u javnim preduzećima.

Suzbijanju korupcije u javnim nabavkama svakako bi doprinijelo jačanje uloge predstavničkih tela u kontroli rada javnih preduzeća. Izveštaji o realizaciji javnih nabavki trebalo bi da budu diskutovani u odborima i na plenarnim sjednicama posebno lokalnih parlamenata.

Ovaj segment podrazumijeva i kontinuiranu gradnju institucija, prije svega kontrolnih. Međutim, kada se ovo kaže ne misli se na često gašenje postojećih i stvaranje novih institucija. Naprotiv, potrebno je unapređivati postojeće institucije i obezbijediti im neophodne resurse za razvoj.

ZAŠTITA “UZBUNJIVAČA” - Važan deo antikorupcijskog sistema čine uzbunjivači. Radi se o ljudima koji su spremni da javno ukažu na korupciju kako bi zaštitili javni interes, rizikujući gubitak posla ili nekog prava koje su koristili, ali često i sopstvenu bezbjednost. Štiteći uzbunjivače država štiti sebe. U Sjedinjenim Američkim Državama na primjer uzbunjivači dobijaju višemilionske kompenzacije ukoliko se na sudu dokažu njihove tvrdnje.

ULOGA CIVILNOG SEKTORA - Organizacije civilnog društva unijele su u nadzor javnih finansija i metode, znanja i vještine inače svojstvene civilnom sektoru: otvaranje dijaloga o važnim temama, izradu prijedloga praktičnih politika i modela propisa, te njihovo zagovaranje pred institucijama i u javnosti i djelovanje u koalicijama što im s jedne strane pruža zaštitu od progona, a sa druge strane jača zagovaračku poziciju. Ipak, među organizacijama civilnog društva aktivnim u nadzoru trošenja javnih sredstava ili sasvim konkretno javnih nabavki upadljivo nedostaju komore i profesionalna udruženja. Uključivanje ovih aktera u nadzor javnih nabavki u sektorima kojima se bave donijelo bi novi kvalitet i obezbjedilo dublje uvide i, još važnije, kontinuitet u građanskom nadzoru javnih nabavki u ovim sektorima koji profesionalne antikorupcijske organizacije teško mogu da obezbjede samostalno.

Aktivnosti Odjeljenja za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama u okviru svojih svakodневnih aktivnosti pratilo je ostvarivanje sistema javnih nabavki, usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske Unije i pružalo savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca i ponuđača, a sve u skladu sa nadležnostima Uprave za javne nabavke, koje su određene čl.19 Zakona o javnim nabavkama.

Prioritetna aktivnost Odjeljenja je obezbjeđenje i povećanje transparentnosti procesa javnih nabavki postignuta uspostavljanjem i održavanjem Portala javnih nabavki, koji se nalazi na web adresi <http://portal.ujn.gov.me>, kao i svakodnevним ažuriranjem web sajta Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me sa svim neophodnim informacijama vezanim za sistem javnih nabavki u Crnoj Gori.

Na web sajtu Uprave za javne nabavke objavljuju se sve informacije korisne kako za naručioce tako i za ponuđače. Posjetioци sajta tako imaju priliku da se upoznaju sa svim propisima u oblasti javnih nabavki, instrukcijama i obavezama koje za naručioce proizilaze u skladu sa Zakonom, mišljenjima o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama, organizovanjem i realizacijom obuka u oblasti javnih nabavki, raznim izvještajima, kao i sa evropskim zakonodavstvom u ovoj oblasti.

Portal javnih nabavki je, sada se slobodno može reći, postao jedinstveno mjesto u Crnoj Gori na kome se susreću tražnja crnogorskog javnog sektora (naručioци) i ono što tržište može da ponudi (ponuđači).

Povećana transparentnost i slobodna konkurencija na tržištu javnih nabavki, prevashodno se ostvaruje zahvaljujući većoj dostupnosti relevantnih informacija u ovoj oblasti, što automatski proširuje opseg potencijalnih učesnika u procesu javnih nabavki. Za razliku od prethodne prakse, koja je omogućavala razmjenu informacija o javnim nabavkama samo između naručilaca i ponuđača, Portal javnih nabavki je omogućio i drugim zainteresovanim licima da prate postupke

javnih nabavki. Tako se kao korisnici Portala pojavljuju i novinari, stručnjaci, ambasade stranih država, razne nevladine organizacije i poslovna udruženja. Sve ovo u praksi povećava kontrolu regularnosti postupaka javnih nabavki, a Portal postaje jedinstven instrument za pronalaženje traženih informacija.

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama stalnim unapređenjem, stara se da Portal postane veoma efikasan instrument za provjeru i kontrolu regularnosti procedura javnih nabavki.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i definisanom ulogom Uprave za javne nabavke, a vezano za monitoring i savjetodavne usluge, stručne službe Uprave, u stalnoj elektronskoj i telefonskoj komunikaciji, su svakodnevno radili u pravcu otklanjanja uočenih nepravilnosti pri objavljivanju:

- Plana javnih nabavki,
- Poziva za otvoreni postupak,
- Poziva za pretkvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke,
- Poziva u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje,
- Poziva za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga,
- Poziva za javno nadmetanje putem konkursa,
- Zahtjeva za dostavljanje ponuda šopingom,
- Odluka o izboru najpovoljnije ponude,
- Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke,
- Objave ugovora.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila koja definišu koruptivne radnje, odnosno sukobe interesa. Članom 15 Zakona o javnim nabavkama definisano je antikorupcijsko pravilo, dok je članovima 16 i 17 istog Zakona, definisano sprječavanje sukoba interesa kod naručioca i ponuđača.

Vodeći se članom 15 stav 4, Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvo finansija ustanovilo je „Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila”, koji se može naći na portalu Uprave za javne nabavke a koji je stupio na snagu 01.01.2012. godine. Pravilnik sadrži način vođenja evidencije, sadržaj evidencije, izvještaj o ostvarenim koruptivnim radnjama, kao i obrasce za službenu zabilješku i evidenciju podataka o kršenju antikorupcijskih pravila. Naručioci su u obavezi da dva puta godišnje, do 31. juna i do 31. decembra tekuće godine, dostave Upravi za javne nabavke izvještaj, na osnovu kog UzJN sačinjava godišnji izvještaj.

Shodno obavezi, ova služba je dostavljala šestomjesečne izvještaje o realizaciji mjera za koje je nadležna Uprava za javne nabavke iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije, izvještaj o prijavama korupcije kao i izvještaj o informativnim kampanjama za borbu protiv korupcije.

U toku 2015. godine, shodno zakonskoj obavezi izrađen je Izvještaj o Plana integriteta Uprave za javne nabavke.

Postojeći pravni okvir u sistemu javnih nabavki zasniva se na Zakonu o javnim nabavkama koji je donijet 2014/15. godine, te na podzakonskoj regulativi - Pravilniku o metodologiji iskazivanja kriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu i postupku ocjene i upoređivanja ponuda i Pravilniku o obliku te standardnim obrascima i formularima koji čine sastavni dio pravilnika. Osim ovog zakona kao *lex specialis* u ovoj oblasti, primjenjuju se i Zakon o opštem upravnom postupku i Zakon o budžetu. Zakon o javnim nabavkama, obezbijedio je usaglašenost sa Direktivom

2004/17/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. kojom se usklađuju postupci nabavke subjekata koji djeluju u sektorima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga; Direktivom 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavki robe te ugovora o javnim uslugama; Direktiva Komisije 2005/51/EZ od 7. septembra 2005. kojom se mijenjaju Prilog XX Direktive 2004/17/EZ i Prilog VIII Direktive 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća o javnoj nabavki; Direktiva 2007/66/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. decembra 2007. kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ vezano uz poboljšanu djelotvornost postupka revizije u vezi sa dodjelom ugovora o javnim nabavkama; članovi 2., 12. i 13. Direktive 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama u području odbrane i bezbjednosti koje zaključuju naručioci te izmjenama i dopunama Direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ.

Postojeći ZoJN naročito aspekt posvetio je antikorupcijskoj politici i politici sprječavanja sukoba interesa na način što je sukob interesa u postupku javne nabavke prepoznao kao potencijalni izvor korupcije, kao najopasnijeg oponenta suštinskih ciljeva javnih nabavki, koji se najefikasnije suzbijaju na nivou preventive, odnosno kroz prepoznavanje rizičnih slučajeva i okolnosti koje se smatraju nedozvoljenim bez obzira na posljedice, kao i na praćanje i otklanjanje stvarnih rizika koji nastupe u toku postupka. Shodno navedenom, i ako su postojeća zakonska rješenja u ovo pogledu ocjenjivana kao veoma napredna i na nivou najviših međunarodnih standarda, nacrt zakona koji je u proceduri učinjena su dalja poboljšanja u smislu cjelovitosti prepoznavanja potencijalnih slučajeva sukoba interesa na strani naručilaca i ponuđača i načina njihovog sprječavanja i otklanjanja, kao i predviđanja konkretnih propisane posljedica u slučaju da se postupak javne nabavke sprovede uz postojanje sukoba interesa. Pri tome je od posebne važnosti preciziranje sukoba interesa po osnovu direktnog ili indirektnog pripremanja tenderske dokumentacije, što je posebno izraženo u slučaju prethodne izrade tehničke dokumentacije za izvođenje radova, kao i u slučaju pružanja prethodnih stručnih savjeta i tehničkih pomoći.

Završena i usvojena Metodologija za utvrđivanje analize rizika u javnim nabavkama.

Povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki je uslovalo da se zakonom uspostavi obavezni monitoring Uprave za javne nabavke u odnosu na ukupni tok postupaka javnih nabavki, a posebno u pogledu pokretanja postupka javne nabavke, što je od suštinske važnosti jer se na taj način obezbjeđuje blagovremeno otklanjanje nepravilnosti koje, u slučaju žalbe, prouzrokuju zastoje u postupku, a u krajnjem mogu da dovedu u pitanje regularnost ukupnog postupka javne nabavke, pa u tom smislu preventivna uloga Uprave za javne nabavke u sadejstvu sa nadležnom inspekcijom treba da ove rizike potpuno eliminiše ili svede na sporadične slučajeve u kojima se nedostaci odnosno nepravilnosti ne mogu utvrditi bez potpune analize suštine problema.

Pored zakonom utvrđenih nadležnosti UzJN je svoj odnos prema ovoj "pošasti" iskazala kroz Implementaciju AP Strategije razvoja javnih nabavki u CG za period 2011-2015.godine, Izveštja o radu Koordinacionog tijela za realizaciju AP dostavljan je Vladi CG na usvajanje svaka 3- 4 mjeseca.

Pored ove aktivnosti UzJN je posvetila pažnju podizanju javne svijesti putem edukacije i usavršavanja na svim nivoima je što je jedna od mjera koja rezultira efektivnim, efikasnim i transparentnim trošenjem javnih sredstava. Ovo pitanje je veoma značajno posebno imajući u vidu ukupan iznos sredstava koji se troši u ovoj oblasti i kreće se između 15-16 % BDP. Posebna svrha ove aktivnosti je identifikovanje ciljeva komunikacije i zadataka kampanje o podizanju

svijesti. Svrha je diseminacija informacija o reformama u oblasti javnih nabavki u cilju unaprjeđenja razumijevanja javnosti o benefitima efikasnog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Kampanja o podizanju svijesti uključuje postavljanje komunikacionih ciljeva i zadataka u cilju usmjeravanja aktivnosti. Uprava je ostvarila saradnju sa svim medijskim kućama u cilju promovisanja značaja javnih nabavki. Ta saradnja se odvijala kroz često, skoro i mjesečno, gostovanje predstavnika institucija direktno uključenih u proces javnih nabavki u RTV emisijama. U cilju podizanja svijesti javnosti, putem video spotova na javnom servisu Crne Gore prezentovane su aktivnosti Uprave i Komisije.

Način komunikacije:

- priprema komentara propisa o javnim nabavkama (u saradnji sa Komisijom), brošura,
- publikacija i druge stručne literature, kao i dokumenata za praktičnu primjenu ovih propisa (brošure sa svim propisima o javnim nabavkama - propisi dostupni i na engleskom jeziku, tekst Zakona sa komentarom, priručnici za praktičnu primjenu propisa o javnim nabavkama, brošure kako korupcija kvari procese javnih nabavki i praktično uputstvo kako prijaviti nepravilnosti u javnim nabavkama, bilteni o radu u okviru biltena Ministarstva
- prenijeti poruke na konkretan način i jednostavnim jezikom, uspostavljanjem veze između:
  - aktivnosti koje se preduzimaju u tom pravcu i benefita koje će svi učesnici imati od toga,
  - pružanje pravne pomoći, tj. informacija svim učesnicima, zainteresovanim licima i javnosti uopšte u oblasti javnih nabavki (unaprjeđenje help desk centra),
  - izrada posebnih sredstava za prenos informacija kao što su video klipovi, izjave za javnost itd., koji su namijenjeni širenju preko medija, kao i izrada promotivnog materijala, literature i prezentacija, u cilju obezbjeđenja važnosti, vrijednosti i vizije o daljem razvoju sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Korupcija i organizovani kriminal su jedna od najvećih prijetnji vladavini prava i razvoju savremenog demokratskog društva. Crna Gora je odlučna da razvija i unaprjeđuje pravni okvir, institucije i kapacitete, saraduje sa državama regiona i međunarodnim organizacijama, kao i da upotrijebi sve raspoložive kapacitete u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Postoji potreba daljeg razvoja strateškog pristupa u borbi protiv najtežih oblika kriminaliteta i nastavljanje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije, prema važećim propisima, Uprava se prevashodno bavi preventivnim radnjama. U cilju veće dostupnosti Uprave građanima, otvorena je telefonska linija posredstvom koje se građani mogu obratiti ovlašćenom službeniku radi prijave korupcije, dobijanja informacija i pravnih savjeta. Zakon sadrži antikorupcijska pravila u odredbi člana 15 i konflikt interesa u članu 16-18. Ta rješenja odgovaraju rješenjima koja sadrže Evropske direktive. I za antikorupciju i za konflikt interesa prijave najčešće idu u pravcu da određeni službenici za javne nabavke i članovi tenderske komisije mogu da prilagode tendersku dokumentaciju za tačno određenog, željenog ponuđača ili da otvore pristigle ponude prije nego što se zvanično pristupi otvaranju ponuda po javnom pozivu i da na taj način upoznaju i pripreme potencijalnog favorizovanog ponuđača. U tom slučaju, službenik mora disciplinski i krivično da odgovara. Za takvu radnju, o kojoj obavještenje Uprava dobije u procesu prijave ili ako se uoči nepravilnost po službenoj dužnosti, pokreće odgovarajući postupak, prije svega prema Državnoj revizorskoj instituciji, ako se radi o kršenju principa javnih nabavki. Takođe, Uprava može reagovati prema tužilaštvu ili Upravui policije.

Aktivno legitimisana lica mogu ostvariti zaštitu prava u pogledu postojanja koruptivnih radnji i konflikta interesa u žalbenom postupku pred Komisijom. U tekstu Zakona istaknuta je preventivna funkcija Uprave, kao i represivna kroz ovlašćenja za izricanje prekršajnih sankcija a kroz inspeksijski organ. Takođe, telefonskim putem, Upravi su se obraćala lica sa prijavama konflikta interesa u različitim upravnim oblastima, tako da su upućivana na institucije nadležne za pružanje savjeta i postupanja u tim oblastima.

U narednom periodu, u okviru sistema obuka i pružanja savjetodavnih i konsultantskih usluga, posvetiće se naročita pažnja posebnim obukama o načinu otklanjanja konflikta interesa i mogućih antikoruptivnih djelovanja ovo je naročito odraženo u saradnji sa Komisijom za sprječavanje sukoba interesa kroz potpisivanje memoranduma o sradnji.

Transparentnost javnih nabavki je važna za zadobijanje povjerenja poreskih obveznika da Vlada efikasno upravlja nabavkama, t.j. Budžetskim sredstvima.

Uzimajući u obzir da princip transparentnosti podrazumijeva princip javnosti, njegovo ispunjavanje je omogućeno kroz zakonodavni i institucionalni okvir sistema javnih nabavki i ostalih zakona i programa iz drugih oblasti koje doprinose sprovođenju principa javnosti.

Upravljanje javnim sektorom je od ključne važnosti za postizanje makroekonomske stabilnosti (na koju značajno utiču javne nabavke) i visoke stope ekonomskog rasta, dok je transparentnost u odnosu na javnost jedan od ključnih elemenata ovog sektora. Na taj način dobro informisana javnost učestvuje u jačanju kredibiliteta države. Transparentnost nije sama sebi cilj, to je mahanizam koji se koristi kako bi se postigao određeni drugi cilj, prije svega transparentnost je sredstvo, a ne cilj, i svrha tog sredstva se mora razmjeti da bi se ono efikasno primijenilo.

Transparentnost sistema javnih nabavki može se posmatrati kroz:

Zakonodavstvo – Zakon o javnim nabavkama i Implementaciona regulativa definisana kroz dva Pravilnika, Pravilnika o obrazcima u postupcima javnih nabavki te Pravilnika o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanju ponuda.

Pod načelom transparentnosti podrazumijevamo korišćenje procedura kojima ponuđači i naručioc ili čak javnost u cjelini osiguravaju da se državni poslovi vode na nepristrasan i transparentan način, a to znači da interesne strane jasno znaju pravila koja se primjenjuju prilikom nabavki, kao i informacije o pojedinim mogućnostima nabavki, ...kako je odražavamo u praksi – na mnogo načina.

Objavljujemo sve Zakone, propise, uredbu i pravila koja definišu naš proces javnih nabavki (Portal), Objavljujemo Planove javnih nabavki-šta želimo kupiti-i svakom su na uvid. Jasno izražavamo u svakoj nabavci svakom javnom pozivu kako će se vrednovati ponuđači. Obavještavamo sve neuspješne ponuđače kao i predstavnike javnosti o ovoj informaciji, koji je ponuđač dobio posao i za koju ponudu. Obavještavamo neuspješne ponuđače i objašnjavamo im da su poštovana sva pravila i propisi. Omogućavamo žalbene postupke gdje nezavisna treća strana ili advokati neuspješnih ponuđača mogu pregledati sve zapisnike naručioca tj. službenika koji sprovode proceduru, smatrajući da na ovakav način doprinosimo da ponuđač kao najbolji čuvalac sistema javnih nabavki može odbraniti svoj interes a time ujedno unaprijediti javni interes.

Ipak važno je napomenuti da se u privatnom sektoru transparentnost rijetko razmatra i malo vrednuje „brojni Zakoni namijenjeni da osiguraju transparentnost, racionalnost i odgovornost u donošenju odluka i određenih Zakona o administrativnoj proceduri i zakona o slobodi informacijama, primjenjuju se na državne organe a ne i na privatni sektor“.

Zbog toga se transparentnost često nalazi u suprotnosti sa onome što se smatra trgovačkom praksom. Ipak, vjerujemo da je transparentnost vrijedna truda kada se radi o trošenju javnih fondova, duboko vjerujući da transparentnost pomaže da se osigura integritet koji opet promoviše konkurenciju.

UzJN aktivno primjenjuje i druge materijalne propise koji mogu uticati na pravilno poštovanje principa javnih nabavki prije svega.

- *Zakon o slobodnom pristupu informacijama,*
- *Zakon o budžetu,*
- *Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji,*
- *Zakona o zaštiti konkurencije kao i Uredbe o definisanju relevantnog tržišta i Uredbu o oblicima izuzeća*
- *Zakon o unutrašnjoj trgovini,*
- *Zakon o spoljnoj trgovini,*
- *Zakon o privrednim društvima,*
- *Zakon o stranim investicijama ,*
- *Zakon o priznavanju inostranih kvalifikacija za obavljanje regulisane profesije i dr.*

U toku 2015. godine, Uprava nije primila nijednu prijavu korupcije, ali je imala 2 (dvije) prijave za mogući sukob interesa koji je prosljeđen inspekciji za javne nabavke na dalju nadležnost.

Shodno Pravilniku o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila Upravi je dostavljeno ukupno 420 izvještaja o kršenju antikorupcijskih pravila u kojima nije zabeležen nijedan slučaj kršenja istih, dok je imala jedna prijava za mogući sukob interesa koji je prosljeđen inspekciji za javne nabavke na dalju nadležnost. Takođe je o navedenim Izvještajima sačinjena je Informacija koja je prosljeđena Upravi za inspeksijske poslove na dalje postupanje.

Kada je u pitanju korupcija, javne nabavke su prepoznate kao oblast od posebnog rizika za korupciju, te je s tim u vezi predstavnik Uprave za javne nabavke - Službe za opšte poslove i finansije imenovan za člana radne grupe za izradu Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika, koji predstavlja Anex Akcionog plana za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava. Iako se oblast javnih nabavki detaljno tretira kroz pregovaračko poglavlje 5, ali i kroz AP 23, Operativni dokument sadrži mjere iz ove oblasti, obzirom da su javne nabavke definisane kao oblast od posebnog rizika Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2010-2014). Mjere koje su zastupljene u ovoj oblasti prvenstveno se odnose na unapređenje normativnog okvira, ali i na jačanje administrativnih kapaciteta za sprovođenje propisa i obezbeđivanje tehničkih uslova za uspostavljanje efikasnog i transparentnog elektronskog sistema javnih nabavki. Prema podacima iz posljednjeg izvještaja o sprovođenju AP za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2013-2014), 5 mjera iz oblasti javnih nabavki je realizovano (71,43%), dvije mjere su djelimično realizovane (28,57%), dok mjera koje su ocijenjen kao nerealizovane nije bilo.

Uprava za javne nabavke u cilju jačanja antikoruptivnih mjera inicirala i potpisala sporazum o saradnji sa državnim institucijama: Državnom revizorskom institucijom, Upravom za inspeksijske poslove, Državnom komisijom za kontrolu postupaka javnih nabavki, Agencijom za antikorupciju, Ministarstvom za unutrašnjih poslova, Agencijom za zaštitu konkurencije.

Sporazum o poslovnoj saradnji potpisan je sa Univerzitetom Donja Gorica, Pravnim fakultetom, Univerziteta Mediteran i Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore sa ciljem preventivnog djelovanja i informisanosti o koracima u postupcima javnih nabavki koji mogu dovesti do koruptivnih radnji i jačanja antikoruptivnih mjera.

Uprava za javne nabavke u tom pravcu tokom 2015. godine u saradnji sa Komisijom za sprječavanje sukoba interesa održala niz edukativnih seminara na temu sukoba interesa u postupcima javnih nabavki u Kotoru dana 12. februara 2015. godine, 24. februara 2015. godine u Budvi, 21. Aprila u Danilovgradu, 22. jula u Pljevljima, 26. avgusta u Andrijevici i 18. novembra u Herceg Novom.

7. RAZVOJ I JAČANJE ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE U JAVNIM NABAVKAMA

Elektronska nabavka je sistem nabavke koji olakšava mogućnosti nastale informacionom i komunikacionom tehnologijom kako bi se povećala efikasnost postupka nabavke. Javna nabavka je potencijalno i praktično-intezivna funkcija informacija. Ona mora biti podržana od strane informacione i komunikacione tehnologije i pouzdane baze podataka. Elektronski sistem nabavki može da ponudi niz prednosti u odnosu na normalne papirologije bazirajući se na sistem nabavke. Glavne prednosti su lak i isplativ pristup informacijama nabavke. Elektronska nabavka je inovacija za podršku informacionoj i komunikacionoj tehnologiji u Crnoj Gori, kojom se povećava efikasnost i efektivnost javnih nabavki.

Osnovni, strateški cilj uvođenja elektronskih javnih nabavki u CG jeste, prije svega, povećanje transparentnosti i efikasnosti javnih nabavki, zatim doprinos borbi protiv korupcije i ostalih neregularnosti koje se javljaju u ovoj oblasti, kao i uspostavljanje jedinstvenog sistema javnih nabavki zahvaljujući unifikaciji i standardizaciji procedura. Projekat IPA koji treba da rezultira implementacijom e-nabavki biće glavni doprinos postizanju ovog cilja u toku narednih nekoliko godina. Njime će se značajno unaprijediti i uvesti nove funkcije u postojeći crnogorski portal javnih nabavki, za čije je formiranje i održavanje zadužena UzJN, a koji predstavlja uspješnu platformu za elektronsko oglašavanje tendera i dokumenata vezanih za postupak javne nabavke.

Uprava za javne nabavke je tokom 2015. godine radila na izradi akcionog dokumenta za projekat uvođenja elektronskog sistema javnih nabavki. Kao je finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o godišnjem nacionalnom programu IPE za Crnu Goru za 2014. godinu, za akcije koje će se sprovoditi indirektnim modelom upravljanja, potpisan je 10.12.2015. godine. Potpisivanjem sporazuma stvorili su se preduslovi za pokretanje aktivnosti vezanih za sam projekat. U 2016. godini se očekuje pokretanje tenderske procedure kao i početak samog projekta.

Transparentnost procedura za dodelu ugovora je poboljšana objavljivanjem tenderskih dokumentacija na Portalu javnih nabavki, što je takođe dovelo do smanjenja troškova postupka za ponudjače, jer se ne zahtjeva otkup same dokumentacije, veće konkurencije i bolje kontrole, bolje komunikacije između zainteresovanih strana, pouzdanije statistike, povećanja svesti o značaju nabavki, kao i generalnom stvaranju boljeg okruženja za javne nabavke.

U sklopu napora koje Crna Gora čini u procesu približavanja Evropskoj uniji, je i implementacija potpunog elektronskog sistema javnih nabavki koji se zasniva na primjeni elektronskih sredstava komunikacije u postupcima javnih nabavki i uvođenju elektronskih alata u različitim fazama procesa javne nabavke. Portal javnih nabavki predstavlja dobru polaznu osnovu na tom putu. Naravno Portal, kao web-bazirani softver elektronskog oglašavanja zahtijeva stalna unapredjenja kako u softverskom tako i u hardverskom smislu. Budžetska sredstva koja posjeduje Uprava za javne nabavke su se pokazala kao nedovoljna u smislu praćenja i uvođenja informatičkih novina.

Takođe, imajući u vidu ispunjavanje definisanih mjerila za zatvaranje Poglavlja V – javne nabavke, kao i praćenje trendova vezanih za javne nabavke, neophodno je povećanje administrativnih kapaciteta u Odjeljenju za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama. Posebnu pažnju treba posvetiti usavršavanja postojećeg kadra kao i dodatnog angažovanja kvalifikovanog kadra koji može da odgovori izazovima procesa pristupanja.

Zakon o javnim nabavkama Crne Gore, članovi 114-116, predviđaju mogućnost sprovođenja postupka javne nabavke u elektronskoj formi, čime su stvoreni osnovni preduslovi za primjenu elektronskih sredstava u javnoj nabavci koja je izjednačena sa pristupom zasnovanim na papirnim

dokumentima. Ovo rješenje je urađeno u vrijeme kada je na snazi bila Direktiva EU 2004/18, iz čega proizilazi da ovo rješenje samo djelimično odgovara zahtjevima koje nameće data Direktiva.

Crnogorski ZoJN, iako obezbjeđuje adekvatan nivo usklađenosti sa pravnom tekovinom EU, u toku strateškog perioda će ići u pravcu dalje harmonizacije i to sa novim Direktivama EU o javnim nabavkama, Direktivom 2014/24 i 2014/25.

U ovom trenutku, informaciono tehnološki (IT) sistem koji je uveden 2012. godine i doraden 2013. godine, omogućava kontinuirani monitoring postupaka, sa osnovnim pokazateljima, godišnjim prikupljanjem podataka i poboljšanom transparentnošću tradicionalnih postupaka javnih nabavki. Od dana uvođenja, pa do danas, broj korisnika portala permanentno raste, što pokazuju podaci iz Izvjestaja o javnim nabavkama za 2015. godinu. Naime, u 2012. godini portal je registrovao ukupno 2.198 korisnika, 2013. godine 3.748 korisnika, 2014. godini broj korisnika prešao 5.100, da bi u 2015 godini 5.470.

Sadašnji elektronski sistem javnih nabavki u CG omogućava e-obavještavanje, odnosno elektronsko objavljivanje tenderske dokumentacije, koja sadrži poziv na javno nadmetanje, kao i objavljivanje svih ostalih obavještenja o javnim nabavkama za koje je propisana zakonska obaveza objavljivanja. To obuhvata: planove javnih nabavki, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavljanju ili poništenju postupka javne nabavke, te ugovore o javnim nabavkama.

Funkcije sadašnjeg sistema e-nabavki podrazumijevaju: vođenje korisnika, tj. registraciju, provjeru i vođenje istog; vođenje obavještenja, tj. slobodno kreiranje, verifikovanje, objavljivanje obavještenja i izvještavanje o obavještenjima u unaprijed datim granicama. Potreban je prelaz na potpune e-nabavke, a okvirne sporazume treba koristiti sistematičnije.

Zahtjevi vezani za e-nabavke su izloženi u novim Direktivama EU o javnim nabavkama, koje predviđaju postepeno uvođenje e-nabavki, pri čemu su e-objavljivanje, e-tenderska dokumentacija i e-podnošenje ponuda obavezni elementi za sve naručioce, dok se nivo obaveznosti za primjenu e-evaluacije ponuda i e-dodjele ugovora prepušta na procjenu državama članicama EU. Međutim, s obzirom na zahtjevnost primjene navedenih elemenata, a posebno imajući u vidu tehnički i funkcionalni aspekt, državama članicama EU je dozvoljen duži period usklađivanja sa Direktivama od uobičajenog, a najduže 54 mjeseca, izuzev kada je riječ o tijelima za centralizovane javne nabavke. Takođe, nove Direktive, za razliku od starih, zahtijevaju obavezno uvođenje zakonskih odredbi za primjenu određenih tehnika e-nabavki od strane država članica (e-aukcija, sistem dinamične nabavke i e-kataloge), pri čemu su naručioci slobodni da odluče da li će ih primjenjivati.

Elektronske javne nabavke obuhvataju 8 faza:

- Postupak prije dodjele javne nabavke
e-objave; e-tenderska dokumentacija; e-podnošenje ponuda; e-pregled i ocjena ponuda; e-dodjela javne nabavke;
- Postupak poslije dodjele javne nabavke
e-narudžbe; e-računi i e-plaćanja.

Očigledno, korišćenje elektronskih sredstava za sprovođenje različitih koraka u procesu nabavke takođe će pomoći pri generisanju podataka koji se moraju koristiti za poboljšanje funkcija monitoringa i izvještavanja.

Pored toga, Direktiva 2014/55/EU od 16. aprila 2014. godine o elektronskom izdavanju računa u javnoj nabavci uvodi takođe obavezu državama članicama da donose, objavljuju i primjenjuju odredbe potrebne za poštovanje obaveze o primanju i obradi elektronskih računa, tako da je i to jedan od pravaca u kojima se Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u EU, mora kretati.

7.1. Identifikovani nedostaci postojećeg sistema

Iako postoji zakonska mogućnost, sadašnje softversko rješenje ne podržava podnošenje ponuda u elektronskom obliku. Stoga, buduće aktivnosti na razvoju e-nabavki trebaju biti usmjerene na ostvarivanju većeg nivoa elektronske komunikacije naručilaca i ponuđača, u naprijed navedenom smislu, i potpunu relaksaciju i pojednostavljenje realizacije postupka dodjele ugovora o javnoj nabavci.

Postojeći sistem ne podržava elektronsko podnošenje ponuda i zahtjeva za kvalifikaciju, kao ni elektronsko izdavanje računa, stoga najveći izazov u narednom periodu biće razvoj i implementacija navedenih aktivnosti.

7.2. Osnovni strateški ciljevi i rezultati koji se planiraju postići u predstojećem periodu

Uvođenje elektronskih nabavki u Crnoj Gori je u skladu sa pravnom tekovinom EU trebalo bi da rezultira sledećim poboljšanjima:

- Bolje upravljanje podacima kako bi se pratio čitav ciklus nabavke i kako bi se sistem učinio lakšim za korišćenje;
- Povećanje efikasnosti ispunjenja ciljeva javnih nabavki, i u pogledu ušteta koje se ostvaruju kao rezultat nižih cijena koje su posledica veće konkurencije i administrativnih ušteta koje se javljaju kao posledica usavršavanja postupaka. Elektronskim nabavkama se smanjuje teret koji snosi administracija uprkos naporima koje je potrebno uložiti u obuku zaposlenih uključenih u poslove javnih nabavki i izmjenu internih metoda rada;
- Poboljšanje transparentnosti u postupku nabavke. Elektronski sistem nabavki će omogućiti objavljivanje podataka u stvarnom vremenu u formatu koji je lak za obradu, pružajući pristup širokoj javnosti da prati postupke nabavki, kao i fazu nakon zaključivanja ugovora i rezultate postupka;
- Poboljšanje monitoringa nad procesom nabavke i implementacija ciljanih radnji kad se identifikuju problemi na tržištu nabavki. Ovo se može postići samo ukoliko su dostupne strukturisane informacije, kad su prikupljene i analizirane. Sistem e-nabavki će dodatno proširiti kapacitete za monitoring koji su sada dostupni, pružajući mogućnost za potpuno praćenje tendera, od objavljivanja poziva na javno nadmetanje do implementacije ugovora.

Implementacijom modernog sistema e-nabavki, CG će odgovoriti na preporuke EK koje se tiču kapaciteta za implementaciju, povećanje transparentnosti, smanjivanje neregularnosti uz osiguranje sprovođenja zakonskih odredbi EU koje se tiču javnih nabavki. Kao rezultat gore navedenog, elektronski sistem javnih nabavki će omogućiti:

- Naručiocima da u kraćem vremenu pripreme i sprovedu postupke javnih nabavki putem elektronskih sredstava;
- Ponuđačima da mogu učestvovati u postupcima javnih nabavki sa većom lakoćom i uz niže troškove;
- Državi CG da ostvari značajne uštete, i u pogledu troškova vezanih za nabavljene robe, usluge i radove u toku njihovog ciklusa trajanja kao i administrativnih troškova koje snose naručioci;
- Privrednim subjektima da imaju lakši i jednostavniji pristup tržištu nabavki, privlačeći time šire učešće i povećavajući konkurenciju;
- Poboljšanje transparentnosti u postupcima javnih nabavki, tako da se poboljšanja u postupcima i praksi mogu izvršiti na osnovu čvrstih dokaza i na način da se onemogućuje prevarne radnje i koruptivno ponašanje;

- Zaposlenima u UzJN da dolaze do korisnih statističkih i drugih informacija koje se odnose na javne nabavke u CG i da pripremaju statističke i ostale izvještaje koje zahtijeva zakonodavstvo za sva javna nadmetanja koja se sprovode u CG, na taj način im pomažući u ispunjavanju njihovih dužnosti koje se tiču monitoringa i izvještavanja u javnim nabavkama.

UzJN uspostaviće portal e-nabavke koji će naročito sadržati:

- a) Registraciju naručilaca;
- b) Preuzimanje tenderske dokumentacije i izdavanje obaveštenja o ugovorima;
- c) Postupke nadmetanja;
- d) Prijem zahtjeva za razjašnjenje od strane ponuđača i upravljanje komunikacijama i informacijama online;
- e) Uži izbor, procjenu ponuda i poređenje ponuda;
- f) Elektronske aukcije;
- g) Prikupljanje, čuvanje i sistematizaciju informacija i statistika u postupku nabavke;
- h) Elektronsko grupisanje potreba državnih organa na centralnom nivou;
- i) Razvijanje registra ponuđača;
- j) E-katalog;
- k) "Izveštaje sa izuzecima" i znak za uzbunu gdje god postoje određena značajna odstupanja od standarda i normi;
- l) Poređenje rashoda za stavke nabavke;
- m) Analizu troškova;
- n) Mogućnosti upravljanja ugovorima koji omogućavaju praćenje zaključenih ugovora;
- o) E-fakturisanje i elektronsko plaćanje, itd.

U početku e-nabavka će biti obavezna za ugovore nabavki iznad određenog vrijednosnog razreda koji će se utvrditi od strane UzJN. Nakon toga, ona može biti obavezna za ugovore nižeg vrijednosnog razreda.

7.3. Metode i glavne mjere za postizanje postavljenih ciljeva i planiranih rezultata, sa uključenim glavnim rokovima njihovog ostvarenja

Trenutno, glavna potreba, kako bi se započelo ispunjavanje navedenih ciljeva, je razvijanje elektronske infrastrukture koja će omogućiti tehničko upravljanje procesom nabavki elektronskim sredstvima. Početna procjena i tehnički opis jednostavnog sistema koji se koristi prije dodjele ugovora razvijeni su u toku 2013. godine. Dalje proširenje radi obezbjeđenja potpunih e-nabavki, gdje se kombinuju faze prije i poslije dodjele ugovora, donijeće dodatne koristi i povećaće ekonomski uticaj u skladu sa praksom na nivou EU. Konsultacije sa službama EU komisije će biti korisne kako bi se osigurala kompatibilnost između ovog sistema sa onima iz EU i naučilo iz iskustva država članica.

U skladu sa preporukama grupe eksperata za tendere (TEG), sistem koji će biti implementiran obezbijediće zahtjev interoperabilnosti između dostupnih EU sistema e-nabavki, a ujedno će osigurati da se ponuđači ne susrijeću ni sa kakvim tehničkim preprekama u procesima nadmetanja u različitim sistemima. Sistem treba da bude izgrađen tako da bude lako prihvaćen i od naručilaca i od ponuđača.

Glavne aktivnosti u ovom pravcu biće sprovedene u okviru Projekta IPA II 2014-2020 „Implementacija sistema e-nabavki“. Projekat će se posebno fokusirati na razvoj modernog sistema e-nabavki u klasičnom sektoru u CG kroz sledeći set aktivnosti:

- Izradu AP za praktično uvođenje e-nabavki u CG;
- Razvoj infrastrukture za e-nabavke uključujući isporuku i instalaciju neophodnih komponenti hardvera i softvera za rad i početno održavanje novog sistema;
- Pružanje operativne podrške i usluga Help-desk-a u toku 12-mjesečne pilot faze rada. Izradu i implementaciju programa obuke za korisnike sistema i administratore (zaposlene u UzJN, naručioce i ponuđače), kao i isporuku svog neophodnog materijala za obuku;
- Medijsku kampanju za podizanje svijesti o politici i strategijama e-nabavki.

Glavni učesnici procesa razvoja e-nabavki su MF i UzJN kao ključni korisnik i koordinator aktivnosti. Ovo će zahtijevati dodatni regulatorni i institucionalni razvoj od strane drugih organa uprave koji su uključeni u proces.

8. SPORAZUM O VLADINIM JAVNIM NABAVKAMA (GPA)

Crna Gora je oktobra mjeseca 2013. godine otpočela aktivnosti u pregovaračkom procesu na pristupanju Sporazumu o vladinim nabavkama, u skladu sa obavezama preuzetim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i politikom otvorenog tržišta javnih nabavki. Jula 2015. godine, predajom ratifikacionih instrumenata, Crna Gora je postala punopravna članica Sporazuma i time ispunila veoma važnu međunarodnu obavezu.

Samim tim pristupanjem Sporazumu o vladinim nabavkama pri WTO, obezbijedili smo pristup tržištu javnih nabavki najrazvijenijih zemalja svijeta. Naime, Crna Gora je prva država koja je pristupila ovom Sporazumu nakon njegove revizije 2014. godine.

Predstavnici Uprave za javne nabavke na čelu sa glavnim pregovaračem uzeli su učešće na Komitetu o vladinim nabavkama, prvi put kao punopravna članica GPA u Ženevi, septembar 2015. godine.

Simpozijum o GPA, bio je sljedeća važna aktivnost WTO za čije učešće su predstavnici Uprave za javne nabavke dobili poziv. Tema dvodnevnog Simpozijuma bila je "WTO Sporazum o vladinim nabavkama: budući stub trgovine i razvoja u 21. vijeku". Simpozijum o Sporazumu je organizovan kao forum za učesnike iz odabrane grupe zemalja, naime zemalja centralne i istočne Evrope, Centralne Azije i Kavkaza i ostalih članica WTO ili posmatrača koji su nedavno pristupili ili aktivno rade na procesu pristupanja GPA. Simpozijum je otvorio g-din Roberto Azevedo, generalni direktor Svjetske trgovinske organizacije i g-din John Newhman, predsjedavajući Komiteta WTO. Za predstavnike Uprave Simpozijum je bio idealna prilika za razmjenu iskustava, znanja, mišljenja i prakse sa ekspertima iz najrazvijenijih zemalja u oblasti održivosti javnih nabavki.

Takođe, crnogorska delegacija se na zahtjev predstavnika EC u Komitetu, g-dina Jean-Yves Muylle, generalni direktorat EC šef odjeljenja za unutrašnje tržište, industriju, preduzetništvo i mala i srednja preduzeća i sa njegovim saradnicima, na teme koje tretiraju politiku javnih nabavki sa aspekta GPA.

U Beču, oktobra 2015. god. Održana je radionica na temu „Vladine nabavke i međunarodna trgovina: WTO aktivnosti, regionalni razvoj i politički uslovi kod zemalja u tranziciji i razvoju“. Predstavnici Uprave za javne nabavke ujedno i Glavni pregovarač u procesu pristupanja Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama pri WTO sa saradnicima uzeli su učešće na trodnevnoj radionici na temu „Vladine nabavke i međunarodna trgovina: WTO aktivnosti, regionalni razvoj i politički uslovi kod zemalja u tranziciji i razvoju“. Sami cilj Radionice je da obezbijedi forum i za kreatora politike u trgovini i javnim nabavkama i eksperte kako bi razmijenili informacije i inicijative na nacionalnom, bilateralnom, regionalnom i multilateralnom nivou.

Širi ciljevi programa su:

- (I) upoznavanje učesnika radionice sa aktivnostima WTO, koje se odnose na javne nabavke, posebno koje se odnose na trgovinu, upravljanje i ekonomski učinak,
- (II) da elaborira benefite i izazove u vezi sa pristupanjem i implementacijom Sporazuma,
- (III) razgovor o međunarodnim i regionalnim standardima, razvoju i trendovima u oblasti javnih nabavki.

Pored crnogorskih učesnika na radionici su bili i predstavnici Srbije, Bosne i Hercegovine, Afganistana, Jermenije, Rusije, Makedonije, Gruzije, Ukrajine, Moldavije, Turske, Tadžikistana, Uzbekistana, Irana i drugih.

9. MISIJE I VIZIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNIH NABAVKI

U cilju daljeg jačanja sistema javnih nabavki, ispunjenju završnih mjerila iz Poglavlja 5 – Javne nabavke tokom 2015. godine donesena je Strategija razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020. godine koja sadrži misije i vizije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Strategijom su definisana ključna pitanja prepoznata od strane svih ključnih institucija u sistemu javnih nabavki, ista razmatrala i obrađena tokom specijalnih radionica/obukama koje je organizovala UzJN, odnosno kroz posebno organizovane javne konsultacije u organizaciji UzJN, PKCG i nevladinog sektora na kojima je učešće uzelo preko 300 predstavnika naručilaca, ponuđača i civilnog sektora. S tim u vezi, ova Strategija je izrađena na temelju participativnog procesa svih uključenih strana.

Ključni ciljevi Strategije, samim tim i dalji razvoj sistema javnih nabavki u Crnoj Gori u narednom periodu su:

- Pобољшanje sistema javne nabavke kroz stalno nadgledanje i sprovođenje neophodnih regulatornih promjena;
- Ojačanje pristupa javnim finansijama;
- Povećanje transparentnosti, efikasnosti i poboljšanje protoka informacija;
- Praćenje aktuelnih trendova (zelene nabavke, društveno odgovorne nabavke, inovativne nabavke, elektronske nabavke, podrška MiSP i dr);
- Dalji razvoj ljudskog kapitala koji je uključen u javnu nabavku;
- Dalja harmonizacija u skladu sa Direktivama EU.

U narednom periodu očekuje se postizanje potpune usklađenosti sa *acquis-em* i obezbjeđenje uslova i jačanja kapaciteta u Crnoj Gori za implementaciju istog na svim nivoima.

U cilju praćenja sprovođenja navedene Strategije i mjera iz Akcionog plana formirano je Koordinaciono tijelo koje obavlja ove poslove i o tome izvještava Vladu Crne Gore.

Koordinaciono tijelo je formirano Rješenjem Ministarstva finansija broj 07-3437/1 od 23.02.2016. godine. U svom sastavu ima 19 članova iz različitih institucija i subjekata nadležnih za sprovođenje aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom.

Sve aktivnosti Koordinacionog tijela u skladu sa Poslovníkom o radu ovog organa dostupni su na internet stranici Uprave za javne nabavke.

10. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA

10.1. Obveznici primjene Zakona

Zakon o javnim nabavkama u članu 2 uredio je obaveznost primjene za državne organe, organe jedinice lokalne samouprave, javne službe i druge korisnike sredstava budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda; privredna društva i pravna lica koja vrše poslove od javnog interesa: u kojima država, odnosno jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija, odnosno udjela u privrednom društvu ili pravnom licu; u kojima više od polovine članova organa upravljanja tog privrednog društva, odnosno pravnog lica čine predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave; ili u kojima više od polovine glasova u organu upravljanja privrednog društva, odnosno pravnog lica imaju predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave; ako organ iz tačke 1 ovog stava vrši nadzor nad radom tog privrednog društva, odnosno pravnog lica; privredna društva, pravna lica, preduzetnike i fizička lica koji se finansiraju sa više od 50% iz sredstava budžeta Crne Gore, jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili sredstava privrednog društva, odnosno pravnog lica iz tačke 2 ovog stava; privredna društva, pravna lica i preduzetnike koji obavljaju djelatnost u oblastima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja u skladu sa odredbama čl. 108 do 113 ovog zakona.

Izuzetno ovaj zakon se ne primjenjuje za diplomatsko-konzularna predstavništava Crne Gore u inostranstvu, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i mirovnim misijama i druge aktivnosti u inostranstvu, vrste postupaka javnih nabavki i način njihovog sprovođenja uređuju se propisom Vlade Crne Gore.

Uprava za javne nabavke u saradnji sa drugim institucijama u sistemu priprema i objavljuje listu naručilaca, stim što je novoosnovani naručilac dužan da nadležnom organu podnese prijavu radi evidentiranja na Listi naručilaca, u roku od 30 dana od dana sticanja svojstva naručioca. Lista naručilaca se ažurira u roku od tri dana od dana podnošenja prijave.

U 2015. godini 648 naručilaca je imalo obavezu da primjenjuje Zakon o javnim nabavkama od čega dominantan broj od 507 čine naručioci - državni organi i organi lokalne samouprave ili 78,24 % obveznika primjene.

Tabela 1: Broj obveznika primjene Zakona

Redni broj	Grupa obveznika	Broj obveznika	Procentualno učešće (%)
1	Državni organi, organi jedinice lokalne samouprave i javne službe (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 1)	507	78,24
2	Privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa (akcionarska društva) (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 2)	20	3,09
3	Privredna društva čiji je osnivač Država i lokalna samouprava (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 3)	106	16,36
4	Privredna društva iz komunalnog sektora (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 4)	15	2,31
	UKUPNO	648	

Status obveznika primjene definisan je ispunjenjem uslova propisanim Zakonom, a ne u zavisnosti od toga da li se nalazi na listi obveznika. Stoga, u slučaju da se određeni državni organ, organ lokalne samouprave ili privredno društvo ne nalazi na Listi naručilaca, a ispunjava uslove,

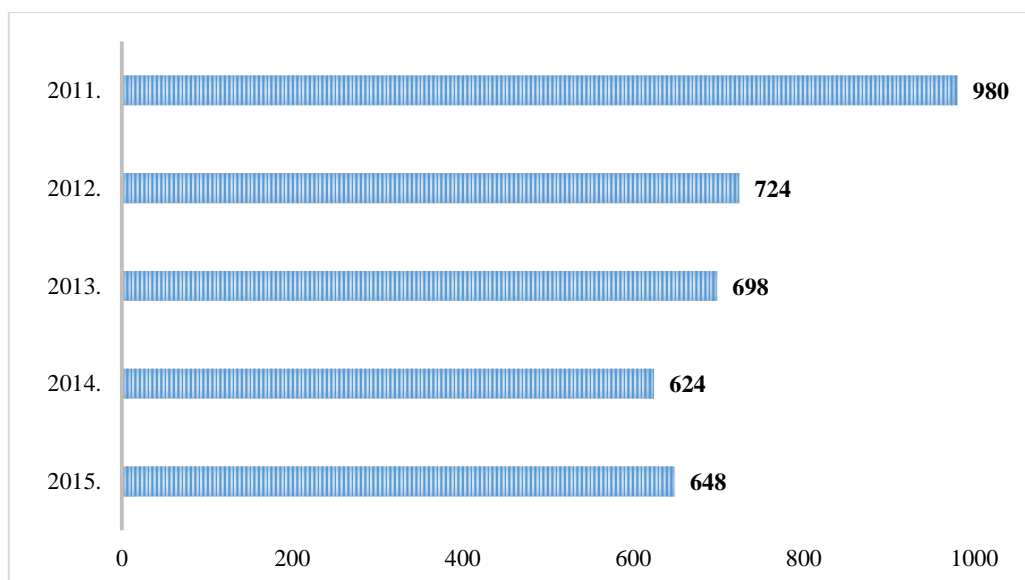
odgovoran je da primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Neprimjenjivanje ovog zakona ima za posledicu odgovornost uređenu ovim i drugim zakonima.

Uvidom u Liste naručilaca primjetna je razlika u broju posmatrano za period od 2011. do 2015. godine. Tako da u 2011. godini broj evidentiranih obveznika je 980, u 2012. godini 724, u 2013. godini 698, u 2014. godini 621 obveznika, a u 2015. godini 648 obveznika.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da postoji tendencija smanjenja broja obveznika od 2011-2014. godine i rast za 3,70% u 2015. godini.

Razlozi smanjenja broja obveznika ogleda se centralizacijom, objedinjavanjem nabavki u smislu člana 32 i 33 Zakona o javnim nabavkama, zatim unutrašnja organizacija rada državnih organa, privatizacije i stečaja. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama određeni broj naručilaca stekao je status obveznika primjene, samim tim se i broj obveznika uvećao u 2015. godini. Može se zaključiti da se broj obveznika stalno mijenja.

Grafikon 1: Ukupan broj obveznika za period 2011-2015.

Zakon o javnim nabavkama uredio je izuzeća od primjene u članu 3, članu 111 i članu 116b ovog zakona.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na postupak davanja koncesija, i pružanje usluga, odnosno angažovanje stručnjaka (finansijske, pravne i/ili tehničke struke) u postupku privatizacije privrede, na prodaju i davanje u zakup zemljišta, zgrada i drugih nepokretnih i pokretnih stvari ili prava.

Od ukupnog broja obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama dostavilo je ukupno 586 naručilaca izvještaj o sprovedenim postupcima javne nabavke i zaključenim ugovorima, u pisanoj i elektronskoj formi.

Od ukupnog broja naručilaca evidentiranih na Listi, izvještaj o ugovorenim javnim nabavkama za 2015. godinu u pisanoj i elektronskoj formi je dostavilo 586 naručilaca ili oko 90,43%, dok 62 naručioca nije dostavilo izvještaj (detaljnije **Prilog 4**), o čemu je obaviještena Uprava za inspekcijske poslova radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti.

10.2. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2015. godinu

Na osnovu svih dostavljanih informacija iz Izveštaja naručilaca za period od 01. januara do 31. decembra 2015. godine sačinjeni su statistički podaci koji slijede.

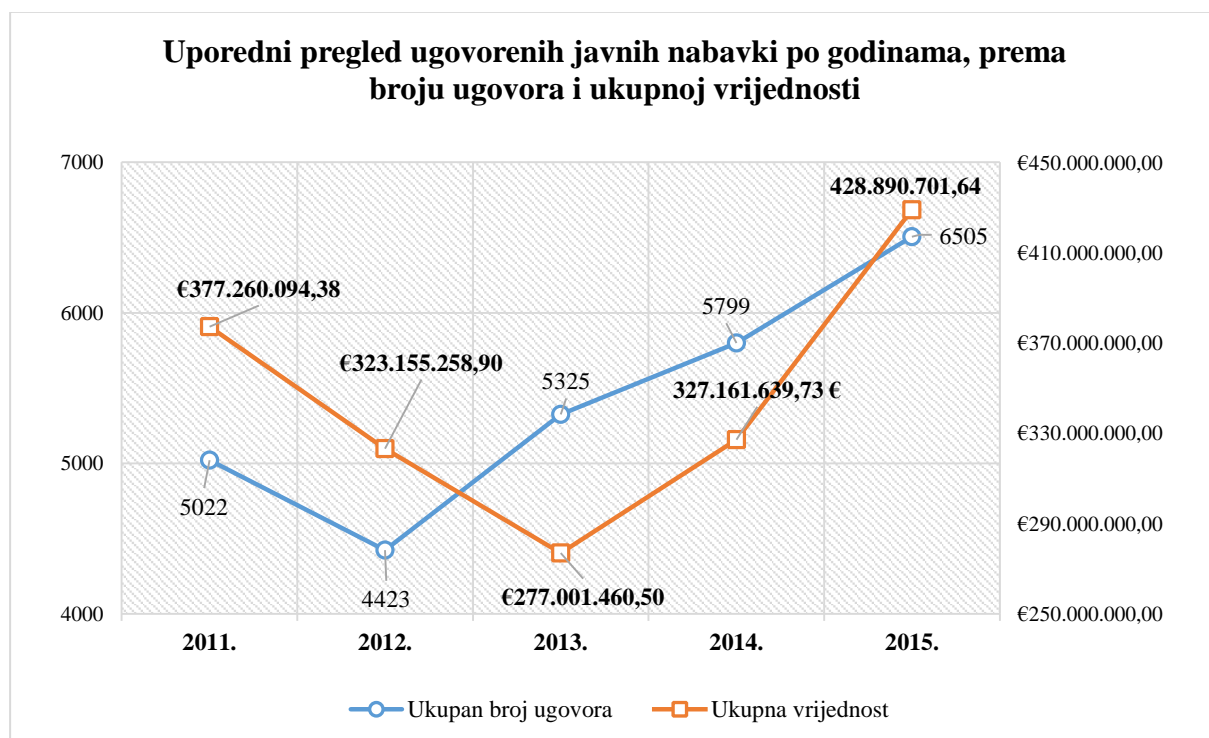
Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2015. godinu iznosi 428.890.701,64 EUR-a.

U **Tabeli 2** i **Grafikonu 2** naveden je ukupan broj ugovora i ukupna ugovorena vrijednost sa tendencijom kretanja za period od 2011. do 2015. godine.

Tabela 2: Pregled ugovorenih javnih nabavki po godinama

Godina	Broj	
	Ukupan broj ugovora	Ukupna vrijednost
2011.	5022	377.260.094,38 €
2012.	4423	323.155.258,90 €
2013.	5325	277.001.460,50 €
2014.	5799	327.161.639,73 €
2015.	6505	428.890.701,64 €

Grafikon 2

U ovom periodu zaključeno 6.505 ugovora ne uključujući ugovore zaključene nakon sprovedenog postupka javne nabavke neposrednim sporazumom.

Ako posmatramo broj zaključenih ugovora po godinama, primjetno je značajno povećanje broja ugovora u odnosu na prethodni period.

Takođe se zapaža da se broj ugovora u 2015. godini povećao za 726 ugovora ili za nešto više od 11,16 %, što čini oko 101.729.061,91 EUR-a.

10.3. Učešće ugovorenih javnih nabavki u BDP

Prema preliminarnim podacima u 2015. godini, BDP Crnoj Gori iznosi oko 3,606 milijardi eura.

Udio ukupne ugovorene vrijednosti javnih nabavki u BDP u 2015. godini, iznosi 11,89 %, a učešće javnih nabavki u BDP u Crnoj Gori za period od 2011. do 2015. godine kreće se od 8,30% u 2013. godni do 11,89% u 2015. godini.

Dinamika kretanja učešća javnih nabavki u BDP za posmatrani period je skoro ujednačena, sa manjim oscilacijama (**Tabela 3**).

Tabela 3: Učešće javnih nabavki u ukupnom BDP po godinama

2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
11,43%	9,72 %	8,30 %	9,62%	11,89%

10.4. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu

Jedan od važnih pokazatelja je struktura javnih nabavki po vrstama postupka u kojima naručioci zaključuju ugovore. Od posebne važnosti je da se utvrdi koje postupke naručioci najčešće primjenjuju, da li se to radi o transparentnim ili manje transparentnim postupcima.

Naime, Zakonom o javnim nabavkama uređeno je mogućnost da naručilac sam odlučuje da li će koristiti: otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, konkurs, šoping i neposredni sporazum. Naručilac je koristio konsultantsku uslugu i okvirni sporazum kao postupak do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, kao i sve započete postupke prije toga.

Shodno ovom zakonu postupak javne nabavke određuje se prema procijenjenoj vrijednosti javne nabavke koja se razvrstava u sljedeće vrijednosne razrede, i to:

I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a, sprovodi se postupak neposrednog sporazuma;

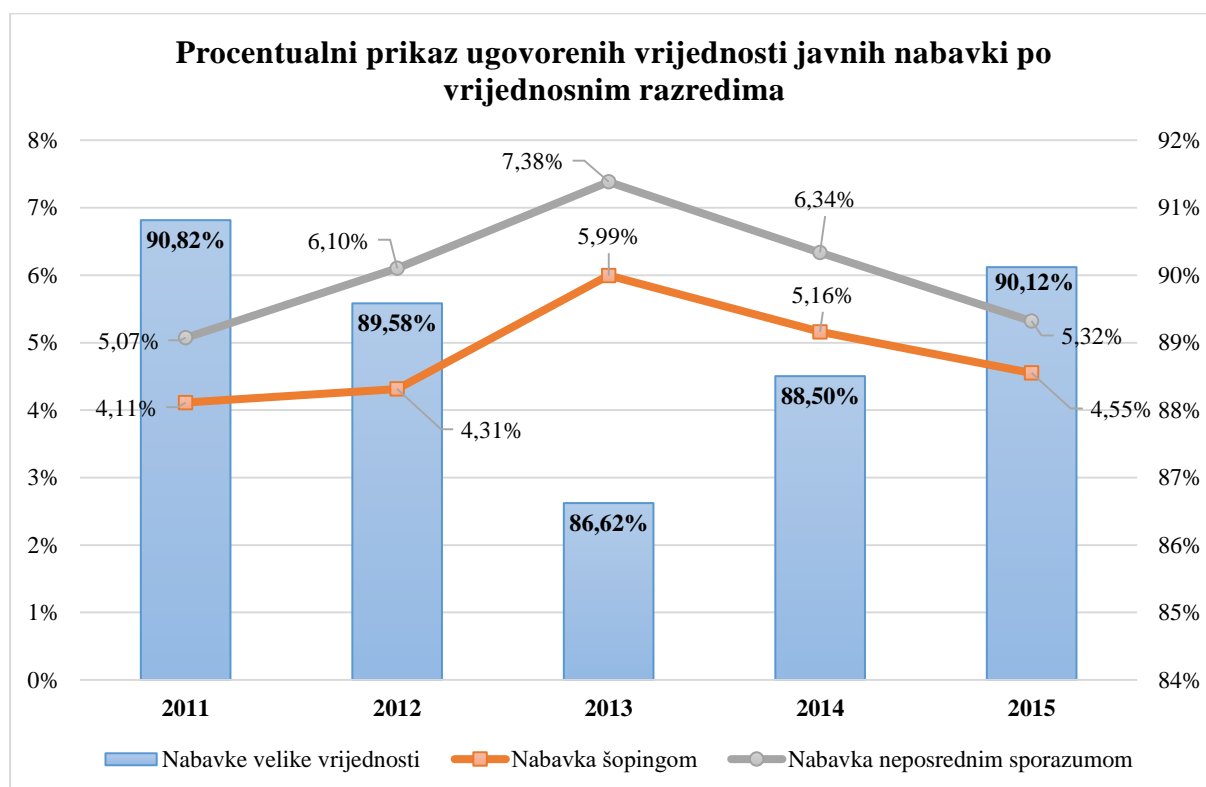
II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000 EURa do 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000 EUR-a do 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopinga;

III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovode se postupci iz člana 20 tač. 1 do 7. ovog zakona.

Za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost u okviru I i II vrijednosnog razreda mogu se sprovesti i postupci iz člana 20 tač. 1 do 7 ovog zakona.

Tabela 4: Pregled ugovora prema vrijednosnim razredima

	Vrijednosni razredi	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
2011.	Nabavke velike vrijednosti	2554	342.613.920,35 €
	Nabavka šopingom	3475	15.507.728,70 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	57963	19.138.445,33 €
2012.	Nabavke velike vrijednosti	2694	289.492.670,54 €
	Nabavka šopingom	1729	13.941.245,77 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	54370	19.721.342,59 €
2013.	Nabavke velike vrijednosti	2995	239.944.977,82 €
	Nabavka šopingom	2330	16.605.717,42 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	64579	20.450.765,26 €
2014.	Nabavke velike vrijednosti	3028	289.550.682,40 €
	Nabavka šopingom	2771	16.882.918,81 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	70659	20.728.038,52 €
2015.	Nabavke velike vrijednosti	3361	386.535.629,10 €
	Nabavka šopingom	3144	19.533.017,98 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	79303	22.822.054,56 €

Grafikon 3

Učešće nabavki male vrijednosti za I i II vrijednosni razred (šoping i neposredni sporazum), u 2015. godini, iznosilo je 9,88 %. U ukupnom iznosu ugovorenih nabavki na godišnjem nivou smanjeno je učešće nabavki male vrijednosti, u odnosu na 2014. godinu kada je njihov udio iznosio 11,50%.

Uvođenjem zakonske obaveze da se tenderska dokumentacija za nabavke male vrijednosti šopingom mora objavljivati na Portalu generalno povećala transparentnost postupaka javnih nabavki, time se smanjuju različiti motivi naručioca da predmetne nabavke dijele ispod vrijednosnog razreda za nabavke neposrednim sporazumom kako bi izbjegli objavljivanje javnih nabavki.

Tabela 5: Prikaz učešća nabavki velike i male vrijednosti po godinama

		Broj	
		Nabavke velike vrijednosti	Nabavke male vrijednosti
Godina	2011.	90,82 %	9,18 %
	2012.	89,58 %	10,41 %
	2013.	86,62 %	13,38 %
	2014.	88,50 %	11,50 %
	2015.	90,12 %	9,88 %

10.5. Nabavke po vrsti predmeta javne nabavke

Zakonom o javnim nabavkama, članom 34, 35 i 36, uređene su vrste predmeta javne nabavke, nabavka robe, nabavka radova i nabavka usluga. U skladu sa vrstama predmeta javne nabavke u 2015. godini u ukupnom broju objavljenih ugovora robe učestvuju u ukupnom iznosu od 235.104.724,35 €, usluge učestvuju u ukupnom iznosu od 66.636.351,43 €, a radovi učestvuju u ukupnom iznosu 127.149.625,86 €.

Tabela 6: Ugovorene nabavke po vrsti predmeta javne nabavke

		Vrsta predmeta javne nabavke	Ugovorena vrijednost
2011.	Robe	163.251.429,97 €	
	Usluge	67.354.998,00 €	
	Radovi	111.999.105,61 €	
2012.	Robe	200.282.733,26 €	
	Usluge	45.513.712,68 €	
	Radovi	77.358.812,96 €	
2013.	Robe	170.009.348,69 €	
	Usluge	44.992.600,27 €	
	Radovi	61.999.511,54 €	
2014.	Robe	215.182.613,49 €	
	Usluge	51.359.874,35 €	
	Radovi	60.619.151,89 €	
2015.	Robe	235.104.724,35 €	
	Usluge	66.636.351,43 €	
	Radovi	127.149.625,86 €	

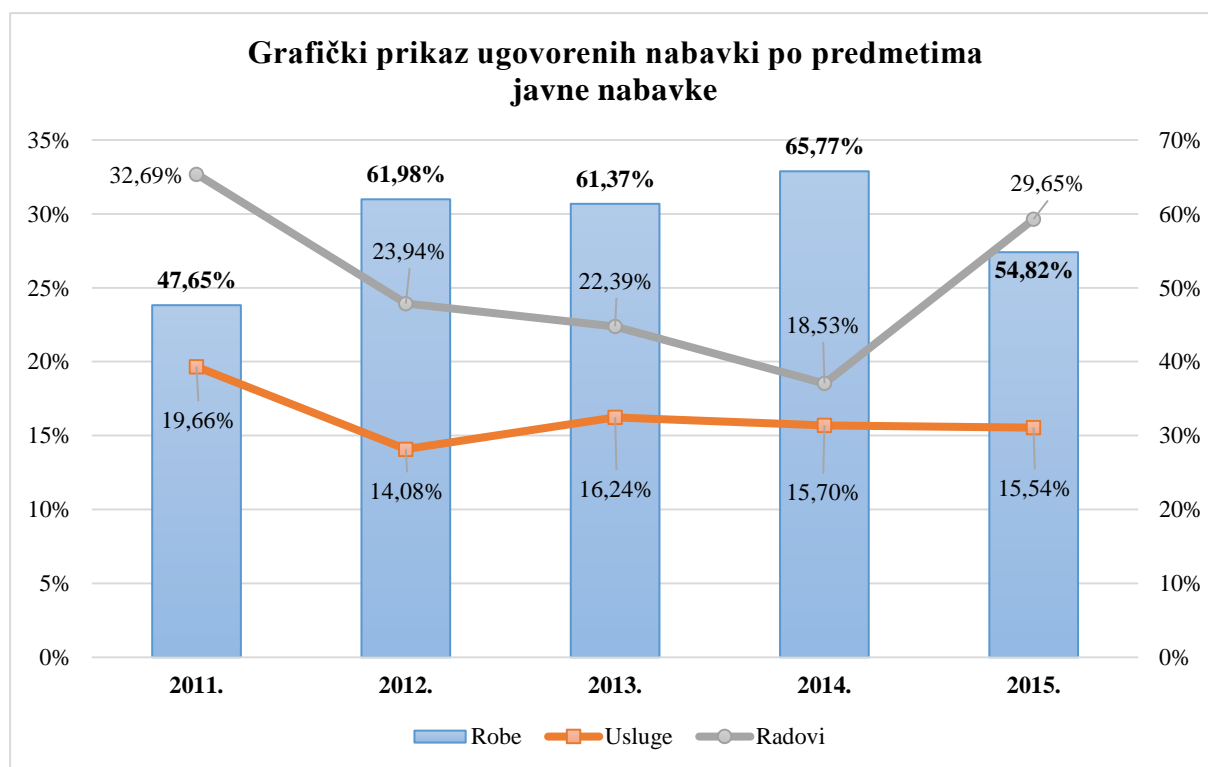
Posmatrano po predmetu nabavke i vrijednostima ugovora, 54,82 % odnosi se na robe, 29,65% na radove, a udio usluga je 15,54 %.

Tabela 7: Uporedni godišnji pregled „procenat“ vrijednosti javnih nabavki po predmetima javne nabavke

		Predmet		
		Robe	Usluge	Radovi
Godina	2011.	47,65 %	19,66 %	32,69 %
	2012.	61,98%	14,08%	23,94%
	2013.	61,37 %	16,24 %	22,39 %
	2014.	65,77 %	15,70 %	18,53 %
	2015.	54,82 %	15,54 %	29,65 %

Upoređujući vrijednosti javnih nabavki po predmetima i godinama vidno je da je ugovorena vrijednost javnih nabavki za robe najniža u 2011. godini, a u 2014. godini najveća.

Nabavke roba imala je rast u 2012. godini i zadržala je približnu vrijednost za 2013 i 2014. godinu, da bi u 2015. godini ukupna ugovorena vrijednost pala za 10,95 % u odnosu na 2014. godinu.

Grafikon 4

Ugovorena vrijednost za usluge je približno ista u procentualnom iznosu u ukupnim ugovorenim javnim nabavkama za 2013, 2014 i 2015. godinu .

Ugovorena vrijednost nabavki za radove ima tendenciju smanjenja od 2011. do 2014. godine i blago uvećanje u 2015. godini za oko 11,12 %, u odnosu na 2014. godinu.

10.6. Nabavke iznad EU pragova po predmetima nabavke

U 2015. godini zaključeno je ukupno 296 ugovora za robe, radove i usluge iznad pragova EU. Ugovorena vrijednosti ovih nabavki iznosi 236.710.902,38 €, ili 55,19% ukupno ugovorenih javnih nabavki za 2015. godinu. U **tabeli 8** dat je prikaz ugovorenih nabavki iznad pragova EU po predmetima nabavke za period od 2011. do 2015. godine.

Tabela 8: Ukupan broj i vrijednost postupaka iznad pragova EU

Godina	Predmet nabavke	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
2011	Robe	88	78.602.658,02 €	64.594.303,84 €
	Usluge	49	32.529.508,62 €	30.478.296,58 €
	Radovi	2	14.000.000,00 €	12.347.368,33 €
2012	Robe	47	27.912.428,71 €	24.652.910,60 €
	Usluge	25	11.692.922,23 €	11.313.679,19 €
	Radovi	2	18.360.000,00 €	17.161.221,96 €
2013	Robe	118	85.694.996,34 €	67.419.648,68 €
	Usluge	28	11.508.434,00 €	10.870.579,16 €
	Radovi	-	-	-
2014	Robe	140	164.302.147,02 €	153.371.640,36 €
	Usluge	43	10.670.981,90 €	10.390.126,98 €
	Radovi	-	-	-
2015	Robe	211	174.047.016,82 €	169.329.843,03 €
	Usluge	79	25.084.728,14 €	25.083.713,64 €
	Radovi	6	48.000.000,00 €	42.297.345,71 €

Napomena: Vrijednosni razredi za 2014. i 2015. godinu: 134.000,00 € za robe i usluge i 5.186.000,00 € za radove.

10.7. Nabavke po vrstama postupka

Zakonom o javnim nabavkama u članu 20 uređene su vrste postupka javnih nabavki koje mogu primjenjivati naručioc i u cilju zaključivanja ugovora za nabavku roba, radova i usluga. Naručioci su dužni da u postupku javne nabavke obezbijede ekonomično i racionalno trošenje javnih sredstava, preduzme mjere sa kojima se obezbjeđuje konkurencija, transparentnost postupka, da svi ponuđači u svim fazama postupka javne nabavke imaju ravnopravan tretman.

Stoga, najznačajniji pokazatelj ugovorenih nabavki u jednom periodu je struktura javnih nabavki po vrstama postupka nakon kojih su naručioci zaključili ugovore. Pri tom, najprimarniji značaj ima učešće postupaka javnih nabavki kojima se obezbjeđuje najveća transparentnost što uslovljava i poštovanje načela obezbjeđenja konkurencije i načela ravnopravnosti ponuđača.

S tim u vezi, struktura javnih nabavki prema vrsti postupka javnih nabavki je značajan pokazatelj poštovanja načela javnih nabavki i pravilne primjene Zakona o javnim nabavkama.

U tabeli i grafiku koji slijede, dat je prikaz ugovora po predmetima javne nabavke, vrstama postupaka javne nabavke, kao i procentualni iznos ugovorene vrijednosti po vrsti postupka, u cilju sagledavanja strukture javnih nabavki za 2015. godinu.

Naručioci su u izvještajnom periodu primjenjivali sljedeće postupke: otvoreni postupak javne nabavke (83,19%), okvirni sporazum nakon sprovedenog otvorenog postupka (4,66%), šoping (4,55%), neposredni sporazum (5,32%), pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje (1,86%), konsultanske usluge (0,14%), pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje (0,14%), ograničeni postupak (0,12 %) i konkurs (0,01 %).

Tabela 9: Broj ugovora po vrstama postupka i premetima javne nabavke sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću

	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Otvoreni postupak	robe	1817	211.690.954,83 €	198.165.062,51 €
		usluge	777	41.846.636,60 €	38.726.567,05 €
		radovi	347	139.836.263,55 €	119.915.114,83 €
	Ograničeni postupak	robe	6	220.095,25 €	218.349,18 €
		usluge	7	283.300,00 €	275.960,26 €
		radovi	0	0,00 €	0,00 €
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	robe	3	494.000,00 €	492.210,36 €
		usluge	3	92.000,00 €	86.884,96 €
		radovi	0	0,00 €	0,00 €
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	robe	47	3.212.553,83 €	3.124.378,74 €
		usluge	60	3.817.459,58 €	3.150.764,13 €
		radovi	24	1.742.095,95 €	1.717.184,23 €
	Okvirni sporazum	robe	145	16.476.554,02 €	13.703.348,37 €
		usluge	109	5.971.720,34 €	5.943.478,26 €
		radovi	4	352.873,33 €	347.842,70 €
	Konsultantske usluge	robe	0	0,00 €	0,00 €
		usluge	6	715.000,00 €	620.870,00 €
		radovi	0	0,00 €	0,00 €
Konkurs	robe	0	0,00 €	0,00 €	
	usluge	6	49.826,52 €	47.613,52 €	
	radovi	0	0,00 €	0,00 €	
UKUPNO:			3361	426.801.333,80 €	386.535.629,10 €
Pravilnik - Obrazac B	Male vrijednosti - Šoping	robe	1727	10.766.514,10 €	9.391.301,81 €
		usluge	1169	7.732.162,33 €	6.691.789,00 €
		radovi	248	3.870.012,48 €	3.449.927,17 €
	UKUPNO:			3144	22.368.688,91 €
Pravilnik - Obrazac C	Neposredni sporazum	robe	45748		10.010.073,38 €
		usluge	32245		11.092.424,25 €
		radovi	1310		1.719.556,93 €
	UKUPNO:			79303	

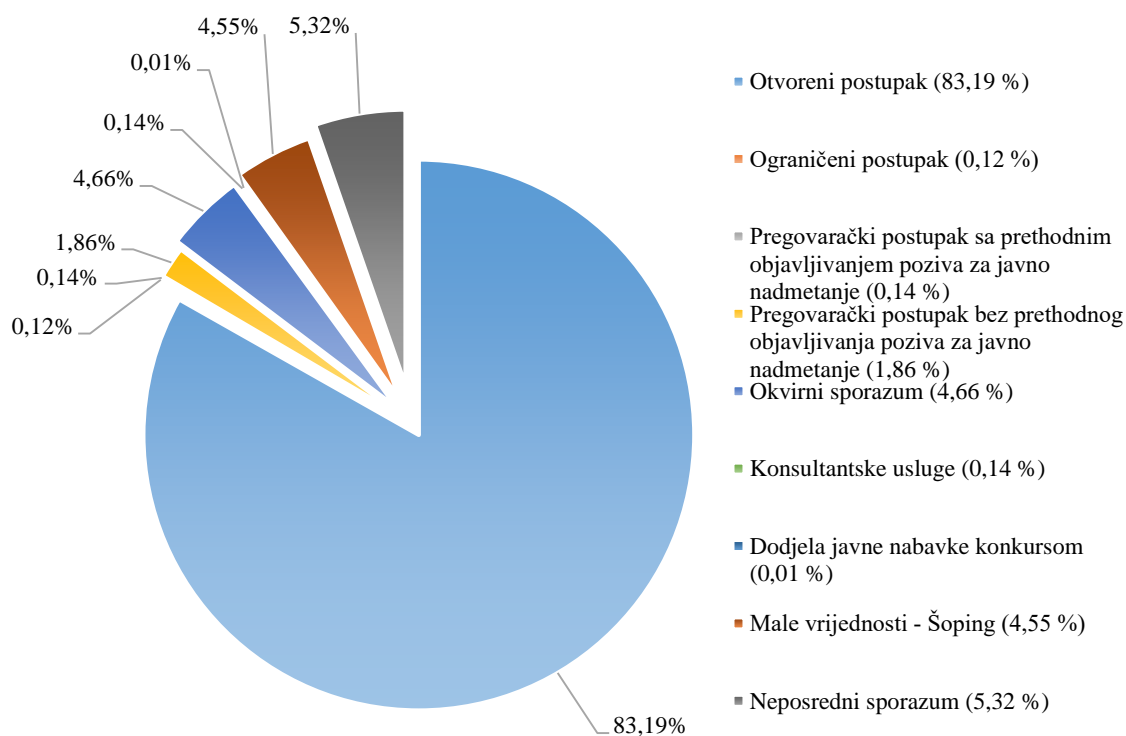
U 2015. godini učešće transparentnih i konkurentnih postupaka javne nabavke iznosi 92,81%.

Zastupljenost manje transparentnog postupka, tj. pregovaračkog postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje je 1,86%. Napominjemo da je naručilac u obavezi da odluku o izboru najpovoljnije ponude i ugovor nakon sprovedenog postupka javne nabavke objavi na Portalu javnih nabavki. Na taj način, svaki ponuđač i drugo zainteresovano lice ima mogućnost zaštite prava u postupku javne nabavke.

Ovako nizak procenat učešća pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje je rezultat restriktivnog pristupa Uprave za javne nabavke prilikom razmatranja zahtjeva radi izdavanja prethodne saglasnosti, kao i podizanje javne svijesti naručilaca, ponuđača i građana, da otvoreni postupak daje najbolju vrijednost za uloženi novac.

Grafikon 5

Procentualni prikaz ugovorene vrijednosti po vrsti postupka

Udio postupka javne nabavke neposrednim sporazumom u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti u 2015. godini iznosi 5,32 %. Radi potpunije informisanosti, u prilogu izvještaja je dat pregled ugovorenih javnih nabavki po naručiocima sa najvećom ugovorenom vrijednošću nabavki neposrednim sporazumom.

U tabeli koja slijedi dat je broj ugovora i ugovorena vrijednost, pojedinačno učešće postupaka u ukupnom iznosu ugovorenih nabavki, iskazano odgovarajućim procentom po godinama, za period od 2011. do 2015. godine.

Tabela 10: Procenat iskazan po vrsti postupaka (uključujući pregovarački postupak), u odnosu na ukupan broj ponuda i obuhvaćeni finansijski iznos

Vrsta postupka	Godina	Broj ugovora	ugovori u %	Ugovorena vrijednost	ugovorena vrijednost %
Otvoreni postupak	2011	2373	92,91	324.902.467,81 €	86,12
	2012	2465	91,50	274.991.512,15 €	85,10
	2013	2747	91,72	225.015.448,49 €	81,23
	2014	2679	88,47	266.980.332,79 €	81,67
	2015	2941	87,50	356.806.744,39 €	92,31
Ograničeni postupak	2011	3	0,12	335.265,00 €	0,09
	2012	2	0,07	70.000,00 €	0,02
	2013	2	0,07	60.889,17 €	0,02
	2014	1	0,03	6.497,40 €	0,002
	2015	13	0,39	494.309,44 €	0,13
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	2011	3	0,12	57.312,00 €	0,02
	2012	4	0,15	365.285,56 €	0,11
	2013	6	0,20	145.251,72 €	0,05
	2014	-	-	-	-
	2015	6	0,18	579.095,32 €	0,15
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	2011	135	5,29	13.463.058,74 €	3,57
	2012	147	5,46	10.346.106,32 €	3,20
	2013	161	5,38	9.019.939,24 €	3,26
	2014	140	4,62	8.701.088,52 €	2,66
	2015	131	3,90	7.992.327,10 €	2,07
Okvirni sporazum	2011	38	1,49	3.201.748,80 €	0,85
	2012	68	2,52	3.263.183,51 €	1,01
	2013	71	2,37	5.503.789,20 €	1,99
	2014	198	6,54	13.580.826,69 €	4,15
	2015	258	7,68	19.994.669,33 €	5,17
Konsultantske usluge	2011	-	-	-	-
	2012	7	0,26	453.210,00 €	0,14
	2013	8	0,27	199.660,00 €	0,07
	2014	6	0,20	239.820,00 €	0,14
	2015	6	0,18	620.870,00 €	0,16
Konkurs	2011	2	0,08	654.068,00 €	0,17
	2012	1	0,04	3.400,00 €	0,01
	2013	-	-	-	-
	2014	4	0,13	42.117,00 €	0,01
	2015	6	0,18	47.613,52 €	0,01

10.8. Okvirni sporazum

Okvirni sporazum je Zakonom o javnim nabavkama u Crnoj Gori uveden 2006. godine. Izmjenama Zakona o javnim nabavkama iz 2014. godine i podzakonskom regulativom čija primjena je počela od maja 2015. godine, korišćenje ovog instrumenta preciznije i bolje je uređeno u smislu usklađivanja sa direktivama Evropske unije.

Stoga daljim razvijanjem javnih nabavki u Crnoj Gori proizašla je potreba novog uređenja okvirnog sporazuma, obzirom i na činjenicu da se ovaj instrument pokazao kao dobar alat za naručioca jer daje značajne prednosti u odnosu na klasične postupke javnih nabavki i koristi se u značajnoj mjeri

u praksi zemalja Evropske unije. Ovo je naročito značajno sa aspekta ekonomičnosti i efikasnosti trošenja javnih sredstva.

Specifičnost okvirnog sporazume je što se nakon sprovedenog jednog otvorenog, ograničenog ili pregovaračkog postupka zaključuje, nakon čega se može zaključiti više ugovora, da sporazum može trajati više godina i može se zaključiti od strane više naručilaca sa više ponuđača, jednog naručioca i više ponuđača, jednog naručioca sa jednim ponuđačem i više naručilaca sa jednim ponuđačem.

Okvirni spozum nije tipičan obligaciono pravni ugovor, na osnovu istog ne postoji obaveza izvršenja javne nabavke, već obaveza nastaje zaključivanjem pojedinačnih ugovora o javnoj nabavci na osnovu prethodno zaključenog okvirnog sporazuma.

Okvirnim sporazumom se omogućava naručiocu da ne preuzme konačnu obavezu, već se definišu okviri potreba, a konačna obavezu naručilac preuzima kada bude izvjesna, nakon zaključenja pojedinačnih ugovora. Naručilac na ovaj način brže zadovoljava svoje potrebe nego da svake godine, neposredno u momentu kada potreba bude jasno definisana pokreće i sporovodi postupak javne nabavke.

Prednost okvirnog sporazuma je predviđena mogućnost ponovnog postizanja konkurencije među ponuđačima sa kojima je zaključen okvirni sporazum, pružanje nove šanse da ponuđači u fazi zaključivanja pojedinačnih ugovora daju konkurentniju ponudu nego prije zaključivanja okvirnog sporazuma. Za naručioca to je prednost jer može da postigne povoljnije ugovore nego prije zaključivanja okvirnog sporazuma uspostavljanjem konkurencije među ponuđačima bez ponovnog sprovođenja novog postupka i javnog objavljivanja, kao i mogućnost obraćanju drugom ponuđaču u slučaju da prvi ponuđač nije u mogućnosti da zadovolji datu potrebu u određenom trenutku, čime se stvara sigurnost i povećana izvjesnost realizacije ugovora.

U Crnoj Gori okvirni sporazum najčešće zaključuju pojedinačni naručioci za nabavku usluga popravki i servisiranja, usluga mobilne telefonije i fiksne telefonije, zakup robe, nabavka hrane, goriva, lož ulja, medicinskih sredstava, medicinskog potrošnog materijala za potrebe laboratorija i drugo.

U periodu do maja 2015 godine Upravi je pristiglo ukupno 84 zahtjeva za dobijanje pedhodne saglasnosti u vezi sa zaključivanjem okvirnog sporazuma ukupne procijenjene vrijednosti 5.636.382,66 eura. Po ocjeni stručnih službi Uprave u skladu sa Zakonom, od pristiglih zahtjeva 81 zahtjev je ispunio uslove ukupne procijenjene vrijednosti od 5.496.382,66 €, a tri su odbijena.

Naručioci su se najčešće opredjeljivali za pokretanje otvorenog postupka, sa mogućnošću zaključivanja okvirnog sporazuma kada su predmet ugovora svakodnevne usluge ili potrošne robe, stalne popravke ili radovi na održavanju i kada se zaključivanjem istovjetnih ugovora smanjuju troškovi nabavke.

Tabela 11: Uporedni prikaz realizacije okvirnog sporazuma za 2014. i 2015. godinu

2014. godina				2015. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	114	13.044.461,10 €	10.181.449,43 €	Robe	145	16.476.554,02 €	13.703.348,37 €
Usluge	82	3.297.001,79 €	3.155.565,26 €	Usluge	109	5.971.720,34 €	5.943.478,26 €
Radovi	2	248.813,33 €	243.812,00 €	Radovi	4	352.873,33 €	347.842,70 €

U 2015. godini zaključeno je 258 ugovora na osnovu prethodno zaključenog okvirnog sporazuma za robe, usluge i radove ukupne vrijednosti 19.994.669,33 eura.

Učešće okvirnog sporazuma u 2015. godini je veće za 32,10% u odnosu na 2014. godinu za ukupnu ugovorenu vrijednost, a 23,26 % u odnosu na broj dodijeljenih ugovora.

Uvidom u dalje postupke za I kvartal 2016. godine primjetan je trend rasta primjene okvirnog sporazuma.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u odnosu na protekli period uređena je da naručilac nema obavezu pribaljanje prethodne saglasnosti od strane Uprave za javne nabavke prije pokretanja otvorenog ili ograničenog postupka sa mogućnošću zaključivanja okvirnog sporazuma. Izmjenama Zakona je uređena je obaveza naručioca u slučaju ako namjerava da zaključi okvirni sporazum, dužan je da u pozivu za javno nadmetanje navede: da će zaključiti okvirni sporazum i vremenski period trajanja okvirnog sporazuma; broj ponuđača sa kojima namjerava da zaključi okvirni sporazum; elemente okvirnog sporazuma koji se ne mogu mijenjati; promjenljive elemente okvirnog sporazuma; način zaključivanja ugovora o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma.

Zakonom su predviđeni promjenljivi elementi okvirnog sporazuma: količina roba i usluga ili obim radova koji su predmet nabavke za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma na godišnjem nivou; dinamika isporuke roba, izvršavanja usluga ili izvođenja radova koji su predmet nabavke; mjesto isporuke roba, izvršavanja usluga ili izvođenja radova koji su predmet nabavke; cijena roba, usluga ili radova koji su predmet nabavke. Važno je naglasiti da se okvirni sporazum ne smije sprovoditi na način kojim se sprječava, ograničava ili ugrožava konkurencija.

U članu 26a ovog zakona uređen je jedan od načina na koji se zaključuje ugovor o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma za ukupni ili dio predmeta nabavke čime je znatno preciznije i šire uređeno pitanje zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.

Zakonom o izmjenama Zakona o javnim nabavkama uvedena je mogućnost olakšane primjene okvirnog sporazuma i njegovorog korišćenja jer naručilac nema obavezu pribavljanja prethodne saglasnosti od Uprave za javne nabavke, data je mogućnost naručiocu da unaprijed definiše promjenjive i nepromjenljive elemente okvirnog sporazuma, da unaprijed odredi način na koji će zaključivati pojedinačne ugovore. Kao važna povoljnost za naručioca je mogućnost zaključivanja okvirnog sporazuma sa manjim brojem ponuđača u odnosu na broj koji je predvidio tenderskom dokumentacijom, u slučaju da se dobije manji broj prihvatljivih ponuda, što utiče na povećanje uspješnosti u svakom postupku javne nabavke.

Uprava za javne nabavke je tokom 2015. godine kroz obuke i seminare predstavljala način korišćenja okvirnog sporazuma sa ciljem sprovođenja objedinjenih nabavki naročito na nivou lokalnih samouprava kako bi podstakli objedinjavanje nabavki primjenom okvirnih sporazuma. Na ovaj način utiče se na rast primjene okvirnog sporazuma u praksi pojedinih naručilaca koji su započeli njegovu primjenu.

Određeni predmeti javne nabavke prikladni su za ovaj instrument nabavke kao što je nabavka avio karata i hotelskog smještaja za službena putovanja čime bi se prevazišli određeni problem sa kojima se suočavaju naručioci prilikom sprovođenja postupka javne nabavke i stručne ocjene ponuda, gdje se nerijetko izabere ponuda koja je formalno a ne suštinski najpovoljnija, o čemu i ukazuje Državna revizorska institucija.

U narednom periodu Uprava za javne nabavke radiće na daljoj afirmaciji i podsticanju primjene okvirnog sporazuma u praksi zbog svih prednosti koje ima.

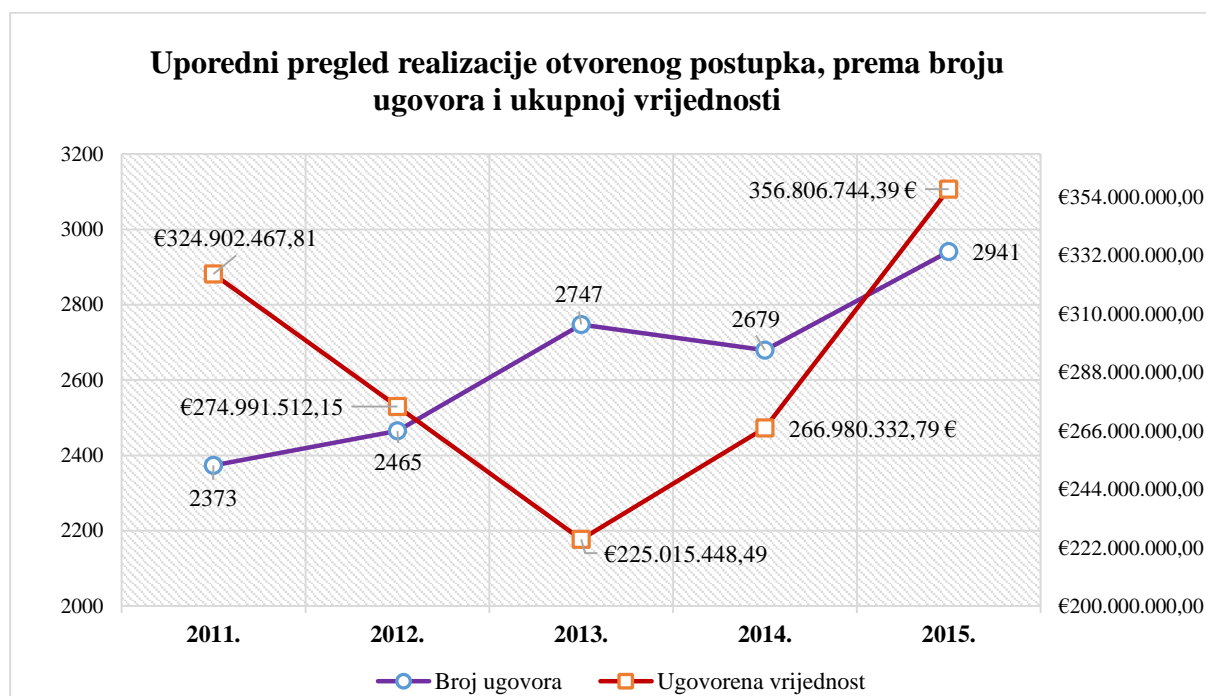
10.9. Otvoreni postupak javne nabavke

Ovo je ključni postupak javne nabavke kojim se postiže najveći stepen transparentnosti i konkurentnost postupaka, poštovanje načela javnih nabavki i pravilnog sprovođenja Zakona o javnim nabavkama. Korišćenje ovog postupka raste iz godine u godinu.

Tabela 12

2014. godina				2015. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	1666	199.864.927,30 €	184.006.829,04 €	Robe	1817	211.690.954,83 €	198.165.062,51 €
Usluge	733	28.742.054,31 €	28.075.341,37 €	Usluge	777	41.846.636,60 €	38.726.567,05 €
Radovi	280	60.653.158,73 €	54.898.162,38 €	Radovi	347	139.836.263,55 €	119.915.114,83 €

Grafikon 6

U tabeli 12 dat je prikaz korišćenja ovog postupka za 2014. i 2015. godinu, po predmetima nabavke, broju ugovora, procijenjenom i ugovorenom vrijednošću, a grafikonom 6 prikazan je trend korišćenja ovog postupka za period od 2011-2015. godine.

10.10. Šoping

U 2015. godini, izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama procedura nabavke šopingom je znatno izmijenjena. Pored ostalih, naznačajnija izmjena je povećanje transparentnosti postupka,

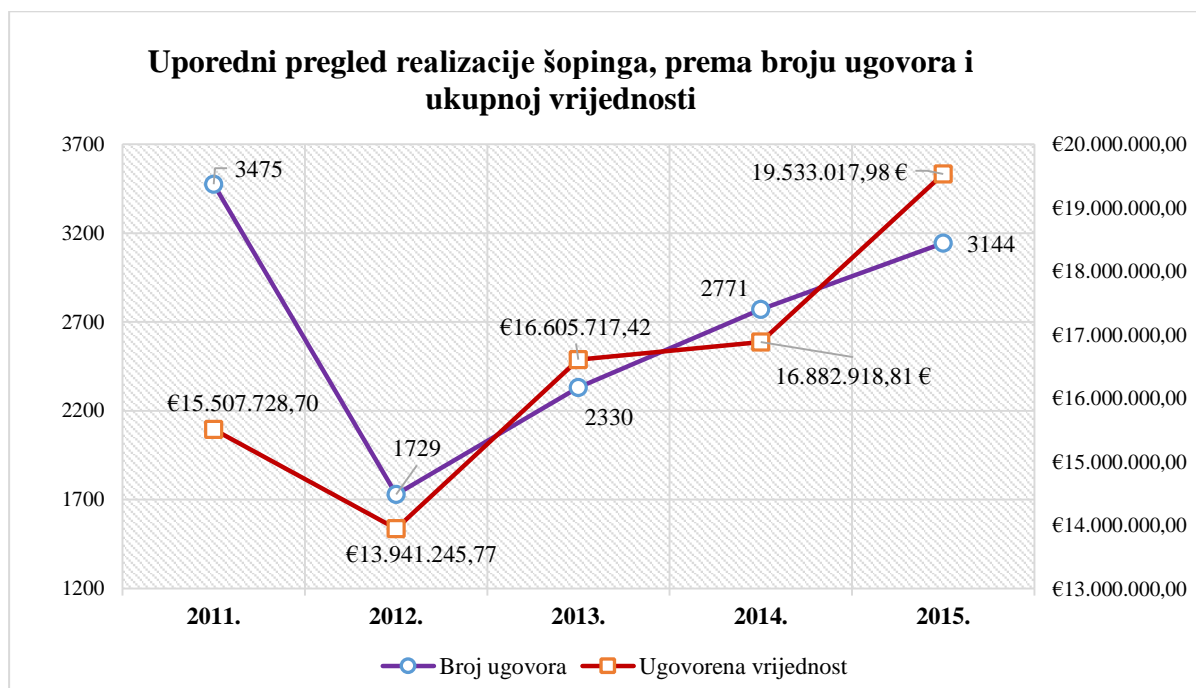
tj. naručilac je obavezan da tendersku dokumentaciju za ovaj postupak objavi na portalu javnih nabavki.

Broj ugovora i ugovorena vrijednost nakon sprovedenog postupka nabavke u 2015. godini je značajno porastao u odnosu na prethodni period, o čemu svjedoče podaci iz tabele i grafikona koji slijede.

Tabela 13: Uporedni prikaz realizacije šopinga za 2014. i 2015. godinu

2014. godina				2015. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	1485	10.515.467,16 €	8.478.532,55 €	Robe	1727	10.766.514,10 €	9.391.301,81 €
Usluge	1032	6.942.936,94 €	5.585.544,28 €	Usluge	1169	7.732.162,33 €	6.691.789,00 €
Radovi	254	3.125.620,21 €	2.818.841,98 €	Radovi	248	3.870.012,48 €	3.449.927,17 €

Grafikon 7

Može se zaključiti da je jačanje kapaciteta i uža specijalizacija službenika za javne nabavke uticala na povećanje stepena uspješnosti realizacije nabavki ovim postupkom i njegovu dobru primjenu u praksi.

10.11. Neposredni sporazum

Zakonom o javnim nabavkama je uređen postupak javne nabavke neposrednim sporazum, kao i obaveza naručioca da ovaj postupak uredi posebnim aktom i objave na svojoj internet stranici. Ovaj postupak se koristi u slučaju nabavke čija je procijenjena vrijednost do 5.000,00 €. Ta vrijednost se podrazumijeva kao limitna ukupna godišnja suma koju jedan naručilac može utrošiti na nabavku

određenog predmeta nabavke. Da li će naručilac tu sumu iscrpiti u jednom ili više postupaka zavisice od njegovih konkretnih potreba za predmetnom nabavkom.

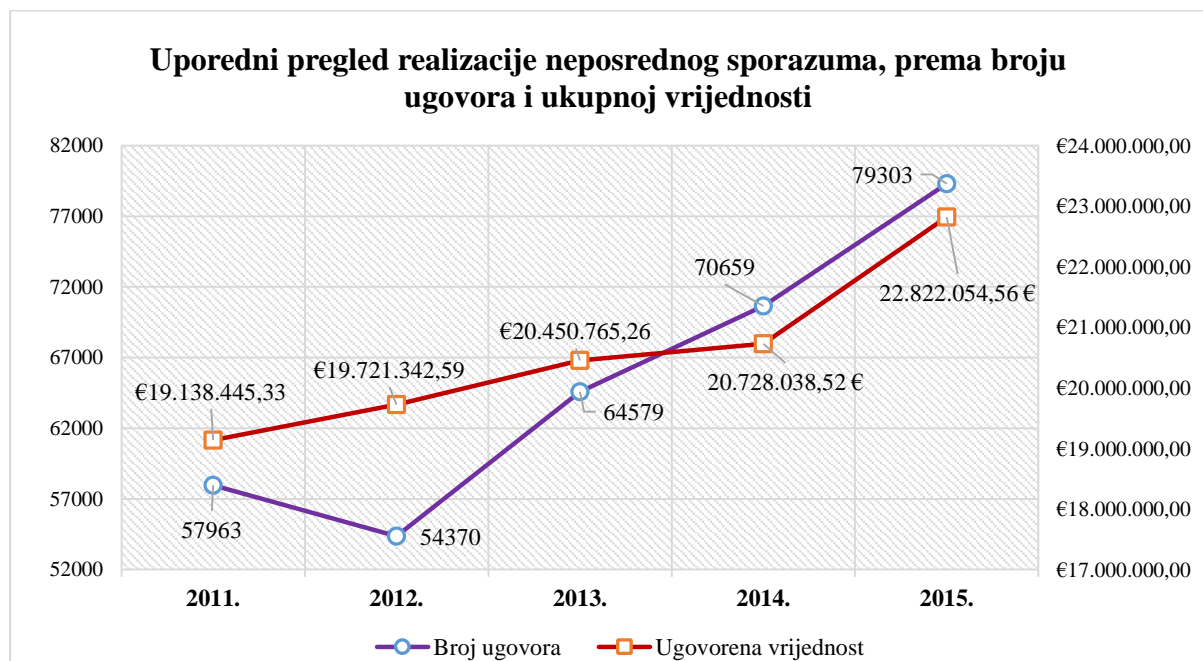
Zakon takođe predviđa i kumulativna ograničenja vrijednosti koju javni subjekt može na godišnjem nivou utrošiti putem neposrednog sporazuma. Ova ograničenja variraju u zavisnosti od veličine naručioca, odnosno visine njegovog ukupnog budžeta za javne nabavke. Član 30 Zakona u tom smislu utvrđuje da "Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi":

- 10% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi do 200.000 EUR-a;
- 9% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 200.000 do 500.000 EUR-a;
- 8% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 500.000 do 800.000 EUR-a;
- 7% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi preko 800.000 EUR-a.

Naručilac je obavezan da se pridržava odredbi koje se tiču procjene vrijednosti ugovora, uključujući zabranu dijeljenja predmeta nabavke u cilju izbjegavanja primjene odgovorajajućeg postupka definisanog zakonom.

Ugovorene nabavke ovim postupkom ima stabilan trend rasta u zavisnosti kako se uvećavaju ukupne ugovorene javne nabavke, o čemu svjedoči prikaz dat sljedećim grafikonom.

Grafikon 8

Vidno je povećanje neposrednog sporazuma u broju ugovora i ugovorenoj vrijednosti u 2015. u odnosu na 2014. godinu, ali s druge strane zapažen je pad učešća ukupnih ugovorenih nabavki ovim postupkom u sa 6,34% u 2014. godina, na 5,32% u 2015. godini.

Tabela 14: Uporedni prikaz realizacije neposrednog sporazuma za 2014. i 2015. godinu

2014. godina			2015. godina		
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
Robe	39121	9.170.951,55 €	Robe	45748	10.010.073,38 €
Usluge	30267	10.198.017,48 €	Usluge	32245	11.092.424,25 €
Radovi	1271	1.359.069,49 €	Radovi	1310	1.719.556,93 €

10.12. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

Ovaj postupak Uprava za javne nabavke sa posebnom pažnjom prati jer se radi o manje transparentnom postupku javnih nabavki. Naručioci prije pokretanja postupka, dužni su da pribave prethodnu saglasnost o ispunjenosti uslova od strane ovog organa u skladu sa članom 31, a u vezi sa članom 25 Zakona o javnim nabavkama. Za pribavljanje prethodne saglasnosti uz zahtjev naručioci su u obavezi da dostave dokaze koji su povezani sa pravnim osnovom i predmetom javne nabavke.

Upravi za javne nabavke tokom 2015. godine pristiglo je 145 zahtjeva ukupne procijenjene vrijednosti 19.883,019,90 €. Stručne službe Uprave, sve pristigle zahtjeve su obradile u predviđenom roku, od čega je usvojeno 101 zahtjev procijenjene 14.069.434,70 €, dok je 44 zahtjeva procijenjene vrijednosti 5.823.585,20 €, odbijeno.

U **Tabeli** koja slijedi jasno se vidi broj zahtjeva koji su ispunili uslove i broj odbijenih zahtjeva.

Tabela 15: Prikaz zahtjeva za pregovarački postupak

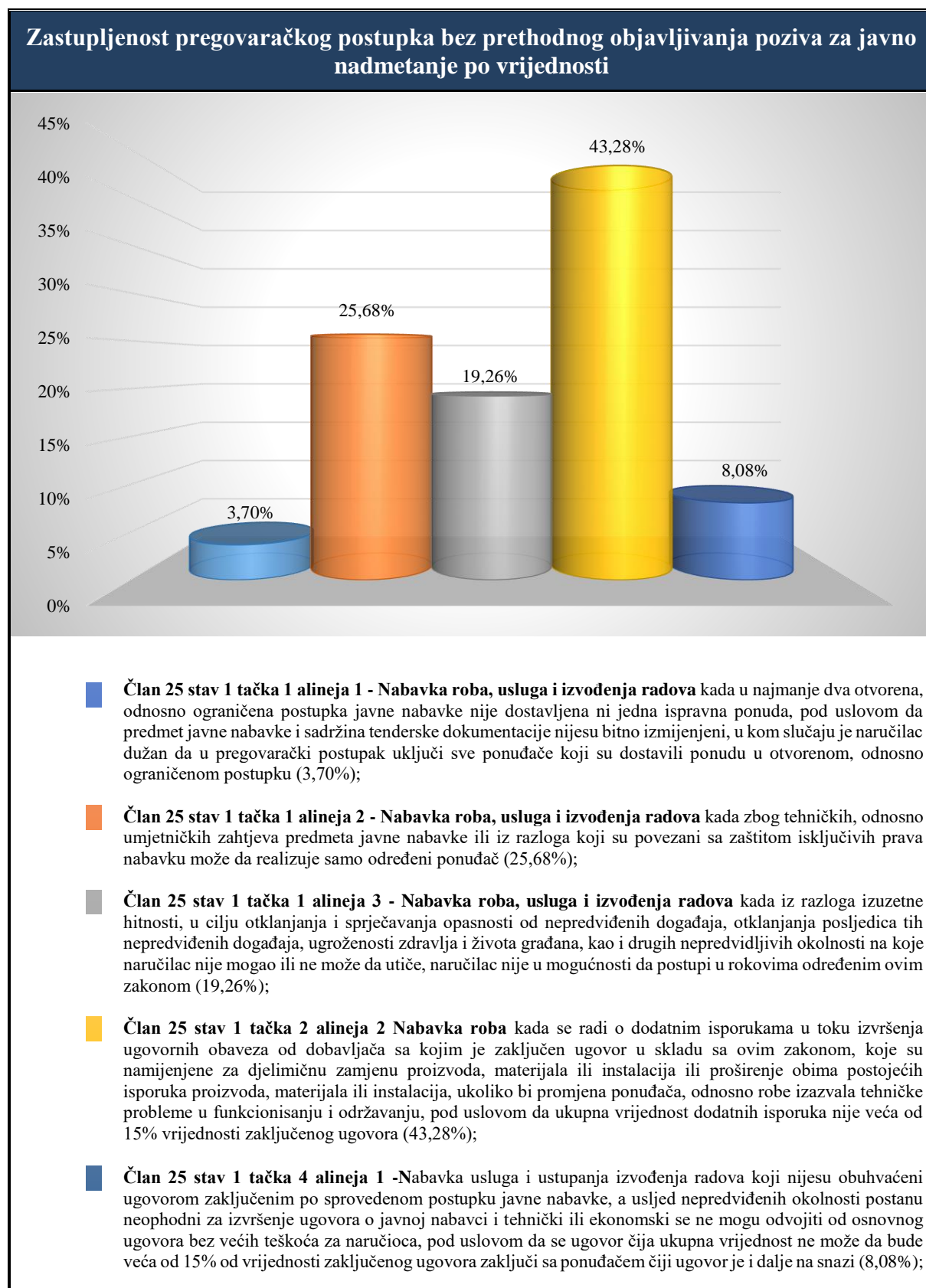
Zahtjevi koji su ispunjavali uslove	101
Zahtjevi koji su odbijeni	44
Ukupan broj podnijetih zahtjeva	145

Na osnovu ovih podataka može se izvući zaključak da je Uprava za javne nabavke dala negativno mišljenje za 30,35 % zahtjeva za pokretanje postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i 69,65% izdala pozitivno mišljenje o opravdanosti primjene ovog postupka, samim tim negativno mišljenje čini jednu trećinu ukupnih zahtjeva.

Ako ovom dodamo ranije prikazani podatak da pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje učestvuje sa 1,86% u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti javnih nabavki, pokazuje da naručioci dobro znaju kada postoje zakonski osnovi za pokretanje ovog postupka i izbjegavaju da se obraćaju Upravi za javne nabavke za prethodnu saglasnost.

Naručioci su u proteklom periodu u velikoj mjeri stekli znanje o primjeni pregovaračkog postupka uz pomoć Uprave za javne nabavke (savjetodavna pomoć, obuke, radionice).

Grafikon 9

Opravdanost uključivanja Uprave za javne nabavke za ocjenu ispunjenosti uslova ogleda se u tome što pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje karakteriše

ograničena konkurencija i povećan rizik od dogovaranja između naručioca i ponuđača, kao i među samim ponuđačima. Prosječan broj ponuda po postupku u ovim slučajevima je jako nizak, najčešće je jedna ponuda, na taj način zastupljenost ovog postupka neposredno utiče na intezitet konkurencije u javnim nabavkama.

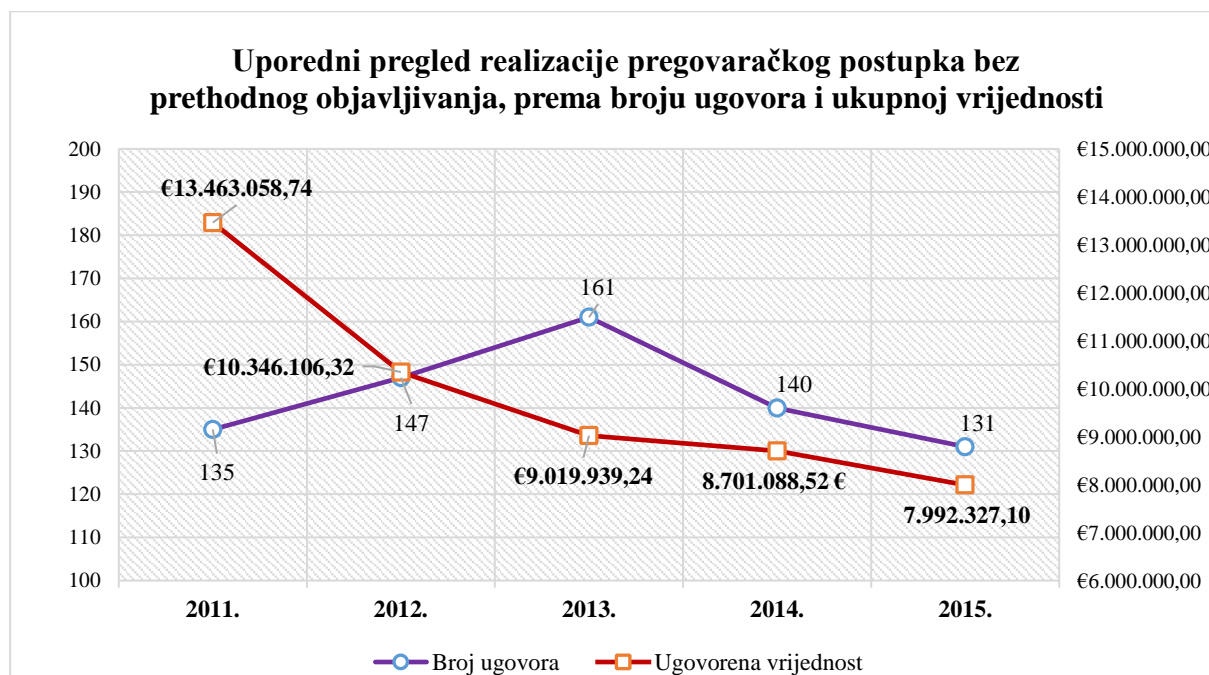
Zato se ovaj postupak predviđa samo u izuzetnim slučajevima i u zemljama EU i okruženju a na osnovu raspoloživih statističkih podataka (*Objavljenih Izvyještaja*) ovaj procenta je značajno veći u odnosu na crnogorski prosjek, koji je trenutno 1,86%.

Grafikonom 9 prikazan je najčešći pravni osnov za primjenu pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, na koji su se naručioci pozivali u 2015. godini. Struktura zastupljenosti pojedinog pravnog osnova na koji su se pozivali naručioci u zahtjevu obraćajući se Upravi za javne nabavke u smislu primjene Zakona je:

- 43,28% za nabavku roba, član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2;
- 25,68% za nabavku roba, usluga i izvođenja radova, član 25 stav 1 tačka 1 alineja 2;
- 19,26% za nabavku roba, usluga i izvođenja radova, član 25 stav 1 tačka 1 alineja 3;
- 8,08% za nabavku usluga i ustupanje izvođenja radova, član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1;
- 3,70% za nabavka roba, usluga i izvođenja radova, član 25 stav 1 tačka 1 alineja 1.

Grafikon koji slijedi ukazuje na smanjenje učešća ugovorenih javnih nabavki nakon sprovedenog pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, da je u 2015. godini ostvareno rekordno visoko učešće otvorenog postupka. Mišljenja Uprave za javne nabavke su imala presudni značaj za porast primjene otvorenog postupka na račun pregovaračkog postupka. Ipak odnos pozitivnih mišljenja Uprave za javne nabavke u odnosu na negativna mišljenja ukazuju na mogućnost preispitivanja ovog zakonom uređenom instrumenta indirektno kontrole sprovođenja ovog postupka.

Grafikon 10

Praćenje zastupljenosti pregovaračkog postupka je od posebne važnosti za dalji razvoj sistema javnih nabavki u Crnoj Gori. Uprava za javne nabavke vrši poseban monitoring ovog postupka po

kategorijama naručilaca (državni organi, organi lokalne samouprave, privredna društva), predmetu javne nabavke (robe, usluge, radovi), pravnom osnovu pregovora (hitnost, tehnička povezanost i dr.) u cilju ukazivanja da se dobrim planiranjem, jačanjem administrativnih kapaciteta mogu postići veće povoljnosti nabavke za naručioca, kroz životni vijek, tj. „trošak životnog ciklusa“ predmetne nabavke.

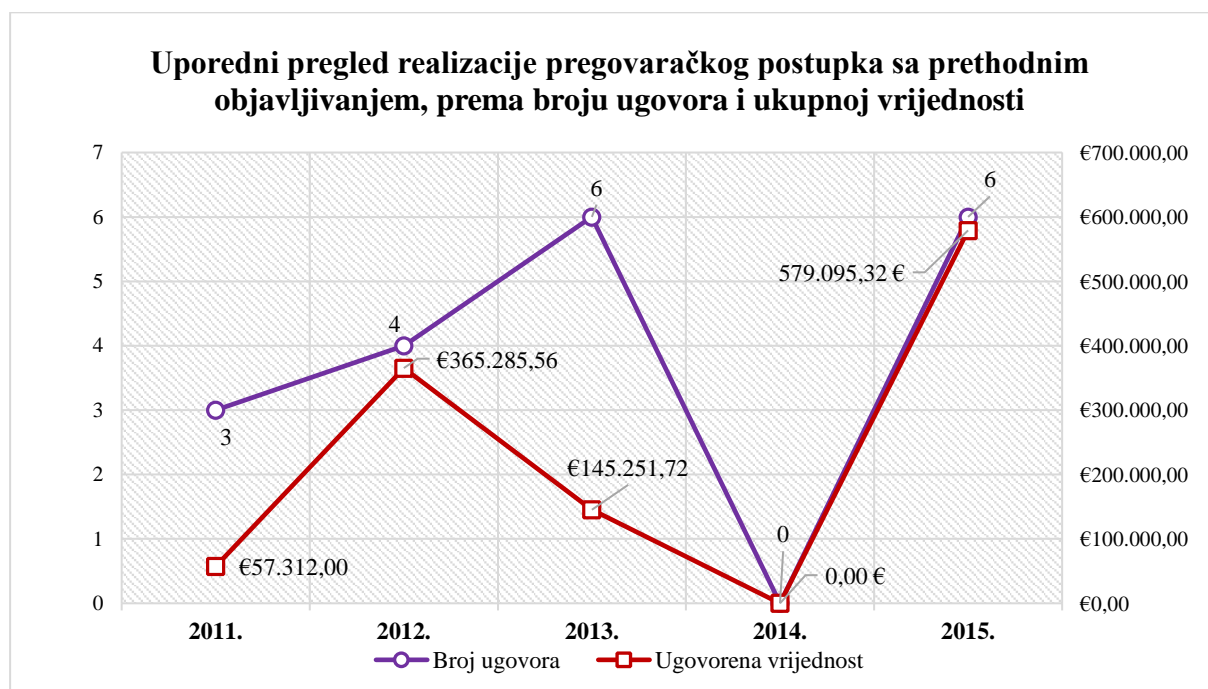
10.13. Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, nadležnost Uprave je da izdaje prethodno mišljenje o opravdanosti primjene pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje.

Ovaj postupak naručilici rijetko koriste. Tako su naručioci realizovali dva postupka u 2011. godini, četiri u 2012. godini, šest u 2013. godini, nijedan u 2014. godini i šest u 2015. godini.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u članu 116c, uređeno je da za nabavke iz oblastima odbrane i bezbjednosti ne primjenjuju odredbe iz člana 31, a u vezi sa članom 24 ovog zakona. Na ovaj način se podstiču naručioci za obalst odbrane i bezbjednosti da aktivnije primjenjuju ovaj postupak. Shodno tome, primjetno je korišćenje ovog postupka u 2015. godini (**grafikon 11**).

Grafikon 11

10.14. Ostvarene uštede

U Tabeli 16 koja slijedi dat je jasan prikaz broja ugovora, procijenjene vrijednosti, ugovorene vrijednosti sa ostvarenim uštedama po vrstama postupka javne nabavke koje su naručioci zaključili u izvještajnom periodu.

Naručilac može u svim fazama ciklusa javnih nabavki da sagleda korake ušteda koji treba da su povezani sa životnim ciklusom predmeta javne nabavke. Najjednostavniji način posmatranja efekata ušteda je kroz odnos planiranih i ugovoreni javnih nabavki za realizovane postupke u izvještajnom periodu (tabela 16).

Tabela 16: Ostvarene uštede

Vrsta postupka	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Ušteda
Otvoreni postupak	2941	393.373.854,98 €	356.806.744,39 €	36.567.110,59 €
Ograničeni postupak	13	503.395,25 €	494.309,44 €	9.085,81 €
Pregovarači postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	6	586.000,00 €	579.095,32 €	6.904,68 €
Pregovarači postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	131	8.772.109,36 €	7.992.327,10 €	779.782,26 €
Okvirni sporazum	258	22.801.147,69 €	19.994.669,33 €	2.806.478,36 €
Konsultantske usluge	6	715.000,00 €	620.870,00 €	94.130,00 €
Dodjela javne nabavke konkursom	6	49.826,52 €	47.613,52 €	2.213,00 €
Male vrijednosti - Šoping	3144	22.368.688,91 €	19.533.017,98 €	2.835.670,93 €
UKUPNO:	6505	449.170.022,71 €	406.068.647,08 €	43.101.375,63 €

Napomena: U ovom prikazu nijesu uzete u obzir nabavke sprovedene neposrednim sporazumom.

10.15. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Zakon o javnim nabavkama predviđa dvije vrste kriterijuma, kriterijum najniže ponuđena cijena i kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda. Naručilac vrši izbor u zavisnosti od predmeta javne nabavke. Stručnost lica angažovanih za sprovođenje postupka javne nabavke, kao i drugi brojni faktori utiču na sam izbor kriterijuma.

U Crnoj Gori je veća zastupljenost kriterijuma najniže ponuđena cijena, o čemu govore statistički podaci u poslednjih nekoliko godina. Ovo ima za posledicu da naručioci dobijaju robe, usluge i radovi sa nižom cijenom, kao i neadekvatnom nabavkom u pogledu svojstva i kvaliteta iste. Time se može zaključiti da načelo ekonomičnosti i efikasnosti upotrebe javnih sredstava nije u potpunosti zadovoljeno, da naručilac nabavlja dugoročno posmatrano skuplji predmet nabavke.

Ukupan trošak koji nastaje tokom upotrebe određene robe ili radova zbog čestog kvarenja, visoke potrošnje električne energije i drugih pratećih troškova tokom životnog ciklusa su mnogo veći nego u slučaju nabavke kvalitetnije robe ili usluge. Nerijetki su slučajevi da naručioci odustaju od daljeg korišćenja predmeta nabavke, jer njihovom upotrebom ne mogu da zadovolje potrebe. Zatim nabavljena roba se nalazi u magacinima naručioca neiskorišćena ili usluge nijesu realizovane, što je u konačnom takva nabavka čisti uvećani trošak za naručioca.

U tabeli 17 dat je procentualni prikaz odnosa korišćenih kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u 2015. godini. Podaci su dobijeni na osnovu uzorka od 2.849 realizovanih postupaka, što čini 43,8% od ukupnog broja postupaka.

Tabela 17: Kriterijumi za izbor ponude

Najniža ponuđena cijena	Ekonomski najpovoljnija ponuda
82,7 %	17,30 %

Potrebno je da naručioci u narednom periodu više primjenjuju kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude. Uprava za javne nabavke na ovo kontinuirano ukazuje naručiocima. Primjetna je i praksa zemalja Evropske unije da kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda češće primjenjuju od kriterijuma najniže ponuđena cijena.

Da bi naručioci primjenjivali kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda neophodno je da sveobuhvatno sagledaju sve troškove nabavke, ne samo nabavne cijene. Primjenom ovog kriterijuma dolazi do izražaja opcija sagledavanja svih troška nabavke koji uključuju troškove nabavke, korišćenja i odlaganja predmeta nabavke, a ne samo cijena. Samim tim potrebno je da naručilac zastupa koncept „Troškovi životnog ciklusa“, koji obuhvata troškove održavanja, servisiranja i popravki, potrošnju električne energije, trošak rada opreme, transport i trošak za njegovo bezbjedno odlaganje na način da nema negativan uticaj na životnu sredinu. Naručilac treba da sagleda sve troškove nabavke i rizike, kao i sva moguća rješenja kako bi nabavka bila najoptimalnija za naručioca.

10.16. Intezitet konkurencije i broj postupaka sa jednim ponuđačem

Naručioci su dužni da preduzmu sve mjere i radnje kojima će obezbijediti konkurenciju među ponuđačima u skladu sa zakonom. Sloboda kretanja roba i usluga, tržišno nadmetanje, nesmetana konkurencija, jedno je od najvažnijih faktora u sagledavanju efikasnosti sistema javnih nabavki. Slobodna konkurencija među ponuđačima omogućava naručiocu da izvrši nabavku pod najpovoljnijim uslovima. U tom cilju treba težiti obezbjeđenju pune konkurencije u postupcima javnih nabavki. Osim toga ključno je poštovanje načela javnih nabavki, poput načela transparentnosti postupaka javnih nabavki, načela obezbjeđenja konkurencije i načelo ravnopravnosti.

Kakvi su efekti poštovanja ovih načela u postupcima javnih nabavki mogu se ocijeniti preko inteziteta konkurencije među ponuđačima. Prosječan broj pristiglih ponuda po zaključenom ugovoru je standardni pokazatelj inteziteta konkurencije u javnim nabavkama.

Tabela 18: Intenzitet konkurencije u postupcima javnih nabavki

Godina	Broj	
		Prosječan broj ponuda po tenderu
2011.		4,34
2012.		4,09
2013.		3,10
2014.		3,52
2015.		2,84

Shodno pokazateljima koji su dati u prethodnoj tabeli, prosječan broj pristiglih ponuda posmatrano u periodu od 2010. do 2014. godine je u stalnom padu, blagi porast u 2014. i pad u 2015. godini na 2,84 ponude po jednom tenderu.

Ako uzmemo u obzir zadnje dvije godine, zapažen je pad prosječnog broja ponuda sa 3,52 na 2,84.

10.17. Odluke o obustavljanju postupka

Postupak javne nabavke obustavlja se u slučaju da nije dostavljena nijedna ponuda i/ili nijedna ispravna ponuda, naručilac prije isteka roka za podnošenje ponuda ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju, i kada prestane potreba za predmetom javne nabavke i javna nabavka se neće ponavljati tokom budžetske ili finansijske godine.

Tokom 2015. godine na starom i novom portalu objavljeno je 1.732 odluke o obustavljanju postupka javne nabavke.

Od ukupnog broja objavljenih odluka o obustavljanju postupaka 681 odluka je objavljena na starom portalu, dok je na novom portalu objavljeno 1.040 odluka (rješenja) o obustavljanju postupaka i 11 odluka (rješenja) o poništenju postupaka.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz odluka o obustavljanju postupaka za period 2012-2015 godine, uz napomenu da se radi i odlukama za postupak u cjelini i određenog dijela postupka, tj. obustavljanje postupka po partijama.

Tabela 19: Broj objavljenih odluka o obustavljanju postupka (u cjelini i po partijama)

2012.	2013.	2014.	2015.
932	1214	1270	1732

Vidna je tendencija rasta broja objavljenih odluka o obustavljanju postupaka (cjelina i partije) u posmatranom periodu, ali se može zaključiti da ona proporcionalno raste sa porastom broja pokrenutih postupaka.

10.18. Portal javnih nabavki

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama nametnuta nametnuta je obaveza Upravi za javne nabavke da vrši objavljivanje tenderske dokumentacije za postupke javnih nabavki osim neposrednog sporazuma i drugih obavještenja u vezi postupka javne nabavke (pojašnjenja tenderske dokumentacije, izmjene i dopune).

Broj objava na portalu se znatno povećavao iz godine u godinu od početka rada portala, čime je značajno porasla transaretnost javnih nabavki. Prednost ovakvog objavljivanja je u tome, što se na jednom mjestu mogu naći sve potrebne informacije vezane za postupak javne nabavke. Naručioци i ponuđači koji učestvuju u većem broju postupaka, na taj način štede vrijeme i novac.

Ukupan broj korisnika dijelimo na dva dijela. Prvi dio se odnosi na korisnike starog portala. Naime, do 4. maja 2015. godine svi korisnici Portala javnih nabavki su bili u obavezi da se registruju i otvore svoje korisničke naloga (ovo se odnosilo kako na naručioce, tako i na ponuđače).

Tabela 20: Broj korisnika Portala javnih nabavki (stari i novi portal) za 2015. godinu

Stari portal	Novi portal	UKUPNO
4822	648	5470

Nakon početka funkcionisanja novog portala, svi korisnici, osim naručilaca, imaju mogućnost pretrage kompletne baze podataka objavljenih dokumenata bez prethodne registracije. Obaveza registracije korisnika je aktuelna jedino za naručioce, koji kao i ranije prolaze kroz nekoliko obaveznih koraka. Prema tome, drugi dio, koji se odnosi na broj korisnika na novom portalu je izražen brojem obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama u 2015. godini, kojih je bilo 648.

Određene zakonske izmjene uslovile su obavezu modifikacije softverskog rješenja Portala javnih nabavki, pa od 04. maja 2015. godine paralelno funkcionišu tzv. stari i novi portal. Modifikacijom softverskog rješenja, novi portal je unio novinu prikazivnja objavljenih dokumenata. U **tabeli 21** dat je ukupni prikaz objava za zadnje četiri godine.

Tabela 21: Ukupan broj objava za Portalu javnih nabavki, za period 2012-2015. godine

2012.	2013.	2014.	2015.
13.791	17.553	18.786	20.820

Od maja mjeseca 2015. godine svaki dokument koji se odnosi na konkretni postupak, objavljuje u okviru jedne cjeline. Na taj način, za odnosni postupak možemo pronaći sljedeće dokumente: tendersku dokumentaciju, pojašnjenje ili izmjenu tenderske dokumentacije, odluku (rješenje) o izboru, obustavljanju ili poništenju postupka i skeniranu verziju originalnog ugovora. Nekada se može desiti da u poljima za pojašnjenje i izmjene tenderske dokumentacije postoji više dokumenata. Svaki objavljeni dokument predstavlja pojedinačnu objavu na novom portalu. Slična situacija je i sa poljima vezanim za odluke (rješenja) i ugovore, u slučajevima kada se nabavka vrši po partijama.

Da bi dobili uporedni podatak praćenja broja objava iz godine u godinu, obzirom na funkcionisanje starog i novog portala, Uprava je došla do podatka da je u 2015. godini objavljeno oko 20.820 dokumenata.

Ukupan broj 20820 dobijen je sabiranjem ukupnog broja objava na starom portalu od 11.888 i 2.233 objavljenih cjelina (postupaka) na novom portalu. Kako svaki postupak prati najmanje četiri dokumenta (tenderska dokumentacija, izmjene i dopune, odluka i ugovor) i kada pomnožimo broj objavljeni postupaka sa prosječnim brojem objava u okviru jednog postupka (četiri objave) dobija se prosječan broj objavljenih dokumenata na novom portalu za period 04.05. - 31.12.2015. godine od 8932 (2233 x 4).

Broj posjeta Portalu javnih nabavki ima trend rasta iz godine u godinu. O ovome svjedoči prosječni broj registrovanih posjeta u 2015. godinu od cca 540.000 godišnje, tj. 45.000 mjesečno.

Povećanjem broja objava, objavljenih dokumenata i posjeta Portalu javnih nabavki omogućeno je podizanje opšte informisanosti naručilaca i ponuđača koji na jeftiniji, brži i efikasniji način, smanjujući administrativni teret i trošak u pogledu novca i vremena, kao i podizanje opšte informisanosti zainteresovane javnosti.

10.19. Vrijednost dodijeljenih ugovora i učešće u ukupnom broju ugovora ponuđačima van Crne Gore

U izvještajnom periodu naručioci su zaključili značajan broj ugovora sa ponuđačima čije je sjedište van države Crne Gore. U cilju potpunije informisanosti Evropske Komisije, Uprava za javne nabavke prati zaključivanje ugovora sa ponuđačima iz zemalja i EU i van EU, kao i sa ponuđačima čije je sjedište u Crnoj Gori (domaćim ponuđačima).

U tabelama koje slijede data je ukupna ugovorena vrijednost zaključenih ugovora sa ponuđačima van Crne Gore za period 2012-2015. godine.

Tabela 22: Ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora kompanijama van Crne Gore

2012	2013	2014	2015
15.073.729,20 €	14.742.163,87 €	52.634.864,39 €	67.425.635,61 €

Ugovorena vrijednost za posmatrani period ima kontinuirani rast. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora sa ponuđačima van Crne Gore iznosi 67.425.365,61 € ili 15,72% od ukupne ugovorene vrijednosti u 2015. godini. U odnosu na prethodnu godinu, ugovorena vrijednost sa ponuđačima van Crne Gore je povećana za oko 21,94 %.

U **Prilogu 7** ovog izvještaja dat je pregled ugovora koji su naručioci zaključili sa ponuđačima čije je sjedište van Crne Gore.

10.20. Ugovorene nabavke u okviru zdravstvenih institucija

Uprava za javne nabavke je tokom 2015. godine pratila ostvarivanje rezultata u javnim nabavkama po pojedinim oblastima, obzirom da svaka oblast, naručilac, predmet javne nabavke ima svoju posebnost.

U skladu sa preporukama iz Akcionog plana za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, u dijelu borbe protiv korupcije, poseban monitoring nabavki vršen je u oblasti zdravstva, kao jednoj od osjetljivijih oblasti od korupcije. Akcioni plan za poglavlje 23 sadrži mjere/aktivnosti, indikatore rezultata i indikatore uticaja, koji se mogu pratiti kroz doslednu primjenu Zakona o javnim nabavkama i redovnim objavljivanjem izvještaja o javnim nabavkama u zdravstvu (2.1.7.11.). Za navedenu aktivnost, od jula 2013. godine formirana je radna grupa koja dva puta godišnje sačinjava izvještaj o realizaciji ove mjere i podnosi Vladi Crne Gore radi sagledavanja i usvajanja.

Uprava za javne nabavke, Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki i Uprava za inspeksijske poslove, svaka iz svoje nadležnosti, sačinjava pojedinačne izvještaje o nabavkama za zdravstvo i isti čine sastavni dio godišnjih izvještaja.

Zdravstvene usluge u Crnoj Gori (primarni, sekundarni, tercijalni nivo i dr.) pružaju 34 javne zdravstvene ustanove. Svaka zdravstvena ustanova tokom jedne fiskalne ili finansijske godine sačinjava plan javnih nabavki za taj period i za iste obezbjeđuje odgovarajuća finansijska sredstva kako bi stvorili uslove za pokretanje postupaka javnih nabavki, u skladu sa zakonom. U tabeli 23 dat je prikaz ukupnih planiranih vrijednosti po predmetima nabavke zdravstvenih institucija u Crnoj Gori za izvještajni period.

Tabela 23: Planirane javne nabavke za zdravstvene institucije

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost
Robe	86.101.451,35 €
Usluge	1.856.330,44 €
Radovi	6.263.123,32 €
UKUPNO:	94.220.905,11 €

Tokom 2015. godine zdravstvene ustanove su pokretale, sprovele postupak javne nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 65.285.851,24€, što čini 15,22% ukupnih ugovorenih javnih nabavki u Crnoj Gori za 2015. godinu.

U ovom periodu su zaključile 555 ugovora sprovodeći postupke javne nabavke u skladu sa članom 20 ZoJN (osim nabavki neposrednim sporazumom) ugovorene vrijednosti 62.646.168,59€. Za sprovedene postupke prikazane u tabeli 24 (obrazac A i B), prispjelo je 2267 ponuda, od čega su naručiocu odbacili 39 i odbili 289 ponuda.

Zdravstvene ustanove su tokom 2015. godine realizovale 8627 neposrednih sporazuma, ukupne ugovorene vrijednosti 2.639.682,65€. Učešće neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim nabavkama za zdravstvo je 4,04%.

Uvidom u pojedinačne planove javnih nabavki i izvještaje o sprovedenim i ugovorenim javnim nabavkama koji su objavljeni na portalu i internet stranici Uprave za javne nabavke uočena je znatna razlika između planiranih i ugovorenih javnih nabavki, u iznosu od 28.935.053,87 €.

Navedena razlika je nastala kod planiranja nabavki za pojedina medicinska sredstva i opremu u situacijama kada te predmetne nabavke realizuje Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore. Ove nabavke su sadržane i u većini planova zdravstvenih institucija, kao i u planu javnih nabavki Fonda za zdravstveno osiguranje.

Takođe je uočena različitost primjene postupka javne nabavke neposrednim sporazumom, kako u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti, tako i u procentualnom učešću. Detaljnije informacije se mogu pronaći na adresi <http://www.ujn.gov.me/pojedinacni-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2015-godinu/>.

U **Prilogu 9** dat je prikaz ukupnih planiranih i ukupnih ugovorenih javnih nabavki po zdravstvenim institucijama. Takođe je u tabeli 24 dat je prikaz ukupnog broja ugovora po postupcima javne nabavke za sve zdravstvene ustanove tokom 2015. godine.

Tabela 24: Ukupan broj postupaka prema vrsti postupka

Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Otvoreni postupak	258
	Ograničeni postupak	0
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	1
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	14
Okvirni sporazum	37	

	Konsultantske usluge	0
	Dodjela javne nabavke konkursom	0
	UKUPNO:	310

Pravilnik – Obrazac B	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Male vrijednosti - Šoping	245

Pravilnik – Obrazac C	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Neposredni sporazum	8627

10.21. Ugovorene nabavke u okviru lokalnih samouprava (opština)

Uprava je tokom izvještajnog perioda, osim zdravstvenih ustanova, pratila ostvarivanje rezultata javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava u cilju praćenja regionalnog razvoja, u skladu sa preporukama iz Akcionog plana za poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava.

U Crnoj Gori organizovano je ukupno 25 lokalnih samouprava, od čega je 21 opština, Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i gradske opštine Golubovci i Tuzi.

Uvidom u planove javnih nabavki objavljenih na Portalu javnih nabavki za nabavku roba, usluga i radova u 2015. godini ovi obveznici primjene zakona ukupno su planirali 50.048.588,00€.

U tabeli 25 dat je prikaz ukupnih planiranih vrijednosti po predmetima nabavke na nivou lokalnih samouprava.

Tabela 25: Planirane javne nabavke na nivou lokalnih samouprava

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost
Robe	10.079.108,00 €
Usluge	7.189.760,00 €
Radovi	32.779.720,00 €
UKUPNO:	50.048.588,00 €

Od ukupno planiranih 50.048.588,00€ ovi obveznici su za ovaj period ugovorili 16.465.132,82€ ili 32,90% planirane vrijednosti, zaključili 390 ugovora sprovodeći postupke javne nabavke u skladu sa članom 20 ZoJN (osim nabavki neposrednim sporazumom), ugovorene vrijednosti 16.465.132,82€. Za sprovedene postupke, osim neposrednog sporazuma prispjelo je 689 ponuda, od čega su naručiocima odbacili 10 i odbili 84 ponuda. Učešće ugovorenih javnih nabavki lokalnih samouprava u ukupnim ugovorenim javnim nabavkama u Crnoj Gori je 3,84% za 2015. godinu.

Lokalne samouprave realizovale su 3.251 neposredni sporazum, ukupne ugovorene vrijednosti 1.980.876,39€. Učešće neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim nabavkama na nivou

lokalnih samouprava je 12,03%. Detaljnije informacije mogu se pronaći na adresi <http://www.ujn.gov.me/pojedinacni-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2015-godinu/>.

Ovi obveznici su ostvarili vidnu razliku između planiranih i ugovorenih javnih nabavki, koja iznosi 33.538.455,18€.

U **Prilogu 10** dat je prikaz ukupnih planiranih i ukupnih ugovorenih javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava, a u tabeli 26 prikaz ukupnog broja ugovora po postupcima javne nabavke.

Tabela 26: Ukupan broj postupaka prema vrsti postupka

Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Otvoreni postupak	136
	Ograničeni postupak	0
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	0
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	3
	Okvirni sporazum	7
	Konsultantske usluge	0
	Dodjela javne nabavke konkursom	0
UKUPNO:		146

Pravilnik - Obrazac B	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Male vrijednosti - Šoping	244

Pravilnik - Obrazac C	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Neposredni sporazum	3251

10.22. Drugi podaci o javnim nabavkama u zdravstvu i lokalnim samoupravama

U cilju potpunijeg sagledavanja sistema javnih nabavki za 2015. godinu, Uprava za javne nabavke je uputila anketu (**Prilog 11**) lokalnim samoupravama i zdravstvenim institucijama početkom maja ove godine, kako bi se dobili određeni odgovori od posebnog značaja za javne nabavke, koji se kroz dostavljanje izvještaje o ugovorenim javnim nabavkama za prethodnu godinu nijesu mogli sagledati.

Anketirani naručioci su se odazvali i podijelili podatke sa Upravom, tako da je od 25 lokalnih samouprava odgovore dostavilo 16, dok je od 34 zdravstvene ustanove odgovorilo 22.

Uvidom u dostavljene informacije uočeno je sljedeće:

a) Zdravstvene ustanove:

1. 88% uspješno realizovanih od pokrenutih postupaka javnih nabavki;

2. 12% pokrenutih postupaka bili su predmet žalbe;
3. 15% neriješenih od ukupnog broja pokrenutih žalbi;
4. 8,5% pokrenutih sporova pred Upravnim sudom, od ukupnog broja postupaka koji su predmet žalbe;
5. prosječan rok trajanja rješavanja po žalbi iznosi 67 dana;
6. većina zdravstvenih ustanova je imalo inspekcijski nadzor i nije bilo izrečenih kazni;
7. 22% zdravstvenih ustanova ima posebno sistematizovano radno mjesto za službenika za javne nabavke, a mali broj ima posebnu službu za javne nabavke (ovo nije zakonom uređena obaveza ali se preporučuje kao dobra praksa);
8. većina ovih naručilaca je donijela proceduru za sprovođenje postupka javne nabavke neposrednim sporazumom, ali ih većina nije objavila na svojoj internet stranici.

b) Lokalne samouprave:

1. 73% uspješno realizovanih od pokrenutih postupaka javnih nabavki;
2. 9,8% pokrenutih postupaka, bili su predmet žalbe;
3. 13% neriješenih od ukupnog broja pokrenutih žalbi;
4. 5% pokrenutih sporova pred Upravnim sudom od ukupnog broja postupaka koji su predmet žalbe;
5. prosječan rok trajanja rješavanja po žalbi iznosi 65 dana;
6. sve anketirane lokalne samouprave imale su obavljen inspekcijski nadzor, nijesu imale nijednu izrečenu kaznu;
7. većina lokalnih samouprava ima sistematizovano radno mjesto za službenika za javne nabavke, a svega 20% opštine ima organizovanu službu za javne nabavke (ovo nije zakonom uređena obaveza, ali se preporučuje kao dobra praksa);
8. većina opština donijela je proceduru za sprovođenje postupka javne nabavke neposrednim sporazumom, dok iste kod većine nejesu objavljene na internet stranici.

Primjetno je da je kod zdravstvenih ustanova veći procenat uspješno realizovanih postupaka, ali i veći procenat pokrenutih žalbi Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki, pokrenutih tužbi kod Upravnog suda, kao i duži rok rješavanja po žalbi.

11. REZIME IZVJEŠTAJA

Analizom podataka o javnim nabavkama u 2015. godini mogu se izvući sledeći zaključci:

- Izvještaj je sačinjen na osnovu pojedinačnih izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenih ugovora o javnim nabavkama koje su obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama dostavili Upravi za javne nabavke, do 28. februara tekuće za prethodnu godinu, u pisanoj i elektronskoj formi.
- Izvještajem su obuhvaćeni podaci za period 01. januara do 31. decembra 2015. godine.
- Broj obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama je 648;
- Izvještaj je dostavilo ukupno 586 naručilaca, 62 naručilaca nije dostavilo izvještaj;
- Uprava za javne nabavke sve dostavljene izvještaje objavila je na web stranici: <http://www.ujn.gov.me/pojedinacni-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2015-godinu/>.
- Vrijednost ugovorenih javnih nabavki izražena je u EUR-ima sa zaračunatim PDV-om;
- Ukupna ugovorena vrijednost javne nabavke iznosila je 428.890.701,64 €;
- Prema preliminarnim podacima Monstat-a, u Crnoj Gori BDP za 2015. godinu iznosio je 3,606 milijardi eura;
- Učešće ugovorenih javnih nabavki u BDP je 11,89 %;
- Zaključeno je 6.505 ugovora u skladu sa članom 20 Zakona o javnim nabavkama stav 1 tačka 1-8;
- Ukupna ugovorena vrijednost za velike nabavke je 386.535.629,10 eura, za nabavke šopingom 19.533.017,98 €, za nabavke neposrednim sporazumom 22.822.054,56 €.
- Učešće transparentnih postupaka u ugovorenoj vrijednosti iznosi 92,81%.
- Za robe je ugovoreno 235.104.724,35 €, za radove 66.636.351,43 €, za usluge 127.149.625,86€.
- Intezitet konkurencije u postupcima javnih nabavki je 2,84 ponuda po postupku;
- Naručioci su u 92,7% postupaka javnih nabavki koristili kriterijum najniže ponuđena cijena, a 7,3% kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda (podaci na osnovu uzorka od 2.849 postupaka);
- Ne postoji preferencijalni tretman domaćih ponuđača;
- Evidentna je razlika kod određenog broja naručilaca između ukupne procijenjene planirane vrijednosti i ugovorene vrijednosti javnih nabavki u 2015. godini; posebni osvrt dat kod zdravstvenih ustanova;
- Ukupne ugovorene javne nabavke u okviru zdravstvenih institucija su 65.285.851,24€ ili 15,22% ukupnih ugovorenih javnih nabavki u Crnoj Gori za 2015. godinu;
- Ukupne ugovorene nabavke na nivou lokalnih samouprava iznose 16.465.132,82€ ili 3,84% ukupnih ugovorenih javnih nabavki u Crnoj Gori za 2015. godinu;
- Prosječan rok trajanja rješavanja po žalbi iznosi 66 dana (zdravstvo i lokalne samouprave).

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:08-1661
Podgorica, 30. jun 2016. godine

Crna Gora
UPRAVA ZA JAVNE NABAVKE
PODGORICA

Redni broj	Proj.	Prilog	Vrijednost
01	5239		

UPRAVA ZA JAVNE NABAVKE
Gospodin Mersad Mujević, direktor

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. juna 2016. godine, razmotrila je Izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori u 2015. godini, koji je dostavilo Ministarstvo finansija.

S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori u 2015. godini.
2. Zadužuje se Ministarstvo finansija da, u saradnji s Upravom za javne nabavke, nastavi aktivnosti na usaglašavanju nacionalnog zakonodavstva Crne Gore u oblasti javnih nabavki.
3. Zadužuje se Uprava za javne nabavke da donese godišnji program praćenja implementacije Zakona o javnim nabavkama i primjene procedura i standarda s aspekta zakonitosti i opravdanosti rješenja.
4. Zadužuje se Uprava za javne nabavke da nastavi s aktivnostima na implementaciji zahtjeva unutrašnjeg tržišta Evropske unije u oblasti javnih nabavki i podsticanju efikasnosti i transparentnosti, kao i efektivnosti korišćenja javnih sredstava i daljeg usklađivanja, sa zakonodavstvom i praksom Evropske unije.
5. Zadužuje se Uprava za javne nabavke da nastavi aktivnosti na izgradnji održivog, permanentnog, nacionalnog sistema obuke u oblasti javnih nabavki u cilju razvoja profesionalnih vještina službenika za javne nabavke i drugih zainteresovanih lica uključenih u implementaciju Zakona o javnim nabavkama.

6. Zadužuje se Uprava za javne nabavke da nastavi i intenzivira aktivnosti na edukaciji zaposlenih na poslovima javnih nabavki, naručilaca – obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama, ponuđača i javnosti o svim aspektima sistema javnih nabavki i primjeni Zakona i podzakonskih propisa u ovoj oblasti.

7. Zadužuje se Uprava za javne nabavke da obveznike neažurne u izvještavanju o javnim nabavkama intenzivnije kontroliše i edukuje u 2016. i 2017. godini.

8. Zadužuju se Uprava za javne nabavke i Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije da nastave aktivnosti na uvođenju i razvoju elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

ZAMJENIK GENERALNOG
SEKRETARA

Ljiljana Radonjić

12. PRILOZI

Prilog 1: Naručioци koji u toku 2015. godine nijesu sačinili i objavili plan javnih nabavki na Portalu javnih nabavki

Redni broj	Naziv institucije
1	JU Centar za kulturu i sport „Mihailo Lalić“ – Andrijevica
2	JP Radio Andrijevica
3	Luka Bar a.d. – Bar
4	Barska plovidba a.d. – Bar
5	Marina a.d. – Bar
6	JU OŠ „Kekec“ – Sutomore, Bar
7	Lokalni javni emiter „Radio Berane“ d.o.o. – Berane
8	Parking servis d.o.o. – Berane
9	JU OŠ „Donja Ržanica“ - Donja Ržanica, Berane
10	JU OŠ „Vladislav R. Korać“ – Štitari, Berane
11	Turistička organizacija - Bijelo Polje
12	JU Ratkovićeve večeri poezije - Bijelo Polje
13	JU OŠ „21. maj“ – Goduša, Bijelo Polje
14	JU OŠ „9. maj“ – Sutivan, Bijelo Polje
15	JU OŠ „Aleksa Bećo Đilas“ - Ravna Rijeka, Bijelo Polje
16	JU OŠ „Braća Ribar“ – Zaton, Bijelo Polje
17	JU OŠ „Dušan Korać“ - Bijelo Polje
18	JU OŠ „Krstoradojević“ – Tomaševo, Bijelo Polje
19	JU OŠ „Milomir Đalović“ – Sušica, Bijelo Polje
20	JU OŠ „Milovan Jelić“ - Pavino Polje, Bijelo Polje
21	JU OŠ „Mladost“ – Kanje, Bijelo Polje
22	JU OŠ „Nedakusi“ – Nedakusi, Bijelo Polje
23	JU OŠ „Pavle Žižić“ – Njegnjevo, Bijelo Polje
24	JU OŠ „Rifat Burdžović Tršo“ – Lozna, Bijelo Polje
25	JU OŠ „Risto Ratković“ – Nikoljac, Bijelo Polje
26	JU OŠ „Šukrija Međedović“ – Godijevo, Bijelo Polje
27	JU OŠ „Vladislav Sl. Ribnikar“ – Rasovo, Bijelo Polje
28	JU ŠOMO - Bijelo Polje
29	JU Gimnazija „Miloje Dobrašinović“ - Bijelo Polje
30	JU Srednja elektro - ekonomska škola - Bijelo Polje
31	JU Narodna biblioteka Budve
32	Lokalni javni emiter „Radio televizija Budva“ d.o.o. – Budva
33	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Budva
34	Vaterpolo klub „Budvanska rivijera“ d.o.o. – Budva
35	Budva Holding d.o.o. – Budva
36	Preduzeće za konsalting i inženjering BSP – Budva
37	JU OŠ „Mirko Srzentić“ – Petrovac, Budva
38	Sportski centar d.o.o. – Cetinje

39	Lokalni javni emiter RTV Cetinje d.o.o. – Cetinje
40	JU OŠ „Boro Vukmirović" - Rijeka Crnojevića, Cetinje
41	JU OŠ „Šunjo Pešikan" – Trešnjevo, Cetinje
42	JU Srednja stručna škola – Cetinje
43	Društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači i riba d.o.o. - Danilovgrad
44	Lokalni javni emiter „Radio Danilovgrad" – Danilovgrad
45	Turistička organizacija opštine Danilovgrad
46	Agencija za gazdovanje gradskom lukom d.o.o. - Herceg Novi
47	Agencija za zaštitu i razvoj Orjena - Herceg Novi
48	Javni servis „Radio Herceg Novi" – Herceg Novi
49	Parking servis d.o.o. - Herceg Novi
50	Društvo za izgradnju vodovodne i kanizacione infrastrukture u Opštini Herceg Novi
51	JU Srednja mješovita škola „Ivan Goran Kovačić" - Herceg Novi
52	Fakultet primijenjene fizioterapije – Igalo, Herceg Novi
53	Radnički univerzitet – Herceg Novi
54	„Komunalno“ d.o.o. – Kolašin
55	Vodovod i kanalizacija d.o.o. – Kolašin
56	JP Sportski centar – Kolašin
57	JU OŠ „dr Radoslav Jagoš Vešović" - Bare Kraljske, Kolašin
58	JU OŠ „Vojin Čepić" - Dragovića Polje, Kolašin
59	JU Srednja mješovita škola „Braća Selić" – Kolašin
60	Pomorski muzej Crne Gore – Kotor
61	Crnogorska plovidba a.d. – Kotor
62	JU Dom učenika „Spasić - Mašera" – Kotor
63	Komunalne usluge „Gradac" d.o.o. – Mojkovac
64	JU Centar za kulturu „Nenad Rakočević“ – Mojkovac
65	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Mojkovac
66	JU Centar za kulturu – Nikšić
67	Parking servis d.o.o. – Nikšić
68	Institut za crnu metalurgiju a.d. – Nikšić
69	JU OŠ „Dragan Kovačević" – Nudo, Nikšić
70	JU OŠ „Janko Bjelica" - Donje Crkvice, Nikšić
71	JU OŠ „Jovan Draganić" – Petrovići, Nikšić
72	JU OŠ „Mileva Lajović - Lalatović" – Nikšić
73	JU OŠ „Rade Perović" – Velimlje, Nikšić
74	JU ŠOMO „Dara Čokorilo" – Nikšić
75	JU OŠ „Mahmut Adrović" – Petnjica
76	JU OŠ „Savin Bor" - Savin Bor, Petinjica
77	JU Centar za kulturu – Plav
78	Turistička organizacija – Plav
79	JU Dom učenika – Plužine
80	JU OŠ „Bajo Pivljanin" - Donja Brezna, Plužine
81	JU OŠ „Bečko Jovović" – Stabna, Plužine
82	Lokalni javni emiter „Radio televizija Pljevlja“ d.o.o. – Pljevlja
83	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo" – Kovačevići, Pljevlja

84	JU OŠ „Dušan Ivović" – Kosanica, Pljevlja
85	JU OŠ „Jakub Kubur" – Boljanići, Pljevlja
86	JU OŠ „Kruševo" - Kruševo, Pljevlja
87	JU OŠ „Mihailo Žugić" - Odžak, Pljevlja
88	JU OŠ „Radoje Kontić" - Gradac, Pljevlja
89	JU OŠ „Živko Džuver" - Bobovo, Pljevlja
90	JU ŠOMO – Pljevlja
91	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. - Podgorica
92	Novi duvanski kombinat – Podgorica
93	Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu – Podgorica
94	Inventivnost d.o.o. – Podgorica
95	Ljekarska komora Crne Gore
96	13. jul – Plantaže a.d. – Podgorica
97	Fudbalski klub „Budućnost“ a.d. – Podgorica
98	JU OŠ „18. oktobar" – Bioče, Podgorica
99	JU OŠ „29. novembar" – Dinoša, Podgorica
100	JU OŠ „Đerđ Kastrioti - Skenderbeg" – Zatrijebač, Podgorica
101	JU OŠ „Jedinstvo" – Skorać, Podgorica
102	JU OŠ „Savo Kažić" – Barutana, Podgorica
103	JU OŠ „Šćepan Đukić" - Lijeva Rijeka, Podgorica
104	JU Umjetnička škola osnovnog, srednjeg muzičkog i baletskog obrazovanja „Vasa Pavić" – Podgorica
105	JU OŠ „Daciće" – Daciće, Rožaje
106	JU OŠ „Miroslav Đurović" – Bašča, Rožaje
107	JP održavanje i izgradnja – Šavnik
108	JU Centar za kulturu, sport i medije – Šavnik
109	Turistička organizacija – Šavnik
110	JU OŠ „Jovan Ćorović" - Gornja Bukovica, Šavnik
111	JU Obrazovni centar – Šavnik
112	Zajedničko uslužno i koordinaciono društvo za vodosnodbijevanje i odvođenje otpadnih voda za crnogorsko primorje i opštinu Cetinje „VODACOM“ d.o.o. – Tivat
113	JU OŠ „Branko Brinić" – Radovići, Tivat
114	Agencija za izgradnju i razvoj Ulcinja d.o.o. – Ulcinj
115	HTP Ulcinjska rivijera a.d. – Ulcinj
116	JU OŠ „Bedri Elezaga" – Vladimir, Ulcinj
117	JU ŠOMO – Ulcinj
118	JU Centar za kulturu – Žabljak
119	Komunalno i vodovod d.o.o. – Žabljak
120	Turistička organizacija Žabljak
121	Centar za razvoj durmitorskog područja d.o.o. – Žabljak
122	JU OŠ „Dušan Obradović" – Žabljak

Prilog 2: Naručioci sa čestim izmjenama plana javnih nabavki

Naziv naručioca	Ukupna vrijednost plana	Broj amandmana na Plan javnih nabavki
JP za nacionalne parkove Crne Gore	1.018.089,00 €	18
Glavni grad Podgorica	3.644.190,00 €	16
Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore d.o.o.	1.014.100,00 €	15
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	6.918.000,00 €	14
Opština Bijelo Polje	2.430.400,00 €	11
Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora	4.270.700,00 €	10
Vodovod i kanalizacija d.o.o. – Cetinje	3.484.489,61 €	10
Aerodromi Crne Gore a.d. – Podgorica	7.576.800,00 €	8
Klinički centar Crne Gore	24.314.293,43 €	8
Opština Bar	4.783.500,00 €	8
Luka Kotor a.d. - Kotor	1.442.000,00 €	7
Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	9.649.700,00 €	7
Opština Pljevlja	4.511.238,00 €	7
Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	7.078.684,17 €	7
Ministarstvo finansija	8.114.085,94 €	6
Monteput d.o.o. – Podgorica	1.566.300,00 €	6
Opština Tivat	2.111.000,00 €	6
Čistoća d.o.o. - Podgorica	2.300.900,00 €	5
Pogrebne usluge d.o.o. - Podgorica	685.000,00 €	5
JU Srednja stručna škola „Sergije Stanić“ – Podgorica	682.200,00 €	5
Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Direkcija javnih radova	91.605.791,27 €	5
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	131.106.317,44 €	5
Ministarstvo unutrašnjih poslova	18.601.772,53 €	5
Opština Rožaje	1.361.300,00 €	5
Posta Crne Gore a.d. – Podgorica	4.466.265,00 €	5
Prijestonica Cetinje	612.600,00 €	5
ZU Apoteke Crne Gore „Montefarm“ - Podgorica	31.831.571,39 €	5
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	1.210.500,00 €	4
Komunalno d.o.o. - Cetinje	280.500,00 €	4
ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	1.370.690,00 €	4
JZU Opšta bolnica "Blažo Orlandić" – Bar	1.311.662,04 €	4
Ministarstvo prosvjete	3.834.093,00 €	4
Opština Petnjica	352.800,00 €	4
Opština Ulcinj	3.007.550,00 €	4
Radio i televizija Crne Gore	17.491.700,00 €	4

Prilog 3: Naručioci sa najvećom razlikom između planiranih i ugovorenih javnih nabavki

Redni broj	Naziv naručioca	Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost
1	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	91.605.791,27 €	19.890.021,97 €
2	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	131.106.317,44 €	75.283.017,97 €
3	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d.- Podgorica	59.459.305,00 €	11.277.302,75 €
4	Opština Budva	14.167.500,00 €	1.812.271,57 €
5	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	10.692.569,00 €	365.763,16 €
6	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.	9.649.700,00 €	3.961.122,45 €
7	Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica	7.894.834,00 €	2.537.172,69 €
8	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	7.576.800,00 €	2.266.221,12 €
9	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	15.088.453,47 €	10.009.252,08 €
10	Opština Bar	4.783.500,00 €	205.637,84 €
11	Vodovod i kanalizacija d.o.o.-Podgorica	6.918.000,00 €	3.526.316,18 €
12	Vodovod i kanalizacija d.o.o Cetinje	3.484.489,61 €	143.493,88 €
13	JP Regionalni vodovod, „Crnogorsko primorje”-Budva	3.323.000,00 €	459.603,97 €
14	Montecargo a.d.	3.504.914,00 €	658.306,75 €
15	Opština Pljevlja	4.511.238,00 €	1.671.758,44 €
16	Vodovod i kanalizacija d.o.o Budva	3.393.000,00 €	616.516,36 €
17	JZU Dom zdravlja Podgorica	2.779.166,00 €	174.533,61 €
18	Pošta Crne Gore	4.466.265,00 €	2.089.157,82 €
19	Opština Ulcinj	3.007.550,00 €	708.065,02 €
20	Opština Herceg Novi	5.176.000,00 €	2.894.894,81 €
21	Direkcija za uređenje i izgradnju	4.270.700,00 €	2.095.114,93 €
22	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica	3.165.678,14 €	1.197.850,64 €
23	JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore-Budva	2.802.900,00 €	1.003.301,67 €
24	Deponija d.o.o.-Podgorica	2.242.800,00 €	591.222,44 €
25	Opština Tivat	2.111.000,00 €	711.332,97 €
26	Sekretarijat Sudskog Savjeta	2.149.325,00 €	797.846,05 €
27	Investiciono-razvojni fond Crne Gore	1.750.260,00 €	427.314,33 €
28	Luka Kotor a.d. Kotor	1.442.000,00 €	170.814,30 €
29	Komunalne usluge d.o.o. - Podgorica	2.970.000,00 €	1.703.479,18 €
30	JZU Opšta bolnica Nikšić	1.859.410,10 €	663.468,18 €
31	Opština Andrijevica	1.207.500,00 €	32.404,23 €
32	Komunalno d.o.o Budva	1.924.000,00 €	817.736,17 €
33	Opština Nikšić	1.781.300,00 €	748.032,05 €

Prilog 4: Naručioci koji nijesu dostavili izvještaj za 2015. godinu

Redni broj	NAZIV INSTITUCIJE
1	Luka Bar a.d. – Bar
2	Lokalni javni emiter „Radio Berane" d.o.o. - Berane
3	Turistička organizacija - Bijelo Polje
4	JU Ratkovićeve večeri poezije, Bijelo Polje
5	JU OŠ „Risto Ratković" – Nikoljac, Bijelo Polje
6	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Budva
7	JP Sportsko - rekreativni centar – Budva
8	JU OŠ „Mirko Srzentić" – Petrovac, Budva
9	JU OŠ „Lovćenski partizanski odred" - Cetinje
10	Lokalni javni emiter „Radio Danilovgrad" - Danilovgrad
11	Agencija za zaštitu i razvoj Orjena - Herceg Novi
12	Javni servis „Radio Herceg Novi" – Herceg Novi
13	Društvo za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture u Opštini Herceg Novi
14	JU OŠ „Milan Vuković" - Herceg Novi
15	Fakultet primijenjene fizioterapije – Igalo, Herceg Novi
16	Radnički univerzitet – Herceg Novi
17	Komunalno d.o.o. – Kolašin
18	JU Centar za kulturu - Kolašin
19	JP Sportski centar – Kolašin
20	Fondacija Kotorski festival pozorišta za djecu - Kotor
21	JU OŠ „Nikola Đurković" – Radanovići, Kotor
22	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Mojkovac
23	JU Centar za kulturu - Nikšić
24	JU Stari grad „Anderva" - Nikšić
25	Institut za crnu metalurgiju a.d. – Nikšić
26	JU OŠ „Dragan Kovačević" – Nudo, Nikšić
27	JU OŠ „Janko Bjelica" - Donje Crkvice, Nikšić
28	JU OŠ „Jovan Draganić" - Petrovići, Nikšić
29	JU ŠOMO „Dara Čokorilo" - Nikšić
30	JU OŠ „Mahmut Adrović" - Petnjica
31	JU OŠ „Savin Bor" - Savin Bor, Petnjica
32	JU Dom učenika – Plužine
33	Lokalni javni emiter „Radio televizija Pljevlja“ d.o.o. - Pljevlja
34	JPU „Eko bajka" - Pljevlja
35	JU OŠ „Boško Buha" - Pljevlja
36	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo" – Kovačevići, Pljevlja
37	JU OŠ „Dušan Ivović" - Kosanica - Pljevlja
38	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. - Podgorica
39	Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu - Podgorica
40	Matica crnogorska - Podgorica
41	Vijeće za prekršaje - Podgorica
42	Fudbalski klub „Budućnost“ a.d. – Podgorica

43	JU OŠ „Boško Radulović" - Komani
44	JU OŠ „Đoko Prelević" - Ubli
45	JU OŠ „Mahmut Lekić" - Tuzi
46	JU OŠ „Šćepan Đukić" - Lijeva Rijeka
47	JU OŠ „Vojin Popović" - Drezga
48	JU Gimnazija „Slobodan Škerović" - Podgorica
49	JU Umjetnička škola osnovnog i srednjeg muzičkog obrazovanja za talente „Andre Navara" - Podgorica
50	JU Srednja stručna škola – Rožaje
51	JP održavanje i izgradnja - Šavnik
52	Turistička organizacija - Šavnik
53	JU OŠ „Jovan Ćorović" - Gornja Bukovica
54	Zajedničko uslužno i koordinaciono društvo za vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda za crnogorsko primorje i opštinu Cetinje „VODACOM“ d.o.o. – Tivat
55	JU OŠ „Branko Brinić" – Radovići, Tivat
56	Agencija za izgradnju i razvoj Ulcinja d.o.o. - Ulcinj
57	JP Centar za kulturu - Ulcinj
58	Lokalni javni emiter Radio televizija Ulcinj d.o.o. - Ulcinj
59	Komunalno i vodovod d.o.o. - Žabljak
60	Centar za razvoj durmitorskog područja d.o.o. – Žabljak
61	JU OŠ „Dušan Obradović" - Žabljak
62	JU OŠ „Vuk Knežević" – Njegovuđa, Žabljak

Prilog 5: Naručioci sa najvećim vrijednostima ugovorenih nabavki neposrednim sporazumom

Redni broj	Naziv naručioca
1	Opština Budva
2	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica
3	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi
4	Predsjednik Crne Gore - Podgorica
5	Direkcija za uređenje i izgradnju - Kotor
6	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore - Podgorica
7	JU Srednja pomorska škola - Kotor
8	JU Narodni muzej Crne Gore - Cetinje
9	Opština Nikšić
10	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Tivat
11	Čistoća d.o.o. - Podgorica
12	Deponija d.o.o. - Podgorica
13	Čistoća d.o.o. - Pljevlja
14	JZU Dom zdravlja - Bar
15	Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica
16	Skupština Crne Gore - Podgorica
17	Komunalno d.o.o. - Budva
18	Agencija za stanovanje d.o.o. - Podgorica
19	Vodovod "Bistrica" d.o.o. - Bijelo Polje
20	JZU Opšta bolnica - Nikšić
21	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Cetinje
22	JZU Opšta bolnica - Bijelo Polje
23	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva
24	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju - Podgorica
25	JU Kraljevsko pozorište "Zetski dom" - Cetinje
26	JZU Opšta bolnica - Kotor
27	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore - Podgorica
28	Vrhovno državno tužilaštvo - Podgorica
29	Turistička organizacija - Budva
30	Grijanje d.o.o. - Pljevlja
31	Uprava za inspekcijske poslove - Podgorica
32	JU Dom starih "Grabovac" - Risan, Kotor
33	JPU "Đina Vrbica" - Podgorica
34	Vodovod d.o.o. - Pljevlja
35	JU Dječji dom "Mladost" - Bijela, Herceg Novi
36	Crnogorska plovidba a.d. - Kotor

NAPOMENA: Pojedinačni izvještaji za sve naručioce su objavljeni na web stranici Uprave za javne nabavke (www.ujn.gov.me), za neposredni sporazum (Obrazac C).

Prilog 6: Ukupne ugovorene javne nabavke po naručiocima čija ukupna ugovorena vrijednost prelazi 500.000,00 €.

Naziv organizacije	Ugovoreno u 2015. godini
Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	2.266.221,12 €
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	557.576,62 €
Agencija za izgradnju i razvoj - Podgorica	3.961.122,45 €
Agencija za stanovanje d.o.o. - Podgorica	661.638,64 €
Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	518.028,63 €
Centralna banka Crne Gore - Podgorica	1.221.554,60 €
Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	11.277.302,75 €
Čistoća d.o.o. - Podgorica	1.652.157,96 €
Deponija d.o.o. - Podgorica	591.222,44 €
Direkcija za uređenje i izgradnju - Kotor	2.095.114,93 €
Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	122.667.675,57 €
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore - Podgorica	583.061,73 €
Fond za zdravstveno osiguranje - Podgorica	10.009.252,08 €
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore - Podgorica	1.286.073,92 €
Glavni grad Podgorica	1.886.439,54 €
JKP Komunalno - Nikšić	551.359,36 €
JP Komunalne djelatnosti - Bar	639.456,50 €
JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	667.593,15 €
JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore - Budva	1.003.301,67 €
JPU "Đina Vrbica" - Podgorica	582.226,05 €
JU Dom starih "Grabovac" - Risan, Kotor	836.987,32 €
JU Dom učenika i studenata - Podgorica	2.356.627,10 €
JU "Lovćen-Bečići" - Cetinje	646.973,55 €
JU Narodni muzej Crne Gore - Cetinje	520.535,65 €
JU SSS "Sergije Stanic" - Podgorica	588.733,59 €
JZU Opšta bolnica - Niksic	663.468,18 €
Klinički centar Crne Gore - Podgorica	8.449.741,06 €
Komunalne usluge d.o.o. - Podgorica	1.703.479,18 €
Komunalno d.o.o. - Budva	817.736,17 €
Ministarstvo ekonomije - Podgorica	590.607,86 €
Ministarstvo finansija - Podgorica	5.780.026,44 €
Ministarstvo odbrane - Podgorica	7.407.994,98 €
Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	19.890.021,97 €
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	1.936.972,44 €
Ministarstvo pravde - Podgorica	1.875.231,33 €
Ministarstvo prosvjete - Podgorica	3.366.613,15 €
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	75.283.017,97 €

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	16.034.252,31 €
Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije - Podgorica	2.534.146,88 €
Montecargo a.d. - Podgorica	658.306,75 €
Monteput d.o.o. - Podgorica	958.542,17 €
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore - Podgorica	573.219,32 €
Opština Bijelo Polje	1.433.926,20 €
Opština Budva	1.812.271,57 €
Opština Herceg Novi	2.894.894,81 €
Opština Niksic	748.032,05 €
Opština Pljevlja	1.671.758,44 €
Opština Rozaje	1.090.683,51 €
Opština Tivat	711.332,97 €
Opština Ulcinj	708.065,02 €
Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	2.089.157,82 €
Putevi d.o.o. u reorganizaciji - Podgorica	2.300.759,69 €
Radio i televizija Crne Gore - Podgorica	1.031.143,21 €
Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	2.179.189,92 €
Sudski savjet - Podgorica	797.846,05 €
Skupština Crne Gore - Podgorica	805.262,61 €
UCG - Rektorat, Podgorica	889.830,85 €
Uprava za inspeksijske poslove - Podgorica	660.723,84 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	616.516,36 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi	806.725,50 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	3.526.316,18 €
Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Podgorica	1.494.192,55 €
Zavod za zapošljavanje Crne Gore - Podgorica	502.710,41 €
ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	39.852.402,29 €
ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore - Podgorica	1.137.845,14 €
Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	1.197.850,64 €
Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	2.537.172,69 €

NAPOMENA: Pojedinačni izvještaji za sve naručioce su objavljeni na web stranici Uprave za javne nabavke (www.ujn.gov.me).

Prilog 7: Ugovori sklopljeni sa ponuđačima čije je sjedište van Crne Gore

Redni broj	Naručilac	Vrsta predmeta	Naziv ponuđača	Država ponuđača	Ugovorena vrijednost
1	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Guinault - Orleans	Francuska	107.000,00 €
2	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	TIPS d.o.o.	Slovenija	177.298,10 €
3	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Usluge	Specure GmbH	Austrija	149.800,00 €
4	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Usluge	Inovativni trendovi d.o.o.	Hrvatska	71.040,00 €
5	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o. - Podgorica	Robe	Konzorcijum Gonzagapro, Auditorijum SC, Atlas oprema, Studio 4B	Slovenija	258.757,10 €
6	Agencija za zaštitu životne sredine	Usluge	Ekonerg d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	21.901,00 €
7	Agencija za zaštitu životne sredine	Usluge	Ekonerg d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	41.125,00 €
8	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	LKB Vertriebs Ges MbH - Beč	Austrija	11.959,50 €
9	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Eurostandard CZ	Češka	4.962,30 €
10	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Eurostandard CZ	Češka	3.998,40 €
11	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Ekonerg - Zagreb	Hrvatska	1.450,00 €
12	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Metroalfa d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	1.500,00 €
13	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ekonerg d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	1.200,00 €
14	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Kobis d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	8.388,13 €
15	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Ansar-Analitika d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	8.465,66 €

16	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Hebe d.o.o. - Split	Hrvatska	1.149,80 €
17	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ansar-Analitika d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	2.142,00 €
18	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Hebe d.o.o. - Split	Hrvatska	2.543,62 €
19	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ekonerg d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	5.474,00 €
20	Centralna banka Crne Gore	Usluge	CMA Small Systems AB	Švedska	82.538,40 €
21	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Končar D&ST d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	8.449,00 €
22	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Končar D&ST d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	70.471,80 €
23	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Elektroinštitut "Milan Vidmar" - Ljubljana	Slovenija	42.840,00 €
24	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	11.067,00 €
25	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	10.829,00 €
26	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	2.785,79 €
27	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	3.671,15 €
28	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	14.500,00 €
29	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Tehnix d.o.o. - Donji Kraljevec	Hrvatska	5.236,00 €
30	Državni arhiv - Cetinje	Robe	Papirus papiri d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	9.645,30 €
31	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Nalco GmbH	Austrija	46.813,41 €
32	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Nalco GmbH	Austrija	35.319,20 €
33	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	525,00 €
34	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	27.840,00 €
35	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	72.000,00 €
36	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	9.350,00 €
37	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	324.000,00 €

38	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	425.811,90 €
39	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	57.549,20 €
40	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Češka	83.787,00 €
41	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	5.320,00 €
42	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	137.824,80 €
43	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	389.260,80 €
44	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	26.160,00 €
45	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	95.400,00 €
46	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	31.680,00 €
47	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Danske Commodities	Danska	203.220,00 €
48	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Andino	Francuska	22.967,00 €
49	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Info Dom d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	238.000,00 €
50	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Institut za elektrotehniku "Končar" d.d. - Zagreb	Hrvatska	13.952,50 €
51	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	MG Servis d.o.o. - Karlovac	Hrvatska	6.781,81 €
52	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	MG Servis d.o.o. - Karlovac	Hrvatska	4.938,50 €
53	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	MG Servis d.o.o. - Karlovac	Hrvatska	58.905,00 €
54	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Info Dom d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	334.152,00 €
55	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Institut za elektrotehniku "Končar" d.d. - Zagreb	Hrvatska	16.422,00 €
56	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	ProSoft ID - GmbH	Njemačka	22.610,00 €
57	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Ljubljana	Slovenija	56.700,00 €
58	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE d.o.o. - Ljubljana	Slovenija	146.196,00 €
59	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Esotech d.d. - Velenje	Slovenija	141.122,10 €
60	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	IBE d.d.	Slovenija	16.898,00 €
61	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	Telem d.o.o. Inženjering avtomatizacija	Slovenija	19.992,00 €
62	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	M. Trade Gornja Radgona d.o.o.	Slovenija	7.831,28 €
63	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Eurocontrol	Belgija	70.000,00 €
64	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	EuroJET	Njemačka	45.363,56 €

65	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Aero Dienst GmbH & Co. KG	Njemačka	130.000,00 €
66	JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore - Budva	Usluge	Harpa Sea d.o.o. - Koper	Slovenija	3.498,00 €
67	JU Srednja pomorska škola - Kotor	Robe	MEP d.o.o. - Rijeka	Hrvatska	159.693,24 €
68	Ministarstvo ekonomije	Usluge	Geoquest System B.V.	Holandija	21.769,15 €
69	Ministarstvo finansija	Usluge	Com trade - Ljubljana	Slovenija	14.200,00 €
70	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Genostar Rinderbesamung GMBH - Beč	Austrija	139.966,70 €
71	Ministarstvo pravde	Usluge	Aliter technologies a.d. - Bratislava	Slovačka	10.000,00 €
72	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Osterreichische Staatsdruckerei - Beč	Austrija	55.335,00 €
73	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Kroko proizvodnja i razvoj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	3.058.900,95 €
74	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air SP&A s.r.l - Rim	Italija	92.476,00 €
75	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug - Baden	Njemačka	296.173,48 €
76	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug - Baden	Njemačka	61.953,98 €
77	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug - Baden	Njemačka	23.978,50 €
78	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug - Baden	Njemačka	59.489,39 €
79	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug - Baden	Njemačka	563.495,77 €
80	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tractor Europe	Španija	30.940,00 €
81	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tractor Europe	Španija	14.994,00 €
82	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tractor Europe	Španija	14.494,20 €
83	Ministarstvo održivog razvoja i turizma (Direkcija javnih radova)	Usluge	Reed Midem	Francuska	43.046,60 €
84	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Sanef ITS Tehnologije d.o.o. - Split	Hrvatska	31.892,00 €
85	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Sanef ITS Tehnologije d.o.o. - Split	Hrvatska	7.497,00 €
86	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Primotronik d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	15.907,33 €
87	Monteput d.o.o. - Podgorica	Usluge	Sanef ITS Tehnologije d.o.o. - Split	Hrvatska	24.276,00 €
88	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Indra Sistemas SA - Madrid	Španija	11.245,37 €
89	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Indra Sistemas SA - Madrid	Španija	2.949,37 €

90	Monteput d.o.o. - Podgorica	Robe	Indra Sistemas SA - Madrid	Španija	11.725,49 €
91	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	Usluge	Event Media d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	40.000,00 €
92	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	Usluge	Winning Movies UK Ltd - London	Velika Britanija	30.000,00 €
93	Održavanje željezničkih voznih sredstava a.d. - Podgorica	Usluge	Rafamet	Poljska	8.000,00 €
94	Opština Herceg Novi	Usluge	HeSaLight A/S	Danska	2.689.745,10 €
95	Opština Tivat	Robe	Eurotim d.o.o. - Split	Hrvatska	13.911,10 €
96	Opština Tivat	Radovi	Signalizacija d.o.o. - Dubrovnik	Hrvatska	16.262,98 €
97	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Magyar SZO	Mađarska	13.770,00 €
98	Radio i televizija Crne Gore	Usluge	Globecast	Francuska	129.948,00 €
99	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Radovi	Elti d.o.o.	Slovenija	352.835,00 €
100	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Radovi	Elti d.o.o.	Slovenija	590.299,81 €
101	Univerzitet Crne Gore - Fakultet za pomorstvo, Kotor	Robe	MEP d.o.o. - Rijeka	Hrvatska	97.600,00 €
102	Univerzitet Crne Gore - Fakultet za pomorstvo, Kotor	Robe	Belmet d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	6.366,00 €
103	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	MEP d.o.o. - Rijeka	Hrvatska	97.600,00 €
104	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	Belmet 97 - Zagreb	Hrvatska	6.366,00 €
105	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	Unitest d.o.o.	Poljska	4.760,00 €
106	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Kotor	Robe	Sulzer Pumps Wastewater GmbH	Austrija	30.790,00 €
107	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	Aqua VMV d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	69.615,00 €
108	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	SL-King d.o.o. - Ljubljana	Slovenija	7.592,20 €
109	Zavod za metrologiju	Usluge	Fakultet za elektrotehniko - Ljubljana	Slovenija	5.320,00 €
110	Zavod za metrologiju	Usluge	Slovenski institut za kakovost in meroslavje - Ljubljana	Slovenija	3.200,00 €
111	Zavod za metrologiju	Usluge	Slovenski institut za kakovost in meroslavje - Ljubljana	Slovenija	550,00 €

112	Zavod za metrologiju	Usluge	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologiju - Celje	Slovenija	2.330,00 €
113	Zavod za metrologiju	Usluge	Fakultet za strojništvo - Maribor	Slovenija	663,68 €
114	Zavod za satistiku - MONSTAT	Usluge	Zavod za statistiku Holandije	Holandija	8.960,70 €
115	Zavod za satistiku - MONSTAT	Usluge	SAS Institute d.o.o. - Ljubljana	Slovenija	8.925,00 €
116	Zeta Energy d.o.o. - Danilovgrad	Usluge	IBE d.d. - Ljubljana	Slovenija	289.170,00 €
117	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	SanMed GmbH - Baden	Njemačka	95.375,60 €
118	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	SanMed GmbH - Baden	Njemačka	341.099,40 €
119	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	SanMed GmbH - Baden	Njemačka	10.500,00 €
120	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Plasser & Theurer GmbH - Beč	Austrija	19.993,95 €
121	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Société L. Geismar	Francuska	33.033,06 €
122	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	279.527,43 €
123	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	214.090,52 €
124	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	25.919,00 €
125	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	38.675,00 €
126	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	23.771,44 €
127	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	8.327,62 €
128	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	594.976,20 €
129	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Supra Informatika d.o.o. - Zagreb	Hrvatska	11.424,00 €
130	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Toneli d.o.o. - Spodnji Hotič	Slovenija	34.605,20 €
131	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Konvereks d.o.o. - Beograd	Srbija	13.994,40 €
132	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Wufer d.o.o. - Beograd	Srbija	34.950,00 €
133	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Wufer d.o.o. - Beograd	Srbija	29.760,71 €

134	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Wufer d.o.o. - Beograd	Srbija	14.973,77 €
135	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Siemens d.o.o. - Beograd	Srbija	18.116,78 €
136	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Jugoscan d.o.o. - Beograd	Srbija	9.163,00 €
137	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Vedex d.o.o. - Beograd	Srbija	24.983,87 €
138	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Security company Kobra d.o.o. - Beograd	Srbija	199.206,00 €
139	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Usluge	Ipsos strategic marketing d.o.o. - Beograd	Srbija	5.593,00 €
140	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Usluge	Ipsos strategic marketing d.o.o. - Beograd	Srbija	4.165,00 €
141	Agencija za lijekove i medicinska sredstva	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora - Beograd	Srbija	2.401,00 €
142	Agencija za zaštitu životne sredine	Usluge	Envirolab d.o.o. - Subotica	Srbija	15.164,17 €
143	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Uni-Chem - Beograd	Srbija	957,47 €
144	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ion d.o.o. - Beograd	Srbija	1.920,00 €
145	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Institut za nuklearne nauke "Vinča" - Beograd	Srbija	4.704,00 €
146	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Krug Internacional - Beograd	Srbija	5.967,85 €
147	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Institut za nuklearne nauke "Vinča" - Beograd	Srbija	9.329,60 €
148	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Mil Group d.o.o. - Beograd	Srbija	2.000,00 €
149	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Lab Prova d.o.o. - Beograd	Srbija	1.000,00 €
150	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Envirolab d.o.o. - Subotica	Srbija	2.487,10 €
151	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Uni-Chem - Beograd	Srbija	9.592,04 €

152	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Uni-Chem - Beograd	Srbija	15.583,26 €
153	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Kefo d.o.o. - Zemun	Srbija	18.544,08 €
154	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Shimadzu d.o.o. - Beograd	Srbija	20.000,00 €
155	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Super Lab d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	7.992,64 €
156	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Shimadzu d.o.o. - Beograd	Srbija	14.974,77 €
157	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Anafer d.o.o. - Novi Sad	Srbija	1.987,30 €
158	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Donau lab - Beograd	Srbija	2.475,20 €
159	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Uni-Chem - Beograd	Srbija	13.239,46 €
160	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Alfamed d.o.o. - Beograd	Srbija	1.796,90 €
161	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Analysis d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	4.750,48 €
162	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Anafer d.o.o. - Novi Sad	Srbija	1.538,43 €
163	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Super Lab d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	999,60 €
164	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Super Lab d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	1.338,75 €
165	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	Envirolab d.o.o. - Subotica	Srbija	3.498,60 €
166	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Primalab d.o.o. - Beograd	Srbija	39.825,73 €

167	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Promalab d.o.o. - Beograd	Srbija	2.915,50 €
168	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Labena d.o.o. - Beograd	Srbija	19.492,19 €
169	Centralna banka Crne Gore	Usluge	MRG Export Import d.o.o. - Beograd	Srbija	3.900,00 €
170	Centralna banka Crne Gore	Usluge	CIS d.o.o. - Novi Sad	Srbija	16.779,00 €
171	Centralna banka Crne Gore	Usluge	MDS informatički inženjering d.o.o. - Beograd	Srbija	22.405,44 €
172	Centralna banka Crne Gore	Robe	Neolibris d.o.o. - Pančevo	Srbija	4.508,86 €
173	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Elektrotehnički institut "Nikola Tesla" - Beograd	Srbija	10.576,80 €
174	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Konzorcijum Bora Kečić i Elektroistok izgradnja	Srbija	67.235,00 €
175	Crnogorski elektrtoprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Elektroenergetski koordinacioni centar - Beograd	Srbija	169.182,00 €
176	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Servis Sekom d.o.o. - Kraljevo	Srbija	8.861,07 €
177	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	Servis Sekom d.o.o. - Kraljevo	Srbija	2.890,00 €
178	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS Trebinje	Bosna i Hercegovina	23.520,00 €
179	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	3.528,00 €
180	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GenI - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	2.145,00 €
181	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	62.412,84 €
182	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.631,07 €
183	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.239,17 €
184	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB - Mostar	Bosna i Hercegovina	78.414,00 €
185	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	51.445,00 €
186	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	16.895,29 €
187	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.506,72 €
188	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.122,64 €
189	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB - Mostar	Bosna i Hercegovina	10.350,00 €

190	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	300,00 €
191	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	200,00 €
192	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.076,52 €
193	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.940,43 €
194	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	59.280,00 €
195	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	61.172,00 €
196	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.150,46 €
197	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.061,45 €
198	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	7.905,00 €
199	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	775,00 €
200	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	16.740,00 €
201	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	541.047,00 €
202	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	580.701,60 €
203	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada - Mostar	Bosna i Hercegovina	9.828,00 €
204	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada - Mostar	Bosna i Hercegovina	5.292,00 €
205	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	29.982,67 €
206	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	4.644,22 €
207	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	90.931,20 €
208	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	5.253,36 €
209	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	513.660,00 €
210	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	22.490,00 €
211	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.520,16 €
212	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	5.140,74 €
213	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB d.d. - Mostar	Bosna i Hercegovina	64.500,00 €
214	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	106.423,50 €
215	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	6.965,00 €
216	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	4.861,95 €
217	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.741,98 €
218	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	3.700,00 €

219	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	233.172,00 €
220	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	47.069,34 €
221	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	38.960,00 €
222	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje	Bosna i Hercegovina	41.844,00 €
223	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	4.737,88 €
224	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	28.282,05 €
225	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	27.642,72 €
226	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	12.210,00 €
227	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	37.324,80 €
228	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	1.200,00 €
229	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	5.944,13 €
230	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.963,80 €
231	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	10.860,00 €
232	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB d.d. - Mostar	Bosna i Hercegovina	131.635,00 €
233	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	800,00 €
234	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	8.000,00 €
235	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	16.731,00 €
236	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	5.192,87 €
237	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	20.407,44 €
238	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	9.360,00 €
239	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	27.450,00 €
240	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	62.100,00 €
241	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	33.753,61 €
242	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	5.100,40 €
243	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	43.237,44 €
244	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	HSE BH d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	427.423,50 €
245	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB d.d. - Mostar	Bosna i Hercegovina	32.665,00 €
246	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje	Bosna i Hercegovina	20.250,00 €
247	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	6.357,58 €

248	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje (pts)	Bosna i Hercegovina	19.335,31 €
249	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Elektroremont d.d. - Banovići	Bosna i Hercegovina	34.391,00 €
250	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Energo-servis d.o.o. - Istočno Sarajevo	Bosna i Hercegovina	27.370,00 €
251	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Energo-servis d.o.o. - Istočno Sarajevo	Bosna i Hercegovina	60.273,50 €
252	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Rade Končar Servis d.o.o. - Skoplje	Makedonija	300.000,00 €
253	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	1.226.590,19 €
254	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Energia Naturalis - Beograd	Srbija	21.120,00 €
255	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada - Beograd	Srbija	72.900,00 €
256	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	181.340,00 €
257	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GenI - Beograd	Srbija	163.154,00 €
258	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	379.741,74 €
259	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	576.527,51 €
260	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	90.236,28 €
261	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	37.145,00 €
262	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GenI - Beograd	Srbija	92.208,00 €
263	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GenI - Sarajevo	Srbija	4.515,00 €
264	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	37.499,82 €
265	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Srbija	15.120,00 €
266	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	358.512,43 €
267	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	2.020,94 €
268	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	96.983,57 €
269	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	40.584,00 €
270	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	30.706,44 €
271	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	660.018,42 €
272	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	27.680,02 €
273	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	192.710,40 €
274	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	JP EPS - Beograd	Srbija	231.120,00 €
275	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	40.215,00 €

276	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	8.910,00 €
277	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	984.539,68 €
278	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	37.411,87 €
279	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	113.502,12 €
280	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	214.020,00 €
281	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	87.217,20 €
282	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	JP EPS - Beograd	Srbija	2.047.104,00 €
283	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	7.417,76 €
284	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Energia Naturalis - Beograd	Srbija	39.230,00 €
285	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	1.561.357,56 €
286	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	619.008,00 €
287	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	68.392,86 €
288	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	148.988,25 €
289	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	7.122,00 €
290	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada - Beograd	Srbija	103.320,00 €
291	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	74.004,00 €
292	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	355.930,96 €
293	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	274.585,20 €
294	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Energia Naturalis - Beograd	Srbija	7.992,00 €
295	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	518.184,00 €
296	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	1.818.878,14 €
297	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	78.831,43 €
298	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	5.492,70 €
299	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	92.610,00 €
300	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	732.060,46 €
301	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	432.588,00 €
302	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	2.410.945,65 €
303	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	440.796,40 €
304	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	254.669,49 €

305	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	218.531,50 €
306	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	204.216,00 €
307	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	608.072,90 €
308	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada d.o.o. - Beograd	Srbija	85.260,00 €
309	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	1.506.675,40 €
310	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	613.078,46 €
311	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	193.743,50 €
312	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	8.761,70 €
313	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	6.364,00 €
314	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	17.822,00 €
315	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	546.417,54 €
316	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	259.200,00 €
317	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	1.156.845,00 €
318	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	109.262,07 €
319	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	632.483,16 €
320	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	394.027,46 €
321	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada d.o.o. - Beograd	Srbija	60.332,50 €
322	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	47.193,75 €
323	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	51.981,00 €
324	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	6.037,50 €
325	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	777.228,41 €
326	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	11.220,00 €
327	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Čez Srbija d.o.o. - Beograd	Srbija	28.280,00 €
328	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	2.135.142,41 €
329	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	100.173,56 €
330	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada d.o.o. - Beograd	Srbija	33.360,00 €
331	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	17.400,00 €
332	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	74.388,00 €
333	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	222.007,59 €

334	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	8.031,00 €
335	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	1.120,00 €
336	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Čez Srbija d.o.o. - Beograd	Srbija	108.955,50 €
337	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	2.119.442,23 €
338	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EPS d.o.o. - Beograd	Srbija	26.132,66 €
339	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada d.o.o. - Beograd	Srbija	55.200,00 €
340	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Axpo d.o.o. - Beograd	Srbija	691.925,48 €
341	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	242.240,00 €
342	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	500.809,78 €
343	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	PLC Interenergo - Beograd	Srbija	16.933,25 €
344	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	GENI d.o.o. - Beograd	Srbija	901.419,00 €
345	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Čez Srbija d.o.o. - Beograd	Srbija	36.025,00 €
346	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Digit d.o.o. - Beograd	Srbija	623.441,00 €
347	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Digit d.o.o. - Beograd	Srbija	137.117,75 €
348	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Elektrotehnički institut "Nikola Tesla" a.d. - Beograd	Srbija	8.996,40 €
349	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Konzorcijum EI „Nikola Tesla“ a.d. Beograd i Tangenta d.o.o. - Nikšić	Srbija	24.980,04 €
350	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	Elektrotehnički institut "Nikola Tesla" a.d. - Beograd	Srbija	4.938,50 €
351	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Elektrotehnički institut "Nikola Tesla" a.d. - Beograd	Srbija	15.107,05 €
352	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Patenting d.o.o. - Zemun	Srbija	17.040,80 €
353	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Patenting d.o.o. - Zemun	Srbija	8.312,15 €
354	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Patenting d.o.o. - Zemun	Srbija	13.024,55 €
355	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Patenting d.o.o. - Zemun	Srbija	892,50 €
356	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	ICI d.o.o. - Zemun	Srbija	34.450,50 €
357	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Institut za rudarstvo i metalurgiju - Bor	Srbija	116.620,00 €
358	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	Energobull d.o.o. - Novi Sad	Srbija	19.754,00 €

359	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Konzorcijum Energobull d.o.o. Novi Sad & Mezon d.o.o. - Danilovgrad	Srbija	29.827,35 €
360	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Energobull d.o.o. - Novi Sad	Srbija	10.500,00 €
361	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	RMS d.o.o. - Beograd	Srbija	19.992,00 €
362	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	RMS d.o.o. - Beograd	Srbija	4.998,00 €
363	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	RMS d.o.o. - Beograd	Srbija	11.305,00 €
364	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Potens Perforacija d.o.o. - Požega	Srbija	196.955,71 €
365	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Termooprema d.o.o. - Beograd	Srbija	151.011,00 €
366	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Termooprema d.o.o. - Beograd	Srbija	173.740,00 €
367	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Rotech EI d.o.o. - Beograd	Srbija	23.681,00 €
368	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Lift servis "Poli" - Priboj	Srbija	11.884,53 €
369	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Tehnovinča d.o.o. - Beograd	Srbija	9.858,00 €
370	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Centar za kontrolu i ispitivanje d.o.o. - Beograd	Srbija	23.800,00 €
371	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Centar za kontrolu i ispitivanje d.o.o. - Beograd	Srbija	29.631,00 €
372	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Balkan Energy Team d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	59.321,50 €
373	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Balkan Energy Team d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	83.050,10 €
374	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Modekolo d.o.o. - Beograd	Srbija	112.861,98 €
375	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	Zajednička ponuda Unimast d.o.o. - Beograd, Mašinoprojekt "Kopring" a.d.	Srbija	14.994,00 €
376	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	Siemens d.o.o. - Beograd	Srbija	9.845,62 €
377	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	Konzorcijum EI Nikola Tesla i Tangenta d.o.o.	Srbija	27.370,00 €
378	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Konzorcijum Digit d.o.o. - Beograd i Info Dom d.o.o. - Zagreb	Srbija	147.583,80 €
379	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Usluge	Konzorcijum Digit d.o.o. - Beograd i Info Dom d.o.o. - Zagreb	Srbija	198.730,00 €
380	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Radovi	ICI d.o.o. - Beograd	Srbija	11.900,00 €

381	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	40.140,00 €
382	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	26.640,00 €
383	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	39.456,00 €
384	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	21.000,00 €
385	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	23.160,00 €
386	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	80.598,00 €
387	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	487.677,00 €
388	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	15.936,00 €
389	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	Robe	EFT Swiss	Švajcarska	29.520,00 €
390	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	Robe	Omnia Medic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	4.305,60 €
391	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	Robe	Omnia Medic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	386,40 €
392	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	Robe	Omnia Medic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	605,00 €
393	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	Robe	Omnia Medic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	90,00 €
394	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora d.o.o. - Beograd	Srbija	66.592,46 €
395	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Bombardier-Smart Part Plus	SAD	90.000,00 €
396	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Honeywell	SAD	180.000,00 €
397	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Ipsos strategic marketing d.o.o. - Beograd	Srbija	8.000,00 €
398	Glavni grad Podgorica	Robe	Koteks d.o.o.	Bosna i Hercegovina	31.915,80 €
399	JP "Komunalno" - Nikšić	Robe	Miss Moda d.o.o. - Arilje	Srbija	10.995,00 €
400	JP "Komunalno" - Nikšić	Robe	Miss Moda d.o.o. - Arilje	Srbija	10.995,00 €
401	JP Regionalni vodovod "Crnogorsko primorje" - Budva	Radovi	Anikon d.o.o. - Niš	Srbija	5.000,00 €
402	JP Regionalni vodovod "Crnogorsko primorje" - Budva	Robe	SuperLab d.o.o. - Beograd	Srbija	7.895,65 €
403	JP Regionalni vodovod "Crnogorsko primorje" - Budva	Radovi	Anikon d.o.o. - Niš	Srbija	25.000,00 €
404	JP Vodovod i kanalizacija - Bar	Robe	Insa - Beograd	Srbija	37.903,88 €
405	JP Vodovod i kanalizacija - Bar	Usluge	Insa - Beograd	Srbija	17.415,41 €

406	JP Vodovod i kanalizacija - Bar	Robe	ADR Protecta Aqua d.o.o. - Beograd	Srbija	5.735,80 €
407	JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	Robe	Majkić d.o.o. - Indija	Srbija	7.887,77 €
408	JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	Robe	Župa Comerc d.o.o. - Kruševac	Srbija	7.140,00 €
409	JPU "Đina Vrbica" - Podgorica	Robe	Zomex d.o.o. - Beograd	Srbija	9.963,17 €
410	JPU "Vukosava Ivanović Mašanović" - Bar	Robe	Zomex d.o.o. - Beograd	Srbija	11.543,60 €
411	JPU "Vukosava Ivanović Mašanović" - Bar	Robe	Zomex d.o.o. - Beograd	Srbija	14.651,76 €
412	JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore - Cetinje	Robe	Vaka Euresko d.o.o. - Beograd	Srbija	1.919,00 €
413	JU Muzeji i galerije - Budva	Robe	Composite Technology Team d.o.o. - Beograd	Srbija	19.992,00 €
414	JU Muzički centar Crne Gore	Robe	Rado Violins - Beograd	Srbija	32.000,00 €
415	JU Specijalistička veterinarska laboratorija - Podgorica	Usluge	SuperLab d.o.o. - Beograd	Srbija	2.726,00 €
416	JU Specijalistička veterinarska laboratorija - Podgorica	Usluge	Visaris d.o.o. - Beograd	Srbija	2.142,00 €
417	JU Umjetnička škola "Vasa Pavić" - Podgorica	Usluge	Zoran Jakovljević - Beograd	Srbija	500,00 €
418	JU Umjetnička škola "Vasa Pavić" - Podgorica	Usluge	Zoran Jakovljević - Beograd	Srbija	500,00 €
419	JZU Dom zdravlja - Ulcinj	Usluge	IT Creator d.o.o. - Beograd	Srbija	476,00 €
420	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Omniamedic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	25.679,30 €
421	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Omniamedic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	10.399,00 €
422	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Omniamedic d.o.o. - Zenica	Bosna i Hercegovina	500,00 €
423	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica d.o.o. - Beograd	Srbija	111.075,00 €
424	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica d.o.o. - Beograd	Srbija	19.795,00 €
425	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica d.o.o. - Beograd	Srbija	111.075,00 €
426	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Gorenje GTI d.o.o. - Beograd	Srbija	15.763,31 €
427	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper d.o.o. - Beograd	Srbija	40.961,00 €
428	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper d.o.o. - Beograd	Srbija	35.190,00 €

429	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper d.o.o. - Beograd	Srbija	133.997,50 €
430	JZU Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica d.o.o. - Beograd	Srbija	18.750,00 €
431	JZU Klinički centar Crne Gore	Usluge	Tim Co d.o.o. - Beograd	Srbija	7.451,00 €
432	JZU Klinički centar Crne Gore	Usluge	Gorenje GTI d.o.o. - Beograd	Srbija	130.000,00 €
433	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore	Usluge	PHTLS Srbija	Srbija	8.400,00 €
434	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore	Usluge	PHTLS Srbija	Srbija	8.400,00 €
435	JZU Zavod za transfuziju krvi Crne Gore	Robe	DiaHem Gramim - Beograd	Srbija	16.992,39 €
436	Komunalno "Lim" d.o.o. - Bijelo Polje	Robe	Korali d.o.o. - Kraljevo	Srbija	5.206,25 €
437	Komunalno "Lim" d.o.o. - Bijelo Polje	Robe	Korali d.o.o. - Kraljevo	Srbija	2.998,80 €
438	Komunalno d.o.o. - Budva	Robe	Servis Sekom d.o.o. - Kraljevo	Srbija	21.855,00 €
439	Komunalno d.o.o. - Cetinje	Robe	HK Proleter d.o.o. - Kragujevac	Srbija	24.871,00 €
440	Komunalno d.o.o. - Cetinje	Robe	Miss Moda d.o.o. - Arilje	Srbija	1.999,40 €
441	Komunalno d.o.o. - Kotor	Robe	Usluga a.d. - Bačka Topola	Srbija	15.231,45 €
442	Ministarstvo ekonomije	Usluge	Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS	Norveška	300.000,00 €
443	Ministarstvo finansija	Usluge	Lanaco d.o.o. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	250.000,00 €
444	Ministarstvo finansija	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora d.o.o. - Beograd	Srbija	29.990,30 €
445	Ministarstvo finansija	Usluge	Atos IT Solutions and services d.o.o. - Beograd	Srbija	149.499,70 €
446	Ministarstvo finansija	Usluge	Vekom Geo d.o.o. - Beograd	Srbija	34.200,00 €
447	Ministarstvo finansija	Usluge	SAP West Balkans d.o.o. - Beograd	Srbija	98.389,41 €
448	Ministarstvo finansija	Usluge	SAP West Balkans d.o.o. - Beograd	Srbija	104.697,75 €
449	Ministarstvo finansija	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora d.o.o. - Beograd	Srbija	59.498,60 €
450	Ministarstvo odbrane	Robe	Avioservis "Ikar" a.d. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	123.067,42 €
451	Ministarstvo odbrane	Robe	Avioservis "Ikar" a.d. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	57.999,41 €
452	Ministarstvo odbrane	Usluge	Avioservis "Ikar" a.d. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	31.988,76 €
453	Ministarstvo odbrane	Usluge	Avioservis "Ikar" a.d. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	8.000,00 €
454	Ministarstvo odbrane	Usluge	Avioservis "Ikar" a.d. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	150.000,00 €

455	Ministarstvo odbrane	Robe	Netra d.o.o. - Velika Gorica	Bosna i Hercegovina	286.883,59 €
456	Ministarstvo odbrane	Robe	Jugotex d.o.o. - Smederevo	Srbija	36.652,50 €
457	Ministarstvo odbrane	Robe	Bim Tex d.o.o. - Leskovac	Srbija	10.948,00 €
458	Ministarstvo odbrane	Robe	Jugotex d.o.o. - Smederevo	Srbija	212.236,50 €
459	Ministarstvo odbrane	Robe	Jugotex d.o.o. - Smederevo	Srbija	38.675,00 €
460	Ministarstvo odbrane	Robe	Team Traders Company d.o.o. - Beograd	Srbija	77.826,00 €
461	Ministarstvo odbrane	Robe	Team Traders Company d.o.o. - Beograd	Srbija	61.582,50 €
462	Ministarstvo odbrane	Robe	Team Traders Company d.o.o. - Beograd	Srbija	249.543,00 €
463	Ministarstvo odbrane	Usluge	Delfin servis AB - Sremska Kamenica	Srbija	19.992,00 €
464	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsel-REM d.o.o. - Kraljevo	Srbija	599.760,00 €
465	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Silva Solis d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	9.978,15 €
466	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Usluge	Wald Projecat d.o.o. - Bosanska Krupa	Bosna i Hercegovina	35.740,13 €
467	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Usluge	Suma Plan d.o.o. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	67.588,39 €
468	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Krušik Plastika a.d. - Osečina	Srbija	14.994,00 €
469	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Labena d.o.o. - Beograd	Srbija	29.970,15 €
470	Ministarstvo pravde	Usluge	Info studio d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	30.000,00 €
471	Ministarstvo pravde	Usluge	Info studio d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	8.000,00 €
472	Ministarstvo pravde	Usluge	Info studio d.o.o. - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	20.000,00 €
473	Ministarstvo pravde	Usluge	Atos IT Solutions and Serves - Beograd	Srbija	9.975,00 €
474	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Entrust Datacard Corporation	SAD	1.599.645,60 €
475	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Entrust Datacard Corporation	SAD	714.000,00 €
476	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	DSP Shromatography d.o.o.	Srbija	6.414,46 €
477	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation d.o.o. - Smederevska Palanka	Srbija	27.370,00 €

478	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation d.o.o. - Smederevska Palanka	Srbija	17.850,00 €
479	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation d.o.o. - Smederevska Palanka	Srbija	3.510,50 €
480	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation d.o.o. - Smederevska Palanka	Srbija	4.760,00 €
481	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Sky Technologies d.o.o. - Beograd	Srbija	39.984,00 €
482	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Sky Technologies d.o.o. - Beograd	Srbija	27.013,00 €
483	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Analysis d.o.o. - Beograd	Srbija	95.641,29 €
484	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	MRG Export Import d.o.o. - Beograd	Srbija	10.399,41 €
485	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Fenix Igma d.o.o. - Beograd	Srbija	33.616,31 €
486	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Fenix Igma d.o.o. - Beograd	Srbija	5.684,63 €
487	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Simes Inženjering d.o.o. - Beograd	Srbija	18.503,00 €
488	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Simes Inženjering d.o.o. - Beograd	Srbija	5.943,03 €
489	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Jugoscan d.o.o. - Beograd	Srbija	13.708,80 €
490	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	DSP Chromatography d.o.o. - Beograd	Srbija	5.754,16 €
491	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Analysis d.o.o. - Beograd	Srbija	7.493,44 €
492	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora d.o.o. - Beograd	Srbija	39.699,60 €
493	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	Usluge	Biznis Link d.o.o. - Beograd	Srbija	29.985,00 €
494	Ministarstvo održivog razvoja i turizma (Direkcija javnih radova)	Usluge	Biznis Link d.o.o. - Beograd	Srbija	14.993,06 €
495	Ministarstvo održivog razvoja i turizma (Direkcija javnih radova)	Usluge	Biznis Link d.o.o. - Beograd	Srbija	24.990,00 €
496	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	21.598,50 €
497	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	6.180,00 €
498	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	12.138,00 €
499	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	12.495,00 €
500	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	28.978,88 €
501	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	36.604,40 €

502	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade d.o.o. - Beograd	Srbija	64.956,15 €
503	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Smartcargo d.o.o. - Novi Sad	Srbija	4.226,88 €
504	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Kedra d.o.o. - Beograd	Srbija	65.450,00 €
505	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Livnica "Jedinstvo" a.d. - Požega	Srbija	70.448,00 €
506	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Livnica "Jedinstvo" a.d. - Požega	Srbija	22.729,00 €
507	Opština Berane	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	1.999,20 €
508	Opština Bijelo Polje	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	5.355,00 €
509	Opština Bijelo Polje	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	3.451,00 €
510	Opština Bijelo Polje	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	3.451,00 €
511	Opština Herceg Novi	Usluge	Balkan štand d.o.o. - Beograd	Srbija	7.300,00 €
512	Opština Nikšić	Robe	Pejkom d.o.o. - Beograd	Srbija	49.944,30 €
513	Opština Pljevlja	Robe	Lovćen Trade d.o.o. - Foča	Bosna i Hercegovina	370.000,00 €
514	Opština Rožaje	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	17.969,00 €
515	Opština Rožaje	Radovi	Novi Pazar - Put d.o.o. - Novi Pazar	Srbija	204.268,00 €
516	Opština Rožaje	Radovi	Novi Pazar - Put d.o.o. - Novi Pazar	Srbija	98.736,00 €
517	Opština Rožaje	Radovi	Novi Pazar - Put d.o.o. - Novi Pazar	Srbija	15.994,34 €
518	Opština Rožaje	Radovi	Sam Ing - Bor	Srbija	181.022,00 €
519	Opština Rožaje	Usluge	Urbanprojekt a.d. - Čačak	Srbija	13.090,00 €
520	Pogrebne usluge d.o.o. - Podgorica	Robe	SZPR Mitrović Zoran - Loznica	Srbija	8.231,00 €
521	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Salmont d.o.o. - Beograd	Srbija	1.700,00 €
522	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Algotech d.o.o. - Beograd	Srbija	9.596,22 €
523	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Beoteleprom d.o.o. - Beograd	Srbija	51.788,88 €
524	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Osa Računarski inženjering - Beograd	Srbija	59.999,99 €
525	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Biznis Link d.o.o. - Beograd	Srbija	16.794,00 €
526	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Tehnoplast d.o.o. - Stari Banovci	Srbija	14.458,50 €
527	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	UPU Switzerland	Švajcarska	23.988,00 €
528	Prijestonica Cetinje	Robe	Proizvodnja "Mile Dragić" d.o.o. - Zrenjanin	Srbija	14.972,58 €
529	Radio i televizija Crne Gore	Robe	Tri best d.o.o. - Banja Luka	Bosna i Hercegovina	35.569,10 €
530	Radio i televizija Crne Gore	Robe	Amisys d.o.o. - Beograd	Srbija	6.997,20 €

531	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Konverks d.o.o. - Beograd	Srbija	40.888,40 €
532	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Radovi	Ceragon Networks d.o.o. - Beograd	Srbija	89.800,37 €
533	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Radovi	Ceragon Networks d.o.o. - Beograd	Srbija	118.347,97 €
534	Radio-difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ceragon Networks d.o.o. - Beograd	Srbija	29.900,00 €
535	Regulatorna agencija za energetiku	Usluge	Appraisal Associates d.o.o. - Beograd	Srbija	4.760,00 €
536	Regulatorna agencija za energetiku	Usluge	Appraisal Associates d.o.o. - Beograd	Srbija	4.500,00 €
537	Univerzitet Crne Gore - Fakultet za pomorstvo, Kotor	Robe	Krug d.o.o. - Beograd	Srbija	29.100,00 €
538	Univerzitet Crne Gore - Fakultet za pomorstvo, Kotor	Robe	PrimaLab d.o.o. - Beograd	Srbija	26.000,00 €
539	Univerzitet Crne Gore - Fakultet za pomorstvo, Kotor	Robe	Rofa d.o.o. - Beograd	Srbija	29.000,00 €
540	Univerzitet Crne Gore - Institut za biologiju mora, Kotor	Robe	Kefo d.o.o. - Beograd	Srbija	2.369,94 €
541	Univerzitet Crne Gore - Institut za biologiju mora, Kotor	Robe	Kefo d.o.o. - Beograd	Srbija	3.222,52 €
542	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	Krug Internationala Malta (ogranak Beograd)	Srbija	29.100,00 €
543	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	Dex d.o.o. - Beograd	Srbija	8.472,80 €
544	Univerzitet Crne Gore - Rektorat	Robe	Dex d.o.o. - Beograd	Srbija	999,60 €
545	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Mikromotor d.o.o. - Beograd	Srbija	11.232,00 €
546	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Mikromotor d.o.o. - Beograd	Srbija	3.632,00 €
547	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Mikromotor d.o.o. - Beograd	Srbija	7.104,30 €
548	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	ASW Inženjering d.o.o. - Beograd	Srbija	23.800,00 €
549	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	ASW Inženjering d.o.o. - Beograd	Srbija	60.000,00 €
550	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore	Robe	NB-Eko d.o.o.	Bosna i Hercegovina	3.570,00 €
551	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore	Robe	Lans wGh d.o.o. - Beograd	Srbija	8.925,00 €

552	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore	Robe	DEX d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	4.165,00 €
553	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore	Robe	Shimadzu d.o.o. - Beograd	Srbija	7.294,70 €
554	Zavod za metrologiju	Robe	DEX d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	6.997,20 €
555	Zavod za metrologiju	Robe	DEX d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	5.759,60 €
556	Zavod za metrologiju	Robe	DEX d.o.o. - Novi Beograd	Srbija	1.199,52 €
557	Zavod za metrologiju	Usluge	Chip - Zemun	Srbija	11.459,70 €
558	Zavod za metrologiju	Usluge	Direkcija za mjere i dragocjene metale - Beograd	Srbija	482,00 €
559	Zavod za metrologiju	Usluge	Direkcija za mjere i dragocjene metale - Beograd	Srbija	1.402,00 €
560	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Podgorica	Usluge	Suton d.o.o. - Široki Brijeg	Bosna i Hercegovina	121.320,50 €
561	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Podgorica	Usluge	Suton d.o.o. - Široki Brijeg	Bosna i Hercegovina	39.484,20 €
562	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	Inopharm d.o.o. - Beograd	Srbija	35.415,60 €
563	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	Inopharm d.o.o. - Beograd	Srbija	19.404,96 €
564	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	Inopharm d.o.o. - Beograd	Srbija	60.376,00 €
565	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm"	Robe	Medicom d.o.o. - Šabac	Srbija	112.800,00 €
566	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Usluge	Yunycom d.o.o. - Beograd	Srbija	14.980,00 €
567	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Usluge	Donalab d.o.o. - Beograd	Srbija	1.500,00 €
568	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Usluge	DSP Chromotography d.o.o. - Beograd	Srbija	3.456,95 €
569	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Robe	Alfamed d.o.o. - Beograd	Srbija	25.466,00 €
570	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Robe	Alfamed d.o.o. - Beograd	Srbija	1.646,96 €
571	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Usluge	Analysis d.o.o. - Beograd	Srbija	2.750,00 €
572	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	Usluge	Hemolab d.o.o. - Beograd	Srbija	4.650,00 €
573	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Hemos Impregnacija d.o.o. - Bjeljina	Bosna i Hercegovina	204.346,80 €
574	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Šinvoz d.o.o. - Zrenjanin	Srbija	30.000,00 €
575	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	SR Pneumatik - Zrenjanin	Srbija	13.613,60 €

576	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	SR Pneumatik - Zrenjanin	Srbija	4.736,20 €
577	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Livnica "Jedinstvo" a.d. - Požega	Srbija	9.877,00 €
578	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Mašin Elektro d.o.o. - Šabac	Srbija	27.958,10 €
579	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	MIN Div a.d. - Svrlijig	Srbija	50.396,50 €
580	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Mašin Elektro d.o.o. - Šabac	Srbija	25.168,50 €
581	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Livnica "Jedinstvo" a.d. - Požega	Srbija	18.564,00 €
582	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Comtrade System Integration d.o.o. - Beograd	Srbija	7.200,00 €
583	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elerss d.o.o. - Beograd	Srbija	24.871,00 €
584	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Livnica "Jedinstvo" a.d. - Požega	Srbija	37.161,32 €
585	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elektroremont a.d. - Subotica	Srbija	57.120,00 €
586	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	AP Signaling d.o.o. - Beograd	Srbija	2.356,20 €
587	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Slavija Hoteli d.o.o. - Beograd	Srbija	28.500,00 €
588	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elerss d.o.o. - Smederevo	Srbija	3.689,00 €
589	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Šinvoz d.o.o. - Zrenjanin	Srbija	12.994,80 €
590	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Aleman Trade d.o.o. - Beograd	Srbija	9.996,00 €

591	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	AP Signaling d.o.o. - Beograd	Srbija	1.980,16 €
592	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Aleman Trade d.o.o. - Beograd	Srbija	9.936,50 €
593	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Aleman Trade d.o.o. - Beograd	Srbija	22.657,60 €
594	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Inter Mehanika d.o.o. - Smederevo	Srbija	68.544,00 €
595	Željeznička infrastruktura Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	SZR Springs d.o.o. - Smederevo	Srbija	18.901,76 €
UKUPNO:					67.425.365,61 €

Prilog 8: Ponuđači sa najvećim ugovorenim javnim nabavkama u 2015. godini

Redni broj	Naziv ponuđača	Ugovorena vrijednost
1	Crnagoraput d.o.o. - Podgorica	40.214.221,07 €
2	Mehanizacija i programat a.d. - Nikšić	24.634.724,24 €
3	Glosarij d.o.o. - Podgorica	20.726.872,94 €
4	Farma Lab d.o.o. - Podgorica	14.646.204,87 €
5	Jugopetrol a.d. - Podgorica	10.168.178,60 €
6	Tehnoput d.o.o. - Podgorica	7.041.046,78 €
7	Eurozox d.o.o. - Danilovgrad	5.869.051,02 €
8	Novi Volvox d.o.o. - Podgorica	4.991.747,36 €
9	MEP d.o.o. - Rijeka, Hrvatska	4.502.614,33 €
10	Urion d.o.o. - Podgorica	3.805.924,34 €
11	Veletex d.o.o. - Podgorica	3.549.383,79 €
12	Petrol Crna Gora d.o.o. - Cetinje	2.975.499,43 €
13	HeSaLight A/S - Danska	2.689.745,10 €
14	Anikon d.o.o. - Niš, Srbija	2.439.114,74 €
15	Hemomont d.o.o. - Podgorica	2.418.677,62 €
16	Intermost d.o.o. - Podgorica	2.383.095,57 €
17	Entrust Datacard Corporation - SAD	2.313.645,60 €
18	Baranka exp-imp Pejanović d.o.o. - Bar	2.187.830,56 €
19	Eminent d.o.o. - Podgorica	2.066.597,84 €
20	Electro Team d.o.o. - Budva	2.006.543,55 €
21	Montenegro Bonus d.o.o. - Cetinje	1.919.907,60 €
22	Toškovići d.o.o. - Podgorica	1.866.213,10 €
23	Čikom d.o.o. - Podgorica	1.865.430,90 €
24	Lovćen osiguranje a.d. - Podgorica	1.829.169,76 €
25	Farmalab d.o.o. - Podgorica	1.669.986,81 €
26	Osmi red D d.o.o. - Podgorica	1.586.054,56 €
27	Meso promet d.o.o. - Bijelo Polje	1.563.953,30 €
28	Unipred d.o.o. - Bijelo Polje	1.510.804,93 €
29	Comtrade Distribution d.o.o. - Podgorica	1.389.684,62 €
30	Glosarij CD d.o.o. - Podgorica	1.291.814,59 €

Prilog 9: Usporedni pregled planiranih i ugovorenih nabavki za zdravstvene institucije

R.B.	Naziv naručioca	Planirane javne nabavke				Ugovorene javne nabavke			
		Robe	Radovi	Usluge	UKUPNO	Obrazac A	Obrazac B	Obrazac C	UKUPNO
1	JZU Dom zdravlja - Andrijevica	73.376,56	13.500,00	0,00	86.876,56	0,00	15.143,40	12.903,33	28.046,73
2	JZU Dom zdravlja - Bar	212.000,00	159.000,00	179.000,00	550.000,00	123.438,51	0,00	165.309,43	288.747,94
3	JZU Dom zdravlja „dr Nika Labović“ - Berane	391.240,07	42.500,00	0,00	433.740,07	0,00	31.256,05	55.843,04	87.099,09
4	JZU Dom zdravlja - Bijelo Polje	600.300,00	39.000,00	20.000,00	659.300,00	23.674,86	63.881,08	10.668,85	98.224,79
5	JZU Dom zdravlja - Budva	69.000,00	7.000,00	30.000,00	106.000,00	25.942,00	22.720,15	40.773,90	89.436,05
6	JZU Dom zdravlja Cetinje	79.800,00	17.200,00	50.000,00	147.000,00	0,00	19.738,16	31.740,70	51.478,86
7	JZU Dom zdravlja „Dimitrija-Dika Marenčić“ - Danilovgrad	256.669,37	42.000,00	0,00	298.669,37	0,00	19.009,38	26.005,44	45.014,82
8	JZU Dom zdravlja „dr Stevo Mrđen“ - Herceg Novi	562.375,00	52.300,00	25.000,00	639.675,00	0,00	41.029,74	61.970,43	103.000,17
9	JZU Dom zdravlja - Kolašin	215.702,10	27.000,00	6.950,00	249.652,10	0,00	17.950,00	30.183,44	48.133,44
10	JZU Dom zdravlja - Kotor	385.224,50	129.400,00	16.000,00	530.624,50	41.995,58	52.348,42	42.142,69	136.486,69
11	JZU Dom zdravlja „Boško Dedejić“ - Mojkovac	179.680,65	14.600,00	0,00	194.280,65	0,00	7.195,70	31.270,66	38.466,36
12	JZU Dom zdravlja - Nikšić	1.059.484,55	66.164,00	51.737,94	1.177.386,49	63.866,65	35.832,13	81.054,86	180.753,64
13	JZU Dom zdravlja „dr Branko Zogović“ - Plav	261.677,00	41.750,00	4.000,00	307.427,00	0,00	28.697,71	33.701,33	62.399,04
14	JZU Dom zdravlja - Pljevlja	463.646,93	76.800,00	20.000,00	560.446,93	0,00	52.067,39	5.698,80	57.766,19
15	JZU Dom zdravlja - Podgorica	2.504.166,00	225.000,00	50.000,00	2.779.166,00	119.342,56	39.357,82	15.833,23	174.533,61
16	JZU Dom Rožaje	459.718,54	46.500,00	5.000,00	511.218,54	70.428,11	22.853,31	40.461,57	133.742,99
17	JZU Dom zdravlja - Tivat	285.540,84	8.500,00	12.000,00	306.040,84	0,00	11.507,91	27.570,37	39.078,28
18	JZU Dom zdravlja „Bogdan Vujošević“ - Ulcinj	85.300,00	52.300,00	45.000,00	182.600,00	10.706,18	10.740,17	36.281,25	57.727,60
19	JZU Opšta bolnica Bar	1.054.362,04	200.800,00	56.500,00	1.311.662,04	182.657,29	171.976,59	72.315,17	426.949,05
20	JZU Opšta bolnica - Berane	984.504,11	104.700,00	0,00	1.089.204,11	148.230,08	56.246,98	57.594,62	262.071,68
21	JZU Opšta bolnica Bijelo Polje	1.349.472,00	112.100,00	110.000,00	1.571.572,00	229.556,91	62.485,25	129.552,21	421.594,37
22	JZU Opšta bolnica - Kotor	924.038,50	120.576,82	20.000,00	1.064.615,32	217.274,12	101.502,80	105.642,96	424.419,88
23	JZU Opšta bolnica Nikšić	1.412.127,10	144.208,00	303.075,00	1.859.410,10	500.844,61	25.896,39	136.727,18	663.468,18
24	JZU Opšta bolnica - Pljevlja	702.727,00	5.000,00	100.000,00	807.727,00	64.338,05	50.070,92	3.303,35	117.712,32
25	JZU Opšta bolnica „Danilo I“ - Cetinje	666.572,00	52.450,00	18.000,00	737.022,00	247.980,80	7.569,32	78.043,54	333.593,66
26	JZU Specijalna bolnica za plućne bolesti Brezovik	827.805,76	40.400,00	9.000,00	877.205,76	178.480,91	94.948,18	97.027,36	370.456,45
27	JZU Specijalna bolnica za psihijatriju - Dobrota	354.022,92	82.080,00	35.000,00	471.102,92	282.933,07	14.402,37	46.097,60	343.433,04
28	JZU Specijalizovana bolnica za ortopediju, neurohirurgiju i neurologiju - Risan	674.929,96	110.700,00	4.000,00	789.629,96	101.390,29	25.207,64	96.538,75	223.136,68
29	JZU Klinički centar Crne Gore	21.563.981,43	2.544.244,50	206.067,50	24.314.293,43	7.470.508,53	450.173,39	529.059,14	8.449.741,06
30	Zavod za transfuziju krvi Crne Gore	495.245,31	22.000,00	25.000,00	542.245,31	22.991,18	89.708,32	75.398,61	188.098,11
31	ZU Apoteke Crne Gore „Montefarm“	31.801.571,39	30.000,00	0,00	31.831.571,39	39.649.320,40	22.240,10	180.841,78	39.852.402,28
32	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	13.474.173,47	1.398.280,00	216.000,00	15.088.453,47	9.873.565,29	47.127,01	88.559,78	10.009.252,08

32	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore	1.104.620,00	235.070,00	31.000,00	1.370.690,00	838.461,80	226.567,66	72.815,68	1.137.845,14
33	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore	566.396,25	0,00	208.000,00	774.396,25	96.279,02	124.510,35	120.751,60	341.540,97
UKUPNO		86.101.451,35	6.263.123,32	1.856.330,44	94.220.905,11	60.584.206,80	2.061.961,79	2.639.682,65	65.285.851,24

Prilog 10: Uporedni pregled planiranih i ugovorenih nabavki na nivou lokalnih samouprava

R.B.	Naziv naručioca	Planirane javne nabavke				Ugovorene javne nabavke			
		Robe	Radovi	Usluge	UKUPNO	Obrazac A	Obrazac B	Obrazac C	UKUPNO
1	Opština Andrijevica	66.000,00	176.000,00	965.500,00	1.207.500,00	0,00	2.634,96	29.769,27	32.404,23
2	Opština Bar	347.500,00	530.400,00	3.905.600,00	4.783.500,00	117.923,17	56.189,42	31.525,25	205.637,84
3	Opština Berane	340.735,00	273.255,00	602.420,00	1.216.410,00	224.996,31	128.266,35	31.442,23	384.704,89
4	Opština Bijelo Polje	345.600,00	564.200,00	1.520.600,00	2.430.400,00	879.709,12	460.504,86	93.712,22	1.433.926,20
5	Opština Budva	874.150,00	1.205.850,00	12.087.500,00	14.167.500,00	911.836,16	166.074,36	734.361,05	1.812.271,57
6	Prijestonica Cetinje	246.100,00	249.500,00	117.000,00	612.600,00	142.207,60	40.812,39	83.510,14	266.530,13
7	Opština Danilovgrad	178.050,00	123.900,00	126.000,00	427.950,00	62.373,82	32.801,30	39.853,94	135.029,06
8	Opština Gusinje	67.950,00	44.050,00	594.000,00	706.000,00	461.428,04	22.700,00	4.850,00	488.978,04
9	Opština Herceg Novi	2.860.000,00	611.000,00	1.705.000,00	5.176.000,00	2.749.612,10	115.408,64	29.874,07	2.894.894,81
10	Opština Kolašin	26.500,00	11.400,00	0,00	37.900,00	0,00	7.278,46	0,00	7.278,46
11	Opština Kotor	195.500,00	246.500,00	47.000,00	489.000,00	247.306,98	72.108,90	73.765,23	393.181,11
12	Opština Mojkovac	36.500,00	30.000,00	122.500,00	189.000,00	0,00	92.595,93	62.851,56	155.447,49
13	Opština Nikšić	413.000,00	296.800,00	1.071.500,00	1.781.300,00	450.451,45	88.190,34	209.390,26	748.032,05
14	Opština Plav	54.650,00	14.000,00	317.000,00	385.650,00	278.908,18	20.998,13	32.902,89	332.809,20
15	Opština Petnica	139.300,00	85.000,00	128.500,00	352.800,00	75.284,83	41.456,34	15.247,30	131.988,47
16	Opština Plužine	80.000,00	117.500,00	395.000,00	592.500,00	179.524,32	131.644,11	50.097,34	361.265,77
17	Opština Pljevlja	935.583,00	411.655,00	3.164.000,00	4.511.238,00	1.346.748,41	236.482,63	88.527,40	1.671.758,44
18	Glavni grad Podgorica	1.991.190,00	1.286.500,00	366.500,00	3.644.190,00	1.537.658,75	234.633,08	114.147,71	1.886.439,54
19	Gradska opština Golubovci	16.200,00	38.500,00	10.000,00	64.700,00	0,00	17.452,26	32.229,04	49.681,30
20	Gradska opština Tuzi	25.000,00 €	38.400,00 €	45.000,00 €	108.400,00	5.462,60	56.874,39	15.017,68	77.354,67
21	Opština Rožaje	172.000,00	256.300,00	933.000,00	1.361.300,00	996.630,00	50.837,34	43.216,17	1.090.683,51
22	Opština Šavnik	61.200,00	31.000,00	62.000,00	154.200,00	50.000,00	4.569,32	3.761,40	58.330,72
23	Opština Tivat	274.500,00	198.500,00	1.638.000,00	2.111.000,00	452.457,16	224.434,20	34.441,61	711.332,97
24	Opština Ulcinj	306.900,00	309.550,00	2.391.100,00	3.007.550,00	556.926,35	77.864,91	73.273,76	708.065,02
25	Opština Žabljak	25.000,00	40.000,00	465.000,00	530.000,00	349.131,80	24.866,66	53.108,87	427.107,33
UKUPNO		10.079.108,00	7.189.760,00	32.779.720,00	50.048.588,00	12.076.577,15	2.407.679,28	1.980.876,39	16.465.132,82

Prilog 11: Izgled ankete koja je prosljeđena naručiocima**ANKETA**

NAPOMENA: Svi traženi podaci se odnose na 2015. godinu. Vaši odgovori se neće se javno objavljivati. Isti će predstavljati korisnu informaciju Upravi za javne nabavke za praćenje ostvarivanja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

1. Broj pokrenutih postupaka:

2. Broj uspješno realizovanih postupaka:

3. Prosječno vrijeme trajanja postupka (u danima):

- šoping:

- otvoreni postupak:

- _____

4. Broj postupaka koji su bili predmet žalbe:

5. Prosječan rok trajanja rješavanja po žalbi (u danima):

6. Broj odluka Državne komisije:

- zaključaka

- rješenja

7. Broj neriješenih žalbenih postupaka:

8. Broj pokrenutih upravnih sporova pred Upravnim sudom:

9. Broj obavljenih inspekcijskih nadzora:

10. Da li je bilo izrečenih kazni?

DA

NE

- Ukoliko je odgovor DA, navedite:

- ukupan broj izrečenih kazni:

- vrste prekršaja:

11. Da li imate sistematizovano radno mjesto za službenika za javne nabavke?

DA

NE

12. Da li imate organizovanu posebnu službu za javne nabavke?

DA

NE

- ukoliko je odgovor DA, navedite broj zaposlenih u službi:

13. Da li ste uredili postupak javne nabavke neposrednim sporazumom posebnim aktom?

DA

NE

14. Da li ste proceduru sprovođenja nabavki neposrednim sporazumom objavili na svojoj internet stranici?

DA

NE

Uprava za javne nabavke Crne Gore